

گرامات

اللہ علیہ
رحمۃ

لوڑھائی فقیر

مرتب

علامہ مفتی محمد ساجد فاروقی طاہری

www.naklatabah.org

www.maktabah.org

مکتبہ اسلامیہ

درملکیہ خلیفہ عبد طالبانی
کوٹری -

۲۰۰۹ - ۱۲ - ۱۳

بسم الله الرحمن الرحيم

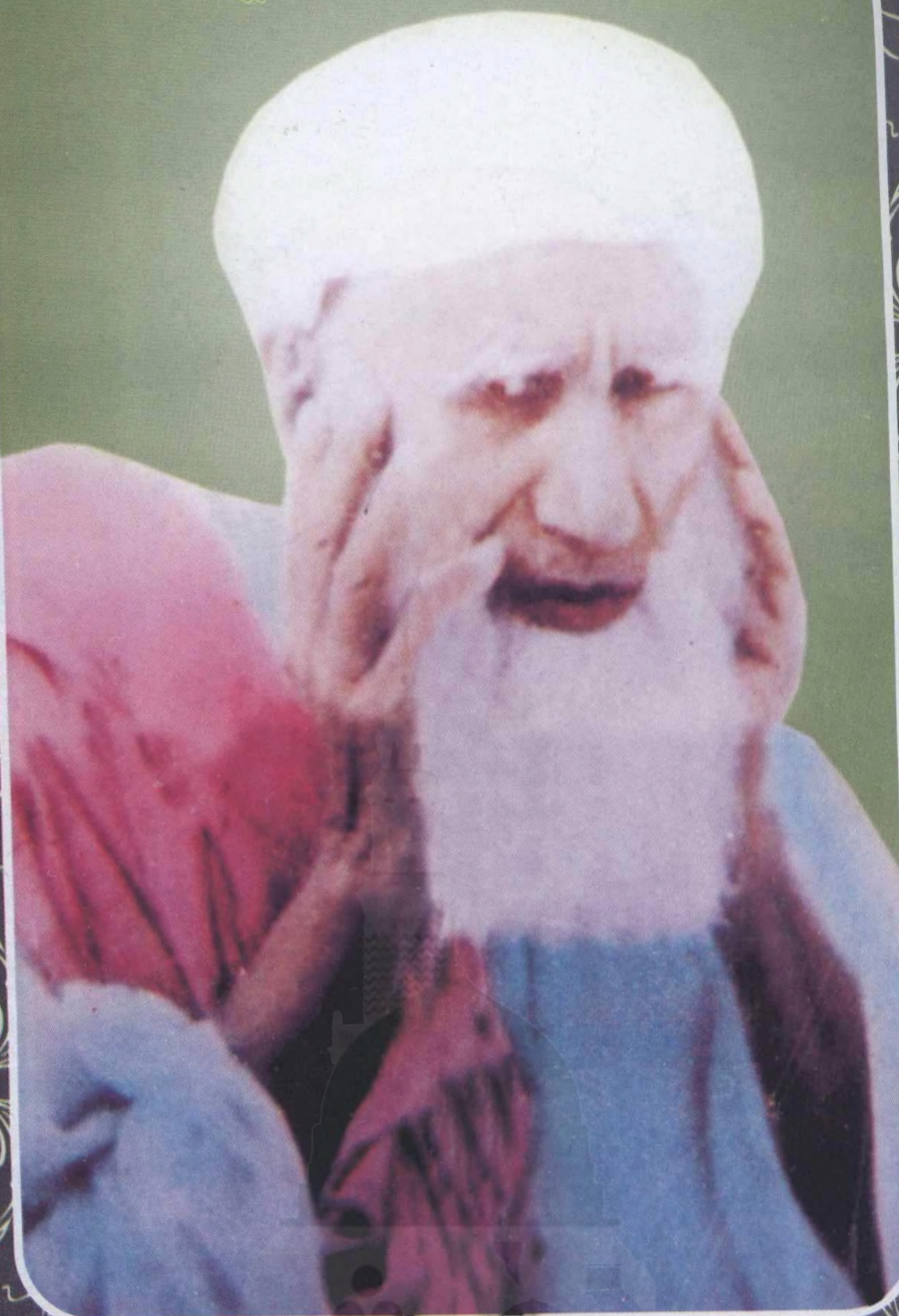
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين
والصلاة والسلام على
سيدنا محمد وآله الطيبين الطاهرين

كتاب التوحيد
رَبِّكَ

١٠٠ - ١١ - ١٢

اللَّهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ
وَرَحْمَةً عَلَيْه

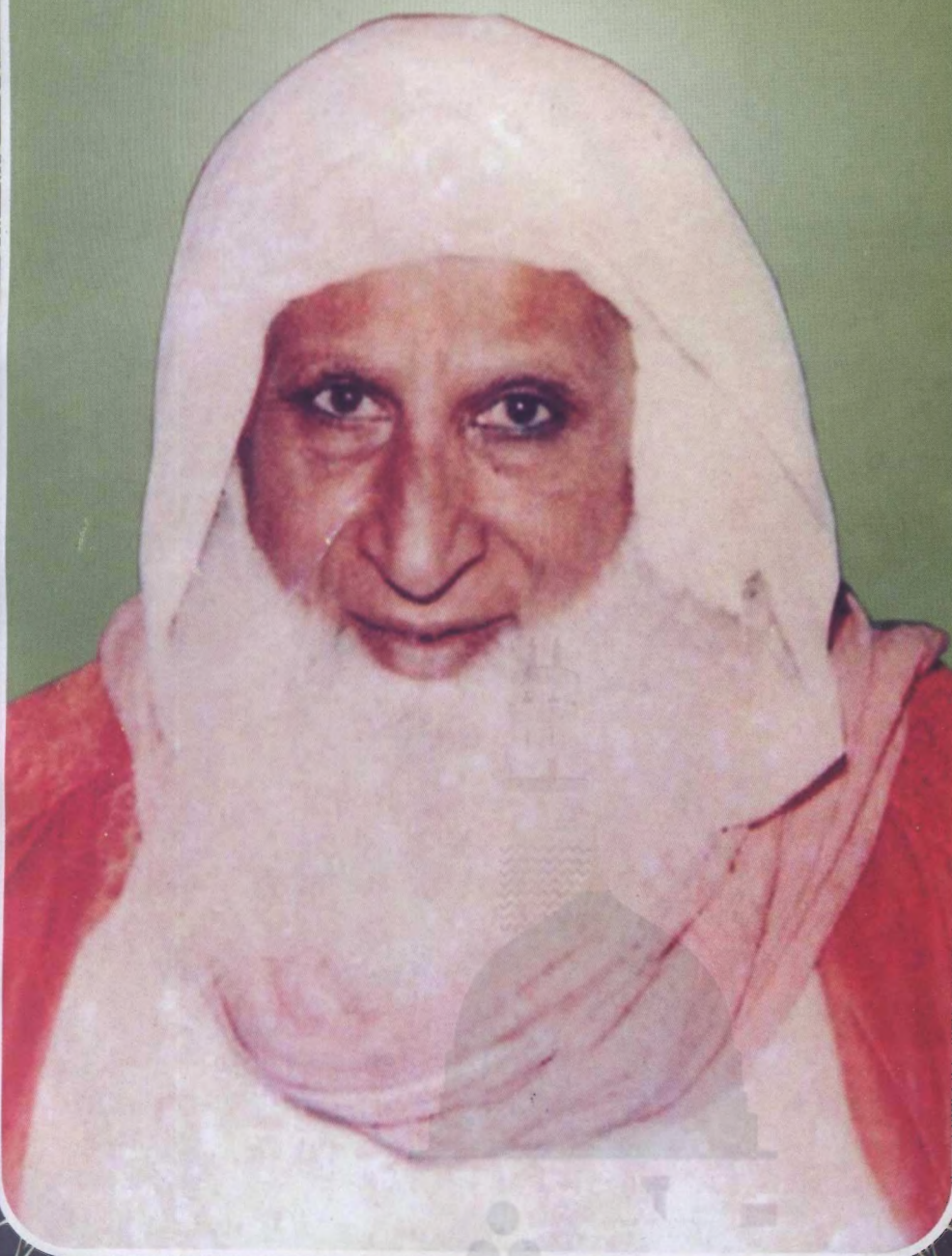
حضرت فقير حاجي دلمراد

اللہ علیہ
رحمۃ

حضرت قبلہ

الحاج سائین میر محمد فقیر

گراماتِ لوژہائی فقیر رحمۃ اللہ علیہ

مرتب

علامہ مفتی محمد ساجد فاروقی طاہری

فقیر عبداللہ طاہری کوڑی

ساہتیگا اکیڈمی

کنڈیارو

سمورا حق ۽ واسطا محفوظ

ڪتاب جو نالو: ڪرامات لوڙهائي فقير رحمۃ اللہ علیہ

مرتب: محمد ساجد فاروقي طاهري

چپرائيندڙ: ساهتيڪا اڪيڊمي، ڪنڊيارو ضلع نوشهروفيروز سنڌ.

ڪمپوزنگ: محمد زبير چنه ۽ وفا نذير احمد شر طاهري

چاپو: نومبر 2009ع بمطابق ذي القعد 1430 هجري

قيمت: =/120 روپيا

== تڪوٽ جي نالي سان پڻ ڄاتل ==

انتساب

والدين جي نانءُ

جنهن جي جهولين ۾ پلجي ۽ انهن جي راتين
جي اوجاڳن ۽ دعائن جي ڪري هن ڪائنات
جي خوبصورتي ڏسڻ نصيب ٿي

تفصيل الحديث والتفسير

حضرت علامہ مولانا غلام حسنین دہلوی

جامعہ عربیہ اسلامیہ

== مرشد کي پوکاري جو ثبوت ==

طبراني ۾ عتبہ بن غزو ان رضی اللہ تعالیٰ عنہ کان روایت آهي
فرمايو رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم جن

إِذَا ضَلَّ أَحَدُكُمْ شَيْئًا وَأَرَادَ عَوْنًا وَهُوَ بِأَرْضٍ
لَيْسَ بِهَا أَيْنِسٌ فَلْيَقُلْ يَا عِبَادَ اللَّهِ أَعِينُونِي
يَا عِبَادَ اللَّهِ أَعِينُونِي يَا عِبَادَ اللَّهِ أَعِينُونِي
فَإِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا لَا يَرَاهُمْ -

”يعني توهان مان جڏهن ڪنهنجي ڪا شيءِ گم ٿي وڃي
۾ مدد گهرڻ چاهي ۽ امري جڳهه سمجهي جتي ڪوبه همد
نٿو هجي ته ان کي گهرجي ته هيئن پوکاري اي الله جا پانهر !
منهنجي مدد ڪريو - اي الله جا پانهر ! منهنجي مدد ڪريو
اي الله جا پانهر ! منهنجي مدد ڪريو -
بيشڪ الله جا ڪجهه پاڻا آهن آهڻ جنکي هوند توڏس

فتير عبید اللہ طاہری

20-12-2009

صفحہ 96 تي اهو ثبوت آهي .

تقریظ

هي هڪ حقيقت آهي ته دين اسلام جي ترويج ۽ اشاعت لاءِ جيڪي خدمتون صوفياءَ ڪرام ۽ بزرگان دين سرانجام ڏنيون آهن سي ڪنهن کان به نه وسري سگهن ٿيون نه وري ڪڏهن ڌرتي تان متجي سگهن ٿيون انهن بزرگن پنهنجي محبت ۽ خوش اخلاقي واري هٿيار سان ڌرتي تان ڪفر جي قلعن ۽ نفاق جي اڏڻ کي دين اسلام جي مرڪزن ۾ بدلايو آهي. موجوده دور ۾ سنڌ جو ساهتي علائقو بالخصوص ڪنڊيارو ۽ ان جي پس گردائي وارو علائقو خدا تعاليٰ جي پيارن ٻانهن جو آرامگاهه ۽ آماجگاهه رهيو آهي. ڪنڊيارو جي شهر سان متصل درگاهه الله آباد شريف ۽ لوڙهائي بزرگن جو قائم آستانو رشد و هدايت جامرڪز رهيا آهن. لوڙهائي بزرگ جي سلسلي ۾ اسان جي پياري شاگرد محترم ميان راهب علي گهانگهرو جي لکيل ڪتاب ”ڪرامات لوڙهائي فقير“ نظر مان گذريو. مصروفيتن سبب ڪتاب کي من وائي نه پڙهي سگهياسين پر پوءِ به ڪجهه وقت ڪڍي ڪتاب کي مطالعي ۾ رکيو ميان راهب جي جفاڪشي قابل تحسين آهي. درگاهه الله آباد شريف جي مدرسي جامع عربيه غفاريه ۾ درس و تدريس کي جاري رکندي ڪجهه وقت ڪڍي لوڙهائي بزرگن جي عمر رسیده بزرگن ۽ معتقدن سان ملي بزرگن جون ڪرامتون ۽ واقعاتي بيان ڪرڻ ۽ انهن کي قلمبند ڪرڻ هڪ محنت طلب ڳالهه آهي. محترم راهب علي ان محنت ۾ پنهنجو پاڻ مڃايو آهي. دعا آهي ته الله تعاليٰ سندس محنت کي قبول فرمائي ۽ کيس جزا عطا فرمائي آمين.

شيخ الحديث والتفسير

حضرت علامه مولانا غلام حسين ڀٽي

جامع عربيه غفاريه

تقربط

یقیناً اولیاء کا وجود جمیع انسانیت کے لیے باعثِ رحمت ہوتا ہے۔ وہ اپنے کردار و گفتار اور حسن اخلاق سے لوگوں کے دل موہ لیتے ہیں۔ جب وہ عاشقانِ الہی خدا کی محبت میں محو ہو جاتے ہیں، پوری کائنات سے منہ موڑ کر اپنے رب ذوالجلال کی طرف متوجہ ہو جاتے ہیں، تو اب اگر وہ اپنے رب العزت کی بارگاہ میں دعا کرتے ہیں التجاء کرتے ہیں تو خالق کائنات انکی اس التجاء کو رد نہیں کرتے، قبول فرما لیتے ہیں۔

ان کے قول و فعل میں تضاد نہیں ہوتا حق گوئی و بے باکی اور جرأت و بہادری ان کا

شیوہ ہوتا ہے۔

آئیں جو ان مرداں حق گوئی و بے باکی۔ اللہ کے شیر وں کو آتی نہیں رو بائی

الفاظ و معانی میں تفاوت نہیں لیکن، ملاں کی ازاں اور مجاہد کی اذان اور

ہر اولیائے کاملین اپنی بہترین حکمت عملی سے اللہ کا پیغام اللہ کی مخلوق تک پہنچانے

کی سعی کرتے ہیں اور لوگوں کے دلوں کو رفتہ رفتہ عشقِ الہی اور محبت رسول کی فیوضات

سے سرشار کرتے ہیں۔ کیونکہ دل تو تجلیات کا مرکز ہوتا ہے اور فیوضات نبوی صلی اللہ

علیہ وسلم کی آماجگاہ ہوتا ہے، اس طرح اہل اللہ کے توسط سے سالک قرب خداوندی کی

منازل طے کرتا ہے۔

ہم اگر تاریخ پر نظر دوڑائیں تو ہمیں علم ہوتا ہے کہ پاک و ہند میں اگر کسی نے بہتر

انداز میں نبوی رنگ میں اسلام کا پیغام پہنچایا ہے تو وہ یہی اہل اللہ ہیں۔ انہیں مقربانِ الہی

میں سے ماضی قریب کے ایک عظیم بزرگ لوڑھائی فقیرؒ ہیں جن کی شخصیت کسی تعارف کی محتاج نہیں۔ انکا دور ویشانہ انداز عاشقانہ مزاج لوگ کیسے فراموش کر سکتے ہیں۔ انکے حالات زندگی اور کرامات پر مشتمل یہ کتاب گرچہ مصروفیات کے باعث مکمل مطالعہ نہ کر سکا لیکن پر امید ہوں کہ فاضل نوجوان اولیاء اللہ سے بے انتہا محبت کرنے والے مولانا ساجد فاروقی نے اس کو مکمل تندہی اور جستجو سے مرتب کیا ہوگا۔

میں دعا گو ہوں کہ اللہ تعالیٰ مولانا فاروقی صاحب کی ہمت اور استقامت اور علم کی جستجو میں مزید اضافہ فرمائے۔ یقیناً اس کتاب کے ذریعہ سے تمام لوگوں کو لوڑھائی فقیرؒ کا مقام اور انکی دینی و علمی خدمات سے متعارف ہونے کا بہترین موقعہ میسر آئے گا۔

ہم دعا گو ہیں کہ اللہ تعالیٰ لوڑھائی صاحب کی درگاہ کو سلامت تاقیامت رکھے، انکے متوسلین متعلقین و مریدین کو خوش و خرم رکھے۔ بقول حافظ

ہر گز نمیرد آنکہ دلش زندہ شد بعشق

جن کے دل عشق کے جام پینے سے زندہ ہو جاتے ہیں، وہ کبھی بھی فنا نہیں ہوتے انکے لیے بقا بے بقا ہے، یہ خدا کی رضا ہے۔

حضرت علامہ و مولانا عزیز الرحمن طاہری

نائب صدر جامعہ عربیہ غفاریہ

درگاہ اللہ آباد شریف کنڈیارو

ٻه اکر

سائينم! سدائين ڪرين مٿي سنڌ سڪار
دوست منا دلدار عالم سڀ آباد ڪرين
(شاهه)

سرزمين سنڌ جو نالو پوري دنيا ۾ روشن آهي. هن سرزمين کي الله
تعالٰي بي حساب نعمتن سان گڏوگڏ اولياءِ ڪرام جي نعمتن سان به
نوازيو آهي. سرزمين سنڌ تاريخي لحاظ سان به اهم حيثيت رکي ٿي.
هن سرزمين سنڌ تي انسان ذات کي محبت، پيار پائڻيچاري ۽ مهمان
نوازي ۽ دين اسلام جو درس ڏيڻ لاءِ لکين الله جا ڪامل ولي پيدا
ٿيا آهن. وادي مهراڻ جي ساهتي پرڳڻي ضلع نوشهروفيروز جي تعلقه
ڪنڊيارو واري ڌرتي به ڀاڳن پري آهي، جتي ڪنڊيارو شهر کان اولهه
طرف ڇهه ست ڪلوميٽرن جي مفاصلي تي سنڌودرياءِ جي ڪپ تي
هڪ مرد قلندر حضرت حاجي دليراد فقير رحمته الله عليه عشق
ومحبت جو انمول تحفو مخلوق خدا تائين پهچايو جنهن مان هزارين
عاشق رسول ﷺ ان روحاني فيض مان پنهنجي سينن کي منور ڪيو.
هنن اولياءِ ڪرام جي زندگي جي مختصر سوانح حيات ۽
ڪرامتن کي هن ڪتاب ۾ جمع ڪيو ويو آهي. انهيءَ مقصد کي
سامهون رکي ته عاشقن جي دلين کي سکون و سرور نصيب ٿيندو.
دعا آهي ته الله تعاليٰ جميع عاشق رسول ﷺ کي سندن جي
طريقي تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي. (آمين)

علامه محمد ساجد فاروقي قلندري طاهري

مقدمو

بسم الله الرحمن الرحيم

نحمده ونصلي وسلم علي رسوله الكريم

سڀ تعريفون انهيءَ پاڪ ذات جي لاءِ آهن، جنهن پوري کائنات جي پنهنجي قدرت كامله سان تمام سهڻي انداز ۾ پيدا فرمايو. ڪروڙين ڪرم انهيءَ مالڪ ڪريم جا، جنهن کائنات ۾ انسان ذات کي اشرف المخلوقات جي سهڻي لقب سان نوازيو اڻ ڳڻيا احسان انهيءَ خالق کائنات جا، جنهن انسان ذات جي روحاني و جسماني غذا جا بهترين ذريعا پيدا فرمايا. انهيءَ مالڪ ڪريم جي تعريف ڪرڻ انسان ذات جي طاقت کان ٻاهر آهي جو ڪماحقه مالڪ ڪريم جي تعريف ڪري سگهي. پر انسان ذات مالڪ ڪريم جي تعريف ڪري پنهنجي ٻانهپ جو اقرار ڪري ٿو ۽ مالڪ ڪريم کي راضي ڪرڻ جي ڪوشش ڪري ٿو جنهن پالڻهار رب انسان ذات جي لاءِ سڄ، چنڊ، وڻ ٽڻ، گل ٻوٽا، باهه هوا، پاڻي ۽ ميوا وغيره پيدا ڪري انسان ذات کي پنهنجي ربوبيت جو اقرار ڪرڻ لاءِ دنيا ۾ موڪليو ته جيئن انسان خدا جي قدرت کي ڏسي سوچڻ شروع ڪري ته آخريءَ کائنات جو پيدا ڪئي وئي، هيءَ اونڌاهي رات ڪهڙي شئي آهي، هي روشني جا ڪرڻا ڇا لاءِ پيدا فرمايا ويا آهن، هيءَ آسمان بغير ٿنڀي جي ڪيئن ٺاهيو ويو آهي، انسان کي ڪهڙي طرح پاڻيءَ جي قطري مان ٺاهيو ويو وري ان ۾ ڪهڙي طرح روح ڦوڪيو ويو پوءِ ڪهڙي طرح دنيا ۾ آندو ويو ڪهڙي طرح بچين جي زندگي گذاري بلوغت جي عمر کي پهچي ٿو پوءِ الله تعاليٰ جي ڪاريگري ڪهڙي طرح ان کي گهوت

ٻڌائي ٿي، آخر ڪيئن اهو ”بابو“ سڏجڻ لڳي ٿو ڏينهن رات محنت مزدوري ڪرڻي پوي ٿي، نيٺ اهو ڏينهن به اچي وڃي ٿو جوان محنت ڪندڙ انسان مان طاقت ختم ٿيڻ لڳي ٿي، وار اڃا ٿي وڃن ٿا ۽ بيماري به وٺي وڃي ٿي، نظر ڪمزور ٿي وڃي ٿي، هلڻ جي لاءِ پير ساٿ ٿڌا ڏين ۽ آخر هيءُ انسان بستري جي حوالي ٿي وڃي ٿو جتي ان کان ان جي جگر ڄاڻڪرا به ڪيائين لڳن ٿا ۽ هي دعائون گهرن ٿا ته اي مولائي ڪريم! اي رب ڪائنات، اي خالق دوجهان، اي مهربان مولا، هن ڪراڙي کي پنهنجو ڪر، هن ڪمزور تي رحم ڪر، هن بيمار کي وڌيڪ تڪليف نه ڏي، هن کي پاڻ ڏي گهراءِ، اُهي سڌڙا رب ڪائنات قبول فرمائي ٿو ۽ فرمائي ٿو ته اي انسان، مون ئي توکي دنيا ۾ موڪليو ان خوبصورت جي پيدا ڪرڻ واري جي ذڪر ڪرڻ لاءِ دنيا ۾ موڪليو پر توحيد ادا نه ڪيو، مونکي ناراض ڪيو پر وري به مان ڪريم رب توکي پاڻ ڏي گهرايان ٿو ۽ توکي پنهنجو ٻانهو هجڻ جو شرف بخشان ٿو پر توکي تنهنجا رشتيدار دوست، احباب، اولاد، مائٽ مائٽ سڀ ڇڏي ويا، آئون توکي نه ٿو ڇڏيان، ڪروڙين ڪرم انهيءَ محبوب جا، جنهن اسان کي تعريف جي لائق سمجهيو ۽ اسان تي پنهنجي باجهه فرمائي.

اللهم صل وسلم علي سيدنا محمد وعلي آل سيدنا

محمد وبارك وسلم

الله تعاليٰ جي ذات بابرڪات انسان ذات جي جسماني غذا جو دنيا ۾ اناج، پائي، ميوات، سبزيون وغيره سان بندوبست فرمايو اهڙي طرح سان انسان ذات جي روحاني غذا جو به بندوبست فرمايو ڪريم مولا انسان جي رهبري لاءِ دنيا جي تختي تي تقريبن سوا لک انبياءِ ڪرام موڪليا، جن دنيا ۾ اچي انسان کي پنهنجي ڪريم مولا سان ملڻ جو دڳ ٻڌايو ته جيئن انسان مالڪ حقيقي جي واکاڻ ۽ وڌائي بيان ڪري انهن انبياءِ ڪرام پنهنجي محنت ۽ جدوجهد سان انسان

ذات تي الله تعاليٰ جو پيغام پهچايو ۽ هميشه حق، سچ ۽ انصاف جي واٽ ٻڌائي، پوءِ اهو حضرت آدم عليه السلام جي صورت ۾ هجي يا حضرت نوح عليه السلام جي ذات هجي يا حضرت موسيٰ عليه السلام جهڙو پيغمبر هجي يا حضرت عيسيٰ عليه السلام وغيره جهڙو پيغمبر هجي انهن سڀني انبياء ڪرام الله تعاليٰ جي توحيد جو سبق سرعام ٻڌايو پر اصل حقيقت هيءَ آهي ته:

وحده لا شريك له جڏهن چيو جن
تن محيو محمد ﷺ ڪارڻي هي جان ساڻ هنين
تڏهن منجهان تن، او تڙ ڪونه اولڻو.

دراصل رب ڪائنات هيءَ دنيا پنهنجي محبوب ﷺ جي صدقي ۾ پيدا فرمائي جيئن حديث قدسي آهي ته:

لولاڪ لما خلقت الافلاک

”اي منهنجا محبوب ﷺ اگر تنهنجي ذات پيدا نه ڪيان ها، پوءِ هيءَ زمين، هيءَ آسمان، سج، چنڊ، تارا، ڪٿيون، هي ٻوٽا، وڻ، فصل، باغ ۽ خوبصورتيون، فقط توڻي محبوب ﷺ جي ذات بابرڪات جي ڪري پيدا ڪيم جيئن ڀٽائي صاحب فرمايو ته:

پاڻهين جل جلاله پاڻهين جان جمال
پاڻهين صورت پرين جي، پاڻهين حسن ڪمال
پاڻهي پير مرید ٿئي پاڻهي پاڻ خيال
سڀ سيوڻي حال، منجهان ئي معلوم ٿئي.

اڳتي ڀٽائي صاحب فرمائي ٿو

پاڻهي پسي پاڻ کي پاڻهي محبوب
پاڻهي خلقي خوب، پاڻهي طالب تن جو.

شاه صاحب به فرمايو آهي ڪريم رب کي اصل ۾ پاڻ کي ظاهر ڪرڻو هو جنهن ڪري پنهنجو محبوب ﷺ پيدا فرمايائين

۽ وري پاڻ ئي محبوب ﷺ لاءِ فرمايائين ته اي محبوب هيءَ
ڪائنات تنهنجي ڪري هي خدا ئي تنهنجي ڪري پوءِ جيڪو
رسول الله ﷺ جو فرمانبردار آهي اهو جن الله جو فرمانبردار آهي
جيئن الله فرمايو ته :

من يطع الرسول فقد اطاع الله (القرآن)

يعني جنهن رسول ﷺ جي اطاعت ڪئي، ان الله تعاليٰ جي
فرمانبرداري ڪئي.

محبوب ڪريم ﷺ جي ذات جي فرمانبرداري کي پنهنجي
فرمانبرداري ٿوسڙي تڏهن ته ڀٽائي صاحب فرمايو ته:
پڙاڏو سو سڏ، ور وائي جو جي لهين
هئا اڳهين گڏ، ٻڌڻ ۾ به ٿيا.

يعني محبوب نبي ﷺ الله تعاليٰ کان جدا ناهي پر گڏ آهي تڏهن
تہ رب ڪائنات قرآن عظيم ۾ بيان فرمايو ته:

قل ان كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله (القرآن)

اي محبوب نبي ﷺ پنهنجي امتين کي چئي ٻڌايو ته اگر
محبوب رب سان محبت ڪرڻ جو ارادو ڪريو ٿا ته پهريان منهنجي
تابعداري ڪريو منهنجي در تي اچو منهنجي رسالت مڃو منهنجو
ادب ڪريو پوءِ الله تعاليٰ توهان سان محبت ڪندو.
ڊاڪٽر علامه اقبال رحمته الله عليه تڏهن چيو ته:

ڪي محمدؐ سَ وفا تونَ توہم تيرے ۾
يہ جہاں چيز ہے کيالوح و قلم بھی تيرے ۾

اصل ۾ اهو ئي راز هو جن ڪائنات جي خلق جو اصل ۾ محبوب
نبي ﷺ جن جو شان ظاهر ڪرڻ هو الله تعاليٰ جي ذات بابرڪات
سندن کي پوري ڪائنات لاءِ رهبر بڻائي موڪليو ۽ تمام انبياءِ ڪرام

جو سردار بنائي موڪليو ڪروڙين صلوات وسلام انهيءَ محبوب ڪريم ﷺ جن جي ذات بابرڪات تي جنهن تي خود رب ڪائنات صلوات پڙهي رهيو آهي ۽ ملائڪا به اهوئي وظيفو پڙهي رهيا آهن، الله تعاليٰ خود انسان کي به اهوئي حڪم فرمايو آهي ته صلوا عليه وسلمو تسليم. يعني اي انسانو! محبوب ڪريم ﷺ جي ذات تي صلوات وسلام پڙهندا رهو.

هن ظاهري دنيا جي تختي تي پهريون پيغمبر حضرت آدم عليه السلام آهي ۽ ان جي اولاد مان پيغمبر ٿيندا رهيا، پر حضرت آدم عليه السلام کان به پهريان اسان جو محبوب ﷺ پيغمبر هو ۽ سندن جي ئي صدقي ۾ ڪائنات پيدا فرمائي وئي.

حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رحمتہ الله عليه فرمائي ٿو:

نڪا ڪن فيڪون هئي، نڪا مورت ماه
نڪا سڌ ثواب جي، نڪو غرض گناه
هڪائي هڪ هئي، وحدانيت واه
لڪيائين لطيف چئي، ات گجهاندر ڳاه
اڪين ۽ ارواح، اها ساڃاه سپرين.

حضرت محمد ﷺ جي ذات بابرڪات جي صدقي پوري ڪائنات کي وجود بخشيويو ائين ئي انسان ذات جي تخليق ٿي ۽ ان جي رهنمائي لاءِ پيغمبر موڪليا ويا ۽ انهن کان واعدو ورتا ويا ته اڳر منهنجو محبوب نبي ڪريم ﷺ توهان جي دور ۾ اچي ته ان تي ايمان آڻجو ان جي مدد ڪجو ۽ پنهنجي امتين کي ٻڌائجو ته اسان کان بعد ۾ آخري پيغمبر حضرت محمد ﷺ جي ذات بابرڪات اچڻي آهي، ان تي ايمان آڻجو ان جو ذڪر خود قرآن پاڪ آهي ته:

واذ قال عيسيٰ ابن مريم يبنّي اسرائيل اني رسول الله اليكم
مصدقاً لما بين يدي من التورات ومبشراً برسول ياتي من بعد اسمي
احمد فلما جاءهم بالبينات قالوا هذا سحر مبين.

(پ 28 سورت صف آيت نمبر 6)

يعني حضرت عيسيٰ عليه السلام پنهنجي امت بني اسرائيل کي فرمائيندو هو ته مان توهان جي طرف رسول آهيان ۽ مون کان بعد ۾ محبوب ڪريم ﷺ جن اچڻا آهن پوءِ جڏهن محبوب ﷺ جن آيا ته ائي هي ئي يهودي ڪافر عيسائي چوڻ لڳا ته هي جادو آهي حالانڪ انهن کي پهريان خبر هئي ته حضرت محمد مصطفيٰ ﷺ جن جو دين سچو آهي ۽ ان جي خبر پهريان پيغمبر عليهم الصلوات والسلام ٻڌائي ويا آهن پر حسد جي ڪري ايمان نه پيا آئين ۽ چئي رهيا آهن ته هيءُ قرآن پاڪ ته جادو آهي. الله تعاليٰ فرمايو ته:

الذين آتينهم الكتب يعرفونه كما يعرفون ابناءهم
وان فريقا منهم ليكتمون الحق وهم يعلمون.

(پ 2 سورت بقره 146).

الله تعاليٰ جي ذات بابرڪات فرمايو ته اهي اهل ڪتاب توهان محبوب ﷺ جن کي ايئن ٿا سڃاڻن جيئن پنهنجي اولاد کي سڃاڻيندا آهن پر اهي حق سچ کي لڪائين ٿا. يعني محبوب نبي ڪريم ﷺ جن جي ذات بابرڪات جي ظاهري ولادت کان پهريان سندن جي اچڻ جي خبر پوري ڪائنات ۾ ڦهلجي چڪي هئي ۽ هر انسان وڃن کي خبر هئي آخري پيغمبر هدايت جو رستو ٻڌائڻ لاءِ اچڻا آهن.

آخر اهو ڀاڱ وارو نصيبين وارو 12 ربيع الاول جي سومر جو صبح هو جو هن ڪائنات جي وجود تي يتيم نبي ڪريم ﷺ جن آيا ۽ ڪائنات ۾ هٻڪار ٿي ويا.

ساري جڳ ۾ جانب لاءِ جنسار ٿي ويا

محمد ﷺ اچي ويو ٻيڙا پار ٿي ويا.

محبوب نبي ڪريم ﷺ جي ذات بابرڪات جڏهن ڪائنات جي تختي تي آيات هر پاسي هٻڪار ٿي وئي، هر طرف خوشين جي لهر هئي، پکين ۾ ملائڪن ۾ مورن ۾ جنت ۾ آسمانن ۾ زمينن ۾ جانورن ۾ مڪرڙين ۾...

سج چند ڪتين تارن ۾ منهنجي نبي جو نور آهي،
ساري دنيا جي نظارن ۾ منهنجي نبي جو نور آهي.

هر طرف چمڪار ٿي چمڪار هئي، باغن ۾ ببلون، ڪريم رب جي احسان کي ڳائي رهيون هيون، چڪور خوشيون ملهائي رهيا هئا، باغن ۾ بهاريون اچي ويون هيون، هر طرف سرهاڻ ٿي سرهاڻ هئي، ڪروڙين صلوات و سلام انهي محبوب ﷺ جي ذات بابرڪات تي جنهن جي صدقي اسان کي انساني صورت نصيب ٿي، وري محبوب جو دين پڻ نصيب ٿيو ڪروڙين رحمتون محبوب ﷺ جن تي جنهن اسان کي پنهنجو امتي بنايو.

بسم الله الرحمن الرحيم

رضي الله عنهم ورضوا عنه (پ 30) سورت بينه آيت 8

جڏهن عربستان جي ريگستاني زمين تي اڃ کان 14 سو سال پهريان انسان بت پرستي کي عروج تي پهچايو بيحيائي عام ٿي وئي، نيائين کي زنده قبرن ۾ دفن ڪيو ويندو هو شراب سرعام پيتو ويندو هو، زنا سرعام هوندي هئي، عزت وغيرت، انسانيت جون سڀ حدون لتاڙجي چڪيون هيون، ان وقت هڪ معصوم نيائي سنگدل پيءُ جي هٿان زمين ۾ زنده دفن ٿي، نيائي معصومانه انداز ۾ چئي رهي هئي ته ”بابا! مون کي دفن نه ڪريو آئون توهان جي گهر ۾ نه اينديس ماني نه کائينديس، پاڻي نه پيئنديس“ پر هي آهون، دانهون، ڪوڪون، ان سنگدل پيءُ تي ڪوبه اثر نه ڪري رهيون هيون ۽ نيائي ائين ئي گرم موسم ۾ عرب جي سخت گرم ريگستاني زمين ۾ پنهنجي معصومانه

دانهن، ڪوڪن سان دفن ٿي وئي...! ان وقت هڪ مظلوم ماءُ ٻٽن کي سجدا ڪري رهي هئي ته منهنجي معصوم نياڻيءَ کي بچايو سڄو ڏينهن گذري ويو پر شام جو سنگدل مڙس اچي ويو ۽ معلوم ٿي ويو ته معصوم نياڻي عرب جي واريءَ جي حوالي ٿي وئي پوءِ اها مغموم ڏکائيل عورت رات جي تائيم تي هي الفاظ پڪارڻ لڳي ٿي ته:

اي آسمان ۽ زمين جاپيدا ڪندڙ مون کي نياڻي موٽائي ڏيو هي ٻٽ ته ڪجهه نه ٿاڪن، اي مولا منهنجي نياڻي کي بچاءِ!

هي آواز رب ڪائنات جي درگاه ۾ قبول ڪيائون، جيئن ئي رات جو ڏکائيل عورت عرب جي ريگستاني زمين تي اچي پنهنجي معصوم نياڻي جي قبر ڳولڻ لڳي ٿي ته ان کي هڪ تازي قبر ڏسڻ ۾ اچي ٿي، ان جي مٿان بيهي رهي ٿي ته اچانڪ اتي هڪ شخص نظر اچي ٿو جيڪو ڪفن چوري ڪرڻ جي ارادي سان آيل هو جڏهن هڪ مظلوم عورت تي نظر پيس ته ان کان سبب پڇيائين ”هن رات جي تائيم توهان قبرستان ۾ ڇو آيون آهيو؟“ ان مظلوم عورت پنهنجي درد جو آواز ٻڌايو ته ”منهنجي معصوم نياڻيءَ کي هن قبر ۾ دفن ڪيو ويو آهي، پوءِ ٻئي جڳا ان قبر کي کوٽڻ لڳا ۽ آخر قبر کي کوٽي ان مان معصوم نياڻي جو لاش ڪڍيو ويو جيڪا بيهوشيءَ جي حالت ۾ هئي ۽ رب ڪريم ان جي جان بچائڻ جو حڪم فرمائي ڇڏيو ۽ ايئن هي معصوم نياڻي وري نئين زندگي وٺي آئي ۽ زندگي جا بقيه ڏينهن ان ڪفن چور وٽ گذارڻ لڳي، جنهن ان واقعي کان بعد ۾ ڪفن چوري کان توبه ڪري ڇڏي هئي ۽ هاڻي زنده دفن ٿيل معصوم نياڻين کي زنده ڪڍي انهن کي بچائڻ جي ڪوشش ڪندو هو. اهڙي دور ۾ ڪائنات جي محبوب ﷺ جن نبوت جو اعلان فرمايو جنهن ڪري مڪي جي مشرڪن ۾ واويلا مچي وئي ۽ حضور اڪرم ﷺ جن کي طرحين طرحين تڪليفون پهچائڻ لڳا، جيڪي نوان مسلمان ٿيندا هئا انهن کي تمام گهڻيون تڪليفون ڏيڻ لڳا ته جيئن اسلام جي روشني کي

چڏي وري كفر جي اوندا هيءَ ۾ اچن، پر هي محبوب ﷺ جن جا سڄا عاشق هڪ دفعو ايمان جي حلاوت کي چڪوڻ کان بعد ۾ وري ٻئي پاسي ڏسڻ به پسند نه ڪندا هئا جنهن جي نتيجي ۾ صحابه ڪرام رضوان الله اجمعين جي مٿان ٻي انتها ظلم ڪيا ويا انهن جي مٿان تڪليفن جا پهاڙ ڪيرايو، پر هي پتنگن ۽ پروانا پنهنجي جان جو نذرانو ڏئي ويا پر محبوب ﷺ جي دامن ڪڏهن نه ڇڏيائون.

حضرت شاهه عبداللطيف ڀٽائي رحمته الله عليه انهن جو عشق هن طرح بيان ٿو فرمائي ته:

جن کي سڪ سيني ۾ سي ڪيئن سڪ سمهن
الستي آواز جو ڪوڪ رکيائون ڪن
جودئون جو گيٽن سفر سجايو ڪيو.

حضرت محبوب ڪريم ﷺ جن جي صحابه ڪرام عشق و محبت جا اهڙا مثال قائم ڪري ڏيکاريا آهن جن جو مثال دنيا جي تاريخ ۾ نٿو ملي. جڏهن محبوب ﷺ جن جي ذات بابرڪات توحيد و رسالت جو اعلان فرمايو ته ان وقت غلامن ۾ حضرت بلال رضي الله عنه ايمان آندو ان وقت حضرت بلال هڪ سنگدل ڪافر اميه بن خلف جا غلام هئا جڏهن ان کي خبر پئي ته حضرت بلال جي ڳچيءَ ۾ رسو وجهي ٻارن کي ڏئي مڪي پاڪ جي گلين ۾ گهلايو ته جيئن حضرت بلال ايمان جي دامن ڇڏي ڏئي پر حضرت بلال جو جواب سون جي تختي تي لکڻ کان ڪروڙ دفعا بهتر آهي، پاڻ فرمايائون اي اميه، منهنجي جسم تي تون حڪم ته هلائي سگهين ٿو ظلم ڪري سگهين ٿو پر منهنجي دل و دماغ، روح ۽ رڳ رڳ ۾ حضرت محمد ﷺ جن جو عشق سمايل آهي هي جان ٽڪرا ٽڪرا ٿي وڃي ته به محمد ﷺ جو دين نه ڇڏيندم.

ٻئي دفعي ان ظالم، حضرت بلال کي مڪي پاڪ جي گرم واري تي ڀٽي اگهاڙو ڪري لڻايو ۽ سيني تي وڏو پٿر رکيو جنهن ڪري

زبان ٻاهر نڪري آئي ۽ بلال حبشي جي جان مان خون وهڻ لڳو اميه
کلڻ لڳو ته حضرت بلال ايمان ڇڏي ڏيندو. هاڻي زياده تڪليف
برداشت نه ڪري سگهندو سڀئي ڪافر خوش ٿيڻ لڳا ۽ حضرت
بلال کان پڇڻ لڳا ته اي بلال حبشي ڇا خيال آهي ايمان ڇڏڻ ته هي
تڪليفون ختم ٿي ويندون، توکي آزادي ملندي، پر حضرت بلال هن
طرح جواب فرمايو:

نسبت مصطفيٰ بهي بڙي چيز ه
جس کي نسبت نهين اس کي بخش نهين
ظلم پر ظلم سه ڪر يه بولے بلال
ظالمو تمھارا غلط ه ڇيال
دامن مصطفيٰ ميں ڪيسے چھوڙ دوں
اتنا ڪمزور ايمان همارا نهين

اي ظالم هي تڪليفون ڏسي اگر ايمان ڇڏي ڏيان ها ته پوءِ ايمان
ڇو آڻيان ها!

محبوب ڪريم ﷺ جن جا جان نثار صحابه تڪليفون سهندا
رهيا، پر عشق مصطفيٰ کي دل ۾ سمائيندا رهيا ۽ اهل دل عشق مصطفيٰ
سان منور ٿي ويا جنهن کي دنيا جي ڪابه طاقت خالي ڪري نه ٿي
سگهي. محبوب ڪريم ﷺ جي عشق ۾ حضرت عمار بن ياسر کي
تانڊن جي مٿان لوهي زره پارائي سمهاريو ويندو هو پر هي صبر جا پهاڙ
دامن مصطفيٰ کي مضبوطيءَ سان جهليو بيٺا هئا، ڪڏهن به ڪنهن
ظالم جابر جي سامهون نه جهڪيا، جنهن جي ڪري محبوب عليه
السلام به فرمائيندا هئا ته مولائي آل ياسر تي رحم و ڪرم فرما.

محبوب ﷺ جي هڪ امتيائي حضرت بيبي سميه رضي الله
تعالٰي عنها ايمان آڻڻ کان بعد ۾ ڪفرن جي گهرن ۾ وڃي اسلام

جوپيغام پهچائيندي هئي، جنهن جي ڪري ظالمن بيبي سميه رضي الله عنها کي شهيد ڪري ڇڏيو پر بيبي سميه رضي الله عنها پنهنجي آقا جي دين اسلام تي قائم رهي. قيامت تائين ايندڙ انسان ذات کي ٻڌائي ڇڏيو ته صحابه ڪرام ڪٿجي ته سگهن ٿا پر پنهنجي آقا سان بيوفائي نه ٿا ڪري سگهن.

اهڙن محبوب ڪريم ﷺ جي صحابه ڪرام لاءِ الله تعاليٰ فرمايو ته الله تعاليٰ انهن کان راضي آهي ۽ اهي به الله جي رضا تي راضي آهن.
جن کي عشق اندر ۾ تن کي اڃ نه بک
وحدت منجهه وصال جي سدا ماڻن سک
ڏور تني کان ڏک جي روحل رتا رنگ ۾

درحقيقت اها الله تعاليٰ جي آزمائش هئي جنهن ۾ صحابه ڪرام هميشه ثابت قدم رهيا، اها آزمائش مال جي ذريعي، ڪڏهن وطن جي ڇڏي وڃڻ جي ذريعي ڪڏهن عبادت جي ذريعي مطلب ته جيڪا به آزمائش صحابه ڪرام جي مٿان آئي ان ۾ صحابه ڪرام ثابت قدم رهيا جنهن جو ذڪر قرآن پاڪ ۾ آهي ته:

محمد الرسول الله والذين معه الشداء علي الكفار رحماء

بينهم تراهم ركعا سجدا يبتغون فضلا من الله ورضوانا

سيماهم في وجوههم من اثر السجود (پ 26 س فتح آيت 28)

يعني محمد مصطفيٰ الله جو رسول آهي ۽ ان جا صحابه ڪافرن تي سخت آهن، پاڻ ۾ محبت ڪندڙ رکوع ڪندڙ سجدو ڪندڙ راتين جو سجدن جي ڪري انهن جي پيشاني تي اوجاڳي جا اثر آهن، اهي فقط الله تعاليٰ جي رضا جا طالب آهن. اهي ئي صحابه ڪرام هئا جنهن جو ذڪر الله تعاليٰ ڪيترن ئي جڳهين تي قرآن مجيد ۾ حڪم فرمايو آهي، ڪٿي الله تعاليٰ انهن صحابه ڪرام جي بهادري جي تعريف فرمائي آهي ڪٿي الله تعاليٰ انهن جي سخاوت جي تعريف

فرمائي آهي. صحابه ڪرام جي شان کي جڏهن الله تعاليٰ بلند فرمايو آهي ته ان کي اسين ڪيئن ٿا بيان ڪري سگهون، اسين ته فقط صحابه ڪرام جي غلاميءَ ۾ نالو ڳڻائڻ ٿا چاهيون.

حضرت محبوب ﷺ جن فرمايو ته منهنجا صحابه ستارن جي مثل آهن ڪنهن به صحابي جي دامن کي چنڊڙي پئو ته هدايت جو رستو اوهان کي ملي ويندو. انهن صحابه ڪرام عشق و محبت و ادب جا اعليٰ مثال قائم ڪري ڏيکاريا. جيئن حضرت ابوبڪر فرمايو ته منهنجا محبوب ﷺ هجن ۽ انهن جي مٿان پنهنجو جان و مال قربان ڪندو رهان ۽ منهنجي محبوب ﷺ جي نڪاح ۾ نياڻيون ڏيندو رهان، هي اهي مجاهد هئا جنهن جي لاءِ الله تعاليٰ فرمايو ته

ان الله يحبون الذين يقاتلون في سبيله صفا كانهم بنيان

مرصوص (پ 28 س صف آيت 3)

يعني الله تعاليٰ انهن صحابه ڪرام سان محبت ڪري ٿو جڏهن جهاد تي وڃن ٿا ته ائين آهن جيئن اهي سڀهي جوڊيوارون.

سبحان الله ڇا ته شان آهي صحابه ڪرام جو جن پنهنجي محبوب ﷺ جي ذات تي پنهنجي هر شئي قربان ڪئي ته الله تعاليٰ ان جي بدلي ۾ صحابه ڪرام کي عشق مصطفيٰ جي دولت سان نوازيو انهن جو شان بلند فرمايو انهن صحابه ڪرام سان محبت وارن کي انهن جي طريقي تي مضبوطي سان هلڻ واري کي صداقت جو رستو ڏيکاريو. الله تعاليٰ اسان کي به جميع صحابه ڪرام جو عشق و محبت و ادب نصيب فرمائي.

بسم الله الرحمن الرحيم

يا ايها الذين آمنوا اتقوا الله وكونوا مع الصديقين (القرآن)

الله تعاليٰ محبوب ڪريم ﷺ جي تابعدارن اولياءِ ڪرام جو ذڪر به قرآن پاڪ ۾ فرمايو آهي ته

”اي ايمان وارو الله تعاليٰ کان ڊڄو ۽ سچن ٻانهن سان صحبت ڪيو.“ دنيا جي تختي تي نبي ڪريم ﷺ کان بعد ۾ صحابه ڪرام پوري عشق و محبت سان اسلام جو پيغام دنيا جي ڪنڊ ڪنڊ ۾ پهچائڻ جي ڪوشش فرمائي، صحابه ڪرام کان بعد ۾ اها ذم واري اولياءَ ڪرام جي حوالي ڪئي وئي.

اولياءَ ڪرام حضرت محمد ﷺ جا سچا عاشق فرمانبردار سنت و شريعت جي پيروي ڪندڙ پنهنجي سهڻي اخلاق سان مخلوق خدا کي دين جو درس ڏيندا هئا نه فقط درس ڏيندا هئا پر پاڻ به خود عامل آهن جئين الله تعاليٰ فرمايو:

وانما المومنون الذين اذا ذكروا لله وجلت قلوبهم واذا تليت عليهم

آياته زادتهم ايمانا وعليهم ربهم يتوكلون. (پ 9 سورت انفال)

الله تعاليٰ جي ذات فرمايو ته مومن اهي آهن جڏهن انهن جي سامهون الله تعاليٰ جو ذڪر ڪيو ويندو آهي ته انهن جون دليون ڏڪي وينديون آهن ۽ جڏهن قرآن ڪريم جي تلاوت ڪئي ويندي آهي ته انهن جو ايمان تازو ٿي ويندو آهي، ۽ الله تعاليٰ جي ذات تي ڀروسو ڪندا آهن. يعني الله تعاليٰ جا ولي، ذاڪر صابر شاڪر هوندا آهن انهن جي اکين مان خوف خدا کان آب جاري هوندو آهي، هر وقت عشق الاهيءَ ۾ مستغرق هوندا آهن، الله تعاليٰ جي ذات تي يقين ڪامل رکندا آهن فقط خالق ڪائنات تي ڀروسو رکندا آهن.

بي جڳهه تي الله تعاليٰ فرمايو:

ويشر المحبتين الذين اذا ذكر الله وجلت قلوبهم

(پ 17 سورت حج)

يعني اي محبوب ﷺ انهن عاجزي ڪندڙن کي خوشخبري ٻڌاءِ جو انهن جي سامهون الله تعاليٰ جو ذڪر ڪيو ويندو آهي ته انهن جو دليون خوف خدا کان ڏڪنديون آهن.

ڪامل ولي پنهنجي مالڪ ڪريم کي راضي ڪرڻ لاءِ رات
ڏينهن الله تعاليٰ جي ذڪر ۾ مشغول هوندا آهن نفلن ۾ راتيون گذاريندا
آهن ته جيئن رب ڪريم اسان سان راضي ٿئي ۽ محبوب ﷺ جي
سنت تي به عمل ٿئي چوڻ رات جي نماز سهڻي سرور ﷺ جن کي به
ڏاڍي پسند هئي. پاڻ ﷺ سڄي رات نماز ۾ گذاري ڇڏيندا هئا جنهن
ڪري پير مبلرڪ سڄي ويندا هئا. اها تڪليف الله تعاليٰ جي ذات
ڏسندي هئي ۽ فرمائيندا هئا

يا ايها المزمّل قم الليل الا قليلا.

اي محبوب رات جو ٿورو جاڳندا ڪريو ايتري تڪليف نه
ڪريو سبحان الله چاته شان آهي محبوب ڪريم ﷺ جو الله تعاليٰ
پنهنجي محبوب کي پاڻ ٿو فرمائي ته تڪليف ٿوري فرمايو.
حضرت عائشه رضي الله تعاليٰ عنها کان روايت آهي ته:
لاتدع قيام الليل فان رسول الله ﷺ کان لايدع
وكان اذا مرض او كسل صلي قاعدا.

يعني رات جي نماز نه ڇڏيو چوڻ رسول الله ﷺ جن به رات جي
نماز نه ڇڏيندا هئا ناچاڪ ٿيندا يا ٿڪجي پوندا هئا ته ويهي به رات
جي نماز پڙهندا هئا.

الله تعاليٰ جا پيارا بنده به راتيون جاڳي عبادت ڪندا آهن ان جو
ذڪر به الله تعاليٰ قرآن پاڪ ۾ فرمايو آهي:

والذين يبيتون لربهم سجدا وقياما

اهي شخص راتيون جاڳندا آهن رب ڪريم کي راضي ڪرڻ لاءِ
سجدا ڪندي قيام ڪندي راتيون گذاريندا آهن فقط انهي ڪري ته
الله تعاليٰ جي ذات راضي ٿئي ۽ محبوب ﷺ جو ديدار ٿئي

حضرت امام مالڪ بن انس رضه رات جو جاڳندا هئا عبادت ڪندا هئا جڏهن سمهندا هئا ته محبوب سهڻي ﷺ جو ديدار ڪندا هئا ۽ فرمايائون ته:

مايت ليلته الا رايت رسول الله ﷺ (حليہ الوليہ ج 6 ص 317)

يعني آئون هر رات محبوب ﷺ جو ديدا ڪندو آهيان. سبحان الله ڪيڏو نه شان بلند آهي انهن عاشقن جو جنهن لاءِ الله تعاليٰ فرمايو ته:

الا ان اولياء الله لا خوف عليهم ولا هم يحزنون.

خبردار! منهنجا ولي اهي آهن جن کي ڪوبه خوف ۽ غم نه هوندو. چو ته اولياء الله دنيا ۾ پنهنجي مالڪ حقيقي کي راضي ڪيو آهي. حضرت امام حسن بصري رحمته الله عليه وقت جا عابد، زاهد درويش هئا، سندن جي گفتار ۾ ايتري ته تاثير هئي جو پٿر دل ماڻهوبه روئي ويهندا هئا جو جن سندن لاءِ جهنم ٺاهيو ويوهجي، فرمائيندا هئا ته آئون رات جهڙي پي ڪا عبادت نٿو ڏسان، پاڻ فرمايائون ته ٻانهو جڏهن رات جو سجدي ۾ نٿو ڪري ٿو ته الله تعاليٰ فرشتن کي فرمائي ٿو ته منهنجي ٻانهي کي ڏسو جو ان جو روح منهنجي اڳيان عبادت ڪري رهيو آهي ان جو جسم سجدي ۾ آهي. (الزهد ص 286)

جن کي خوف خالق جو سي ڪيئن سيج سمن
رويو پيا روئن ساري رات سڄڻ لاءِ

حضرت امام ابو حنيفه رحمته الله عليه سڄي رات نماز ۾ گذاريندا هئا، ايتري قدر روئندا هئا جو ڏاڙهي مبارڪ پسي ويندي هئي پوءِ پنهنجي ڏاڙهي ۾ هٿ وجهي چوندا هئا ته يا الله هن اچي ڏاڙهيءَ واري تي رحم ڪر. پاڻ تقريبن 40 سال راتين جا سومهڻي جي وضوءَ سان فجر جي نماز ادا ڪيائون. ڀٽائي صاحب فرمايو:

جيڪي ڏڏن ڏي ڳجهائين ڳجهه ۾

سوجي سڻن سپرين ڪرت وارا ڪي
تہ ساز مڙيئي سي هوند پڻون ڪن پلڪ ۾

الله تعاليٰ جي ذات پنهنجي ڪاملن کي جيڪا قلبي دولت عطا
ڪندو آهي، ان جو اسان جهڙن کي تصور بہ ناهي اهي الله تعاليٰ جا
پانها تہ قلبي سڪون سان الله تعاليٰ جي نعمتن تي شڪر ڪندا آهن
۽ ان مالڪ ڪريم جا احسان ڳاڻڻ لاءِ سڄيون راتيون جاڳندا آهن
چوٽه انهن عاشقن کي تہ خبر آهي تہ:

جي روئڻ سان ريجهي تہ راتيون ڏينهن روئان
هاري لڙڪ اڪڙين مان پيرين منجهه پوان
ڌرتي سڀ ڌوئان لڙڪن ساڻ لطيف چئي.

هڪ عجيب واقعو:

بصري ۾ هڪ غلام رهندو هو ان جو نالو صهيب هو ساري رات
نماز پڙهندو هو هڪ ڏينهن سندس مالڪيائي چيو تہ صهيب ساري
رات جاڳين ٿو ڏينهن جو ڪم ڪار ڪيئن ڪندين ڪجهه ننڊ بہ
ڪر، چيائين تہ اي سیده صهيب کي جڏهن جهنم جي باهه ياد پئي ٿي
تہ ننڊ نہ ٿي اچي.

حضرت امام شافعي رحمۃ الله عليه جي باري ۾ امام احمد ابن
حنبل رحمۃ الله عليه چيو تہ شافعي دنيا وارن جي لاءِ سج جي مثال هو ۽
انسانن جي لاءِ صحت و عافيت جي مثال هو پاڻ ساري رات جاڳي
گذاريندو هو هر رات ۾ قرآن جو ختمو پورو ڪندو هو.

حضرت ابو سعيد خدري رضي الله عنه فرمايو تہ رسول اڪرم ﷺ

فرمايو تہ:

الشتاء ربيع المومن طال ليله فقامه وقصر نهاره فصامه

سيارو مومن لاءِ بهار آهي ان جي رات ڊگهي آهي جنهن کي جاڳي گذاري ٿو ان جو ڏينهن ننڍڙو آهي جيڪو روزي ۾ گهاري ٿو. هي دراصل اولياءِ الله جو شان آهي جو رات جو جاڳي مالڪ حقيقي کي ياد ڪندا آهن انهن جي لاءِ محبوب ڪريم ﷺ فرمايو
 من استيقظ من الليل وايقظ امراته فصليا رڪعتين جميعا
 ڪتابا من الذاڪرين الله ڪثيرا والذاڪرات. (ابن ماجه)

جو مرد رات جو سجاڳ ٿيو پوءِ پنهنجي زال کي جاڳايائين پوءِ اتي ٻه رڪعتون نماز تهجد، پڙهايا ٿيون ته اهي ٻئي الله جي گهڻي ذڪر ڪرڻ وارن مردن ۽ گهڻي ذڪر وارين عورتن مان لکيا وڃن ٿا. درحقيقت الله تعاليٰ جي اولياءِ ڪرام جو شان نهايت ئي بلندو بالا آهي انهن ۾ ڪي غوث اعظم ٿيا ته ڪي قلندر ته ڪي پٽائي ليڪن انهن سڀني جو مقصد فقط الله تعاليٰ جي مخلوق کي دين اسلام پهچائڻ هو ۽ عشق مصطفيٰ ﷺ انهن جي سينن ۾ پيدا ڪرڻ هو اهڙن ڪامل ولين سان ويهڻ به عبادت آهي جيئن شيخ فريد فرمايو:

حب درويشان ڪليد جنت است

دشمن ايشان سزائي لعنت است

اولياءِ الله سان محبت ڪرڻ به جنت جي ٽڪيٽ آهي انهن سان دشمني ڪرڻ لعنتي ٿيڻ آهي. حديث پاڪ ۾ اولياءِ الله جي دشمنن جي لاءِ سخت وعيد آيل آهن حديث قدسي آهي ته:
 من عادلي وليا فقد آذنته بالحرب

جنهن شخص منهنجي وليءَ سان دشمني رکي ان سان الله تعاليٰ جنگ جو اعلان فرمائي ٿو. ڪير آهي اهو بدنصيب جيڪو الله تعاليٰ سان جنگ ڪري سگهي؟ شال ڏئي تعاليٰ انهن ولين جي صحبت ادب سڀني کي نصيب فرمائي. جنهن جي صدقي ۾ ڪروڙين دليون ذڪر

الاهي سان منور ٿيون، ڪي نقشبندي سلسلي ۾ فيض حاصل ڪندا رهيا ته ڪي قادري طريقي ۾ لا اله الا الله جي ذڪر جي لولي ڏيندا رهيا ته ڪي چشتي سهروردي وغيره. مطلب ته هر ولي الله مخلوق خدا کي الله تعاليٰ جي ذات بابرڪات سان ملائڻ جو طريقو اختيار ڪيو آهي انهن اولياءِ الله جي صدقي ئي هي دنيا هلي رهي آهي هي روحاني رهبر آهن، توحيد ۽ سنت جو رستو ٻڌائيندا آهن ادب و عشق جو مقام سمجهايندا آهن، پوءِ اهو ڪڏهن تحريري صورت ۾ ڪڏهن عملي صورت ۾ ته ڪڏهن ظاهري صورت ۾ ڪو داتا علي هجوپري ٿي ويو ڪو معين الدين چشتي ٿي ويو ڪو امام رباني ٿي ويو ته ڪو غوث بهاءِ الحق ٿي ويو ڪو قلندر شهباز ته ڪو پٽائي ڪو سچل ته ڪو پير مناسائين، ڪو سهڻاسائين ته ڪو حضرت محبوب سچل سائين مدظلہ العالي ته ڪو فقير سائين لوڙهائي بزرگ جي نالي سان مشهور ٿي ويو. مطلب ته پوري روءِ زمين الله تعاليٰ جي ولين سان ڀري پئي آهي. الله تعاليٰ انهن ڪاملين اولياءِ ڪرام جي صحيح طريقي تي هلڻ جي توفيق عطا فرمائي. (آمين)

اولياءِ ڪرام جي ڪرامات جو ثبوت

اولياءِ الله کان ڪرامات جو ظاهر ٿيڻ برحق آهي. اولياءِ الله لاءِ اهو لازمي ناهي ته انهن کان ضرور ڪرامات ظاهر ٿين ته پوءِ اهو ولي آهي هرگز نه. وليءَ لاءِ سنت و شريعت جي پيروي لازمي آهي جيڪڏهن ڪنهن الله تعاليٰ جو ڪامل ٻانهي کان ڪو خلاف عادت ڪم ظاهر ٿئي ته ان جو انڪار ڪرڻ جائز ناهي، چو ته ڪرامات جو ثبوت قرآن پاڪ مان معلوم آهي. جهڙي طرح الله تعاليٰ فرمايو ته:

ان اڪرمکم عند الله اتقاکم (پ 26 حجرات)

(بیشڪ توهان مان زياده ڪرامات (عزت) وارو اهو آهي جيڪو زياده متقي هجي.)

اصل ۾ ولي الله لاءِ پرهيزگار هجڻ لازمي آهي ان کان ڪرامات جو ظهور ٿي سگهي ٿو. قرآن پاڪ ۾ حضرت سليمان عليه السلام ۽ بيبي بلقيس جو مشهور قصو آهي.

جڏهن حضرت سليمان عليه السلام کان هُڏ هُڏ پڪي بغير اجازت جي غائب ٿي ويو ۽ واپس اچي حضرت بيبي بلقيس جي تخت واري خبر ٻڌايائين ته حضرت سليمان عليه السلام فرمايو ڪير آهي اهو شخص جيڪو اهو تخت حاضر ڪري وئي؟ ته اتي ويٺل هڪڙي جن چيو ته توهان پنهنجي جاءِ تان اٿي ويهندا ته آئون تخت حاضر ڪري وٺندس. پاڻ فرمايائون ته ”ان کان جلد ڪير آئيندو؟“ ته ان وقت حضرت آصف بن برخيا هن طرح چيو جنهن جو ذڪر قرآن پاڪ ۾ آهي:

قال الذي عنده علم من الكتاب انا آتيك به قبل ان يرتد اليك طرفك فلما راه مستقرا عنده قال هاذا من فضل ربي

(سورت النمل 39)

(جنهن شخص وٽ علم هو ڪتاب جو ان چيو ته مان انهي تخت کي اک چنب ۾ آڻيندس پوءِ جڏهن ڏٺائين ته اهو تخت حضرت سليمان عليه السلام جي اڳيان هو پوءِ فرمايائين ته هي منهنجي رب جو فضل آهي. ”جنهن شخص تخت آندو هو ان جو نالو حضرت آصف بن برخيا هو علامه آلوسي لکيو آهي ته حضرت سليمان عليه السلام شام جي ملڪ ۾ هو اهو تخت يمن جي ملڪ ۾ هو جيڪو 2 مهينن جيتري پنڌ تي هو جنهن وقت حضرت آصف بن برخيا دعا گهري ته اهو زمين جي اندران گذري حضرت سليمان عليه السلام جي سامهون نڪري آيو (تفسير تبيان القرآن ج 5) هي الله تعاليٰ جي مهرباني هئي ان ٻانهي آصف بن برخيا تي جنهن جي زبان ۾ اهو اثر رکيل هو جو تخت پاڻ ئي حاضر ٿي ويو. جڏهن حضرت سليمان عليه السلام جي امتي جو اهو

ڪمال هيو جنهن جو ذڪر قرآن پاڪ ۾ آهي ته منهنجي محبوب نبي
ڪريم ﷺ جي امت جي اولياءَ جو چاڻاڻ هوندو.

ڪلما دخل عليها زكريا المحراب وجد عندها رزقا قال يمریم

آني لك هذا قالت هو من عند الله ان الله يرزق من يشاء بغير حساب

(پ 3 آل عمران 37)

مفسرين ڪرام لکن ٿا ته حضرت بيبي مريم عليها السلام جي والده
حنہ بنت فاقود بنت قتيل جو مڙس عمران بن ياشهم آهي جڏهن ته
حضرت زڪريا عليه السلام ۽ عمران بن پيترن سان شادي ڪئي
حضرت زڪريا عليه السلام جي گهرواري کي حضرت يحيٰ عليه السلام
پيدا ٿيو. حضرت بيبي مريم عليها السلام جو والد عمران فوت ٿي ويو ۽
ڪراڙپ جي حالت ۾ پنهنجي گهرواري کي ڇڏي ويو ان وقت بيبي مريم
عليها السلام جي والده بيت سان هئي ۽ ڪراڙي به هئي، ان کي ٻيو ڪو
اولاد نه هو هڪ ڏينهن پنهنجي گهر جي ڀرسان وڻ جي مٿان هڪ پڪي
کي ڏٺائين ته پنهنجي چنڊ سان پنهنجي ٻچي کي ڏاڻا ڪارائي رهيو هو
ته ان وقت بيبي مريم عليها السلام جي والده جي دل ۾ ٻار جي تمنا پيدا ٿي،
انهيءَ وقت بيبي مريم عليها السلام دعا گهري ته مون کي اولاد عطا فرمائ ته
تنهنجي حوالي ڪنديس، دنيا جو ڪم نه ڪرائينديس، جڏهن حضرت
بيبي مريم عليها السلام پيدا ٿي ته سندس والده ان کي بيت المقدس ۾
حضرت زڪريا جي حوالي ڪيو، پوءِ ان کي هڪ حجري ۾ رکيو ويو، پوءِ
جڏهن بيبي مريم عليها السلام ڪجهه وڏي ٿي ته ان وٽ قدرتي طور تي
انگور موجود ٿيندا هئا، اهي انگور جڏهن حضرت زڪريا عليه السلام
ڏسندو هو ته ان وقت چوندو هو ته هي ميوا ڪٿان ٿا اچن؟ حضرت بيبي
مريم عليها السلام فرمائيندي هئي ته هي الله تعاليٰ جي ڪرم نوازي آهي
جنهن کي وڻي اڻ مندائتا ميوا ڪارائي سگهي ٿو. جڏهن حضرت بيبي
مريم عليها السلام کي الله تعاليٰ پنهنجي قدرت سان اڻ مندائتا ميوا

ڪارائي سگهي ٿو جنهن جو ذڪر قرآن پاڪ جي مذڪوره آيت ۾ آهي ته اهو ئي ڪريم رب پنهنجي قدرت ڪامل سان اگر اولياءِ الله کان ڪرامات جو ظهور ڪرائي ته ان تي ڪهڙو اعتراض آهي. ڇا الله تعاليٰ ان تي قادر ناهي ته پنهنجي وليءَ جي دعا جي برڪت سان ڪنهن مرده کي زنده ڪري، ولي الله جي دعا جي برڪت سان ڪنهن کي اولاد ملي، ڪنهن کي رزق ملي، ڪنهن کي ميوا اڻ مندائتا ڪارائي، هي سڀ درحقيقت الله تعاليٰ جو فضل آهي.

”وتعز من تشاء“ جنهن کي وٽيس عزت عطا فرمائي، جنهن کي ولايت عطا فرمائي، جنهن جي هٿن جي برڪت سان لوح قلم کي مٽائي اها سڀ الله تعاليٰ جي قدرت آهي.

ڪي محمدؐ سے وفا تو نے تو ہم تیرے ہیں
یہ جہاں چیز ہے کیا لوح و قلم بھی تیرے ہیں

اڃ انسان جنهن ترقي جي مقام تي پهچي رهيو آهي ان کي ڪرامات جو انڪار نه ڪرڻ گهرجي، ڇو ته اڃ جڏهن سائنس جي ترقي ڏسي رهيا آهيون ته محسوس ڪري رهيا آهيون ته حيرت انگيز ڪم ايجاد ٿي رهيا آهن. مثال طور: موبائيل فون ڏسو ڪيترو ته ننڍڙو اوزار آهي ۽ ڪيئن هزارين ميلن تائين سيڪنڊ ۾ آواز پهچي ٿو ڪمپيوٽر کي ڏسو ته پوري دنيا کي هراڻسان پنهنجي سامهون جنهن وقت چاهي ڏسي سگهي ٿو. اهڙا هزارين مثال توهان کي دنيا جي تختي تي ملندا جنهن کي ڏسي توهان جو عقل حيران رهجي ويندو پر مڃڻو پوندو ته هي واقعي سچ آهي، ڪو خواب يا خيال ناهي. درحقيقت اها به الله تعاليٰ جي قدرت آهي جنهن عام انسان کي ايترو عقل عطا فرمايو آهي، اهڙا سائنسي اوزار ايجاد ڪيا ويا آهن جو ان جي ذريعي انسان ذات کي آساني ميسر ٿئي ٿي. هاڻي سوچڻ گهرجي ته جڏهن عام انسان کي الله تعاليٰ اهو عقل عطا فرمايو آهي ته اولياءِ الله جو ڪيڏو نه شان هوندو جنهن لاءِ رب ڪريم حديث قدسيءَ ۾ فرمايو ته:

”مان رب ڪريم انهن جا هٿ ٿي وڃان ٿو جنهن سان اولياءُ الله وٺن ٿا، انهن جي اک ٿي وڃان ٿو جنهن سان ڏسن ٿا، انهن جو ڪن ٿي وڃان ٿو جنهن سان ٻڌن ٿا.“ جڏهن هر شي الله تعاليٰ پاڻ ڏانهن منسوب ڪري ٿو ته پوءِ قدرت تي ڪهڙو اعتراض؟

بيشڪ هي الله تعاليٰ جي قدرت آهي جيڪو اولياءُ الله کي اهڙي قوت عطا فرمائي ٿو جنهن جو مثال دنيا جي تاريخ ۾ ملڻ مشڪل آهي. صحابه ڪرام کان به ڪيتريون ئي ڪرامات ثابت آهن هتي حوالي طور ڪجهه پيش ڪجن ٿيون.

امام الحرمين پنهنجي ڪتاب الشامل ۾ لکيو آهي ته هڪ دفعي مديني پاڪ ۾ زلزلو آيو زمين زور سان هلڻ لڳي، حضرت امير عمر فاروق فرمايو ته:

قري الم اعدل عليک

اي زمين خاموش ٿي وڃ ڇامون توتي انصاف نه ڪيو آهي؟ جلال ۾ اچي زمين کي هي الفاظ فرمايائون ۽ دره به لڳايائون ته زمين ان وقت ئي خاموش ٿي وئي ۽ زلزلو ختم ٿي ويو. مجاهدين اسلام جڏهن حضرت عمرو بن عاص رضي الله تعاليٰ عنه جي اڳواڻيءَ ۾ مصر ۾ اسلام جي دعوت پهچائي رهيا هئا ته ان وقت درياءُ نيڻ جو پاڻي سڪي ويو ان وقت مصر جا ماڻهو حضرت عمرو بن عاص رضه وٽ ويا ۽ چوڻ لڳا ته اي امير! اسان وٽ جڏهن پاڻي سڪي ويندو آهي هڪ خوبصورت عورت ان ۾ اڇلائيندا آهيون جنهن ڪري پاڻي واپس اچي ويندو آهي، حضرت عمرو بن عاص رضي الله تعاليٰ عنه فرمايو ته اهي جاهلانہ رسمون هاڻي نه ٿينديون، پوءِ پاڻ حضرت عمر فاروق رضي الله تعاليٰ عنه ڏانهن مديني پاڪ ۾ خط موڪليائون جنهن ۾ سڄو احوال لکيائون حضرت امير عمر فاروق هڪ خط لکيو جنهن ۾ پاڻ هي تاريخي الفاظ فرمايائون ته:

اي درياءِ نيٺ، اڳر تون پاڻ وهين ٿو ته جاري نه ٿي، تنهنجي ضرورت ناهي، اڳر الله تعاليٰ جي حڪم سان جاري ٿين ٿو ته جاري ٿي، الله تعاليٰ جي حڪم سان. اهو خط جيئن ٿي درياءِ نيٺ ۾ پهتو ته درياءِ نيٺ جوش سان وهڻ لڳو ۽ اڄ تائين حضرت عمر فاروق جي خط کان بعد ۾ ختم نه ٿيو اڄ تائين جاري آهي. سبحان الله ڇا ته شان هو محبوب ﷺ جي صحابه ڪرام جو. حضرت خالد بن وليد رضي الله تعاليٰ عنه مقام حيره ۾ قيام فرمايو ته ان وقت ڪجهه دوستن عرض ڪيو يا امير لشڪر توهان عجم وارن جي زهر کان بچندا رهجو پاڻ فرمايائون ته زهر ڪٿي اچو ماڻهو اهو زهر ڪٿي آيا ته پاڻ هي الفاظ مبارڪ پڙهيائون.

بسم الله الذي لا يضر مع اسمه شي في الارض ولا في السماء وهو السميع العليم.

زهر پيئائون ته سندن ڪي ڪجهه به نه ٿيو ٻئي دفعي عيسائي پادري عبدالمسيح نالي زهر ڪٿي آيو جنهن ۾ ايترو ته اثر هو جو ان جي ڪاٺ کان تقريبا هڪ ڪلاڪ کان بعد ۾ موت يقيني ٿيندو رهيو پاڻ اهو زهر وٺي پيئائون مٿين دعا پڙهيائون ته سندن ڪي ڪجهه به نه ٿيو. اها ڪرامت ڏسي ان عيسائي پادري پنهنجي قوم وارن کي چيو ته هي مسلمانن جو سپهه سالار ايترو سخت زهر کائي به زندهه رهي سگهي ٿو ته هي تمام حيرت جي ڳالهه آهي توهان جي لاءِ بهتري ان ۾ آهي ته مسلمانن سان صلح ڪريو ورنه انهن جي فتح يقيني آهي چنانچه انهن عيسائين مسلمانن جو جذبو ڏسي صلح ڪيو هي واقعو حضرت ابوبڪر صديق رضي الله عنه جي دور جو آهي.

حضرت خثيم رضي الله عنه فرمائي ٿو ته هڪ دفعي خالد بن وليد رضي الله تعاليٰ عنه وٽ هڪ شخص شراب جي پيريل هڪ مشڪ ڪٿي آيو حضرت خالد بن وليد دعا گهري ته يا الله هن کي ماڪي بناء تي اها ماڪي ٿي پئي ۽ سڀني لشڪر وارن ڏٺو ته اها ڪلي ماڪي سان پيريل آهي.

هڪ دفعي ڪجهه شخص قافلي جي صورت ۾ وڃي رهيا هئا ته رستي ۾ شينهن ويٺل هوسپئي شخص پريشان ٿي ويا ۽ اچي حضرت عبدالله بن عمر رضي الله عنه کي ٻڌايائون پاڻ اچي ان شينهن کي فرمايائون ته رستو ڇڏي ڏي ته اهو شينهن پڇ لوڏيندو هليو ويو. حضرت ابو طلحه رضي الله عنه فرمائڻ ٿا ته هڪ دفعي آئون زمين پنهنجي ڏسڻ لاءِ غاب وڃي رهيو هئس، ته رستي ۾ رات ٿي وئي، ان ڪري حضرت عبدالله جي قبر مبارڪ جي ڀرسان ترسي پيم جڏهن ڪجهه رات گذري ته مون ان وقت قبر مبارڪ مان اهڙي پياري انداز ۾ قرآن ڪريم جي تلاوت جو آواز ٻڌو جو ان کان پهريان ڪڏهن به نه ٻڌو هوم پوءِ جڏهن مديني منوره ۾ موٽي آيم ته اهو واقعو رسول الله ﷺ جن کي ٻڌايم ته پاڻ فرمايائون ته ”اي ابو طلحه توهان کي اهو معلوم ناهي ته الله تعاليٰ شهيدن جي روحن کي قبض ڪري زير جدي يا قوت جي قنديلن ۾ رکندو آهي پوءِ اهي قنديلون جنت جي باغن ۾ هونديون آهن، جڏهن رات ٿيندي آهي ته انهن روحن کي وري جسمن سان ملايو ويندو آهي.“

هي چند ڪرامتون پيش ڪيون ويون آهن دليل طور تي، حالانڪ اهڙيون لاتعداد ڪرامتون صحابه ڪرام کان ظاهر ٿين ٿيون پر هتي فقط چند مثال طور پيش ڪيون ويون ته ڪرامت جو انڪار نه ڪرڻ گهرجي بلڪ انهن کي دل سان قبول ڪرڻ گهرجي. شال الله تعاليٰ اسان کي ادب جي توفيق عطا فرمائي. (آمين)

خلاف عادت ڪمن جا قسم ۽ معجزاتي ڪرامت ۾ فرق

انبيا ڪرام ۽ اولياء ڪرام کان جيڪي خلاف عادت ڪم ظاهر ٿين ٿا يا پڻ ماڻهن کان خلاف عادات ڪم ظاهر ٿين ٿا، مفسرين ڪرام انهن کي هن طرح بيان فرمايو آهي:

ارهاص: اعلان نبوت کان پهريان جيڪو خلاف عادت ڪم ڪنهن نبي سڳوري کان ظاهر ٿئي ته ان کي ارخاص چئبو آهي. جيئن

حديث پاڪ ۾ آهي ته حضور اڪرم ﷺ جن فرمايو ته آئون مڪي پاڪ ۾ ان پٿر کي سڃاڻان ٿو جيڪو اعلان نبوت کان پهريان مون تي سلام پيش ڪندو هو. (صحيح مسلم شريف 2277 رقم الحديث)

معجزه: اعلان نبوت کان بعد ۾ جيڪي عادت جي خلاف ڪم ظاهر ٿين ٿا ان کي معجزه چئبو آهي. جيئن رسول اڪرم ﷺ جن چنڊ کي اشارو فرمايو ته ٻه ٽڪرا ٿي پيو.

سج لاءِ دعا گهريائون ته لٿل سج واپس آيو.

❖ پٿرن کي حڪم فرمايائون ته ڪلمو پڙهڻ لڳا.

❖ وطن کي سڏيائون ته زمين کي چيري محبوب ڪريم ﷺ جي سامهون آيا ۽ وري حڪم سان واپس ويا.

❖ جانورن پاڻ ڪريم ﷺ جن کي پنهنجون ڏانهن ٻڌائي فيصل ڪرايا. ۽ اهڙا هزارين محبوب عليه الصلوات والسلام جن جا معجزا موجود آهن.

گرامت: اهڙو ڪامل انسان جيڪو محبوب ڪريم ﷺ جن جي شريعت جو پابند هجي يا ڪنهن به نبي جي شريعت تي عمل ڪري دين جو مبلغ هجي ان کان اگر ڪو خلاف عادت ڪم ظاهر ٿئي ته ان کي گرامت چئبو آهي.

معونت: ڪنهن عام مسلمان کان خلاف عادت ڪم ظاهر ٿئي.

استدراج: ڪنهن ڪافر کان خلاف عادت ڪم ظاهر ٿئي.

اهانت: ڪوڙي نبيءَ کان عادت جي خلاف ڪم ظاهر ٿئي ۽ ان

جي دعويٰ کي ڪوڙو ڪندڙ هجي. جيئن مرزا قادياني کي هڪ شخص چيو ته منهنجي هڪ اک انڌي آهي ان لاءِ دعا ڪيو مرزا قادياني جيئن

ئي دعا گهري ته ٻي اک به ان جي انڌي وئي. (بيان القرآن ج 5 ص 55)

گرامت جا 3 قسم آهن.

1. علم به هجي ۽ ارادو به هجي. جهڙي طرح حضرت عمر فاروق

رضي الله تعاليٰ عنه جن درياءِ نيل ڏانهن خط لکيو ۽ اهو وهڻ لڳو.

2. علم هجي پر ارادو نه هجي. جيئن حضرت بيبي مريم عليها السلام وٽ اڻ منداڻا مليا ايندا هئا.

3. علم ۽ ارادو ٻئي نه هجن. جيئن هڪ دفعي حضرت ابوبڪر صديق رضي الله تعالى عنه هڪ مهمان سان طعام پئي کاڌو بعد ۾ ڏٺائون ته طعام کٽو ناهي بلڪ زياده پيو آهي.

ڪرامت جا ٻه قسم آهن پهريون قسم ڪرامت حسي ۽ ٻيو ڪرامت معنوي

1 ڪرامت حسي: جيڪا ظاهري طرح عقل جي خلاف هجي. ان جا ڪيترائي قسم آهن.

- 1: مردن کي زنده ڪرڻ
- 2: مردن سان ڪلام ڪرڻ
- 3: ڏاڦو تبديل ڪرڻ
- 4: زمين جو ويڙهجي وڃڻ
- 5: وڻن سان گفتگو ڪرڻ
- 6: مريضن کي شفا ڏيڻ
- 7: جانورن جو فرمانبردار هجڻ
- 8: وقت جو گهٽجڻ
- 9: وقت جو ڊگهو ٿيڻ
- 0: دعا جو قبول ٿيڻ
- 11: دلين کي پنهنجي طرف ڇڪڻ
- 12: غيب جون خبرون ٻڌائڻ
- 13: کائڻ پيئڻ کان سواءِ زنده رهڻ
- 14: پري جي شين کي ڏسڻ
- 15: مختلف صورتن ۾ ظاهر ٿيڻ
- 16: مشڪلاتون آسان ڪرڻ
- 17: زمين جي خزانن کي ڏسڻ

18: دشمنن جي شر کان بچڻ

هي ڪجهه قسم بيان ڪيا ويا ڪرامت حسي جا، اهڙا سوين قسم پيا به بيان ڪيا ويا آهن.

2 ڪرامت معنوي: رسول اڪرم ﷺ جي سنت و شريعت تي عمل ڪرڻ، حسد، بغض ۽ برائي وغيره کان بچڻ سنت تي هميشه پابند رهڻ، اصل ۾ وڏي ڪرامت هي آهي جو انسان پاڻ کي هميشه رسول اڪرم ﷺ جن جي سنت جي مطابق زندگي گذاري ۽ اتي ئي ان جو وصال ٿي وڃي اهائي وڏي ڪاميابي آهي.

ساري رات سبحان جاڳي جن ياد ڪيو
ان جي عبداللطيف چئي مٿي لڌو مان
ڪوڙين ڪن سلام آڳهه اچيو ان جي

انبيا ڪرام عليهم السلام جي دعوت و تبليغ انسانن تائين پهچائڻ لاءِ انهن جانائڻ هميشه انسان ذات کي سڌو رستو ڏيکاريندا رهيا آهن، پر محبوب ﷺ جن جي امت جي ولين پنهنجي محبوب ﷺ جي پيغام کي عام ڪرڻ ۾ پنهنجو تمام سهڻو ڪردار ادا ڪري مخلوق خدا کي بي انتها فائدو پهچايو آهي، اولياءِ ڪرام هن خطي تي عشق مصطفيٰ ﷺ جون اهڙيون محفلون مڃايون آهن جنهن مان ڪروڙين انسانن فائدو حاصل ڪيو آهي ۽ پنهنجي دلين کي عشق مصطفيٰ سان منور ڪيو آهي. الله تعاليٰ جي ذات انهن سڀني اولياءِ ڪرام جي فيض کي تاقيامت جاري و ساري فرمائي. (آمين)

يلا پاڳ آهن ڪنڊيارو جي سرزمين جا، جتي به الله تعاليٰ جي ولين جا آستانا آهن، هڪ طرف حضرت قبله محبوب سهڻا سائين نور الله مرقده ۽ حضرت قبله مرشدي محبوب سهڻا سائين دامت برڪاتهم العاليه جن پنهنجي نوراني نگاهه سان پوري دنيا ۾ عشق مصطفيٰ جو پيغام پهچائي لکين ويران دلين کي آباد ڪيو آهي ۽ ڀٽڪيل انسانن کي راهه هدايت ڏيکاري انهن کي سنت و شريعت

جوسخت پابند بڻايو آهي ۽ هر جڳه تي ”الله الله“ جي ذڪر جي تنوار جاري ڪرائي آهي. هر ماڻهو پنهنجي محبوب مرشد جي نظر سان توحيد ورسالت جي چاشني چڪي رهيو آهي ۽ مون مسڪين کي به مرشد قبله محبوب سڄڻ سائين مدظلہ العالي جن جي نگاهه ڪيميا چڪي ورتو.

نگاهه ولی میں یہ تاثیر دیکھی

بدلتی ہزاروں کی تقدیر دیکھی

ٻئي طرف ڪنڊيارو جي سرزمين تي حضرت قبله حاجي دلمراد فقير رحمته الله عليه جهڙا مرد مجاهد، عاشق رسول ۽ انهن جا صاحبزاده حضرت قبله نور محمد فقير رحمته الله عليه ۽ حضرت قبله مير محمد فقير رحمته الله عليه جهڙا ڪامل، رهبر شريعت، غريبن جا غمخوار ۽ انهن جافروند جيڪو توحيد رسالت و عشق مصطفيٰ جو ذڪر مخلوق جي دلين هزارين مرده، دلين کي زنده ڪري ويا آهن. هن عاجز کي دل ۾ خيال آيو ته اهڙن ڪاملن جي باري ۾ ڪجهه معلومات حاصل ڪري ان کي ڪتابي صورت ڏني وڃي. ان ارادي کي سامهون رکندي پنهنجي هڪ دوست محترم غلام مصطفيٰ مگريو صاحب سان گڏجي درگاهه لوڙهي شريف تي حاضري ڏني سين ۽ موجوده سجاده نشين حضرت قبله شهاب الدين فقير لوڙهائي قادري جن جي خدمت ۾ پنهنجو ارادو ظاهر ڪيوسين. پاڻ انتهائي پيار محبت ۽ شفقت سان نوازيائون ۽ اجازت ڏنائون، پنهنجي پرائڻ فقيرن سان ملايائون ۽ سندن جي نگاهه سان هي چند محبت پريون ڳالهيون گڏ ڪرڻ جو موقعو مليو جيڪي اڄ توهان جي سامهون پيش آهن. بالخصوص فقيرن لاءِ جن پنهنجي مرشدن جي نگاهن سان سينن کي صاف ڪري لا اله الا الله جي لولي سان جهر جهنگ ۾ هر ماڻهوءَ تائين محبت جو پيغام پهچايو ۽ حق مرشد لوڙهائي جانعرا دنيا ۾ گونجايو. اميد آهي ته هن مان سڀني

عاشقن کي فائدو حاصل ٿيندو. چوٽه اولياءُ الله جو شان ڳا. ٽڻ به رحمت خداوندي جو ذريعو آهي.

عند ذکر الصالحين تنزل الرحمة

جتي صالحين ٻانهن جو ذکر ٿيندو آهي اتي الله تعاليٰ جي رحمت جو نزول ٿيندو آهي.

اهڙي طرح هنن کاملن جي ڪچهرين جي ڪري دل جي دنيا تبديل ٿي ويندي چوٽه هنن پنهنجي رب ڪريم کي ريجهايو آهي رڳ رڳ ۾ وار وار ۾ ذکر الله جون تنوارون ايجاد ڪيون آهن.

وحده جي وڊيا الله سين اورين
هيون حقيقت گڏيو طريقت تورين
معرفت جي ماڻ سين ڏيساندر ڏورين
سک نه ستا ڪڏهن ويهي نه ووڙين
ڪلهنئون ڪورين عاشق عبداللطيف چئي.

حضرت قبله سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه به پنهنجي مالڪ حقيقي سان اهڙي لنو لڳائي جو سندن راتيون يادِ الاهي ۾ گذري وينديون هيون، جنهن جڳهه تي مغرب جي آذان اچي ويندي هئي ته هي ڪامل ان جڳهه تي ويهي سڄي رات ياد خدا ۾ نفلن ۾ گذاري صبح جو اشراق جانفل پڙهي پوءِ اڳتي سفر ڪندا هئا، هي اهو عشق هو جنهن سندن جي ذات ۾ انسان ذات جي رهنمائي جو جذبو پيدا فرمايو ۽ سندن جي نگاهه بصيرت سان ويران دليون سيراب ٿيون.

هن ڪتاب ۾ سندن جي ذات جي ۽ سندن جي ڪرامتن ۽ پاڄهه پرين ٻولن جو ذکر ڪيو ويو آهي. درحقيقت سندن جي فيض محمديءَ مان جيڪي سينا آباد ٿيا اگر انهن سان ملاقات ڪجي ٿي ته ايترو ته مواد ملي ٿو جو ڪيئي ڪتاب تيار ٿي سگهن ٿا، پر جيئن ته سندن جي سيرت تي هي ڪتاب مون 2002ع ۾ لکيو هو پر ڪجهه

ڪمزورين ۽ سستين جي ڪري هي ڪتاب منظر عام تي نه آئي سگهيو هئو ۽ بلڪل سست ٿي ويهي رهيو. پر مهربان سائين قبله فقير شهاب الدين سائين مدظلہ العالی (موجوده گادي نشين درگاه لوڙهو شريف) جن هن عاجز کي هروقت پيار پرين الفاظن سان فرمائيندا رهندا هئا ته هن ڪتاب کي جلدي ۾ آندو وڃي.

انسان خطا جو گهر آهي، ضرور هن ڪتاب ۾ توهان کي غلطيون ۽ خاميون وغيره ڏسڻ ۾ اينديون، ان ڪري اهي ڪميون ڪوتاهيون ڏسي پنهنجي قيمتي مشورن سان ضرور نوازيندا ته جيئن اهي غلطيون درست ڪري سگهجن. درحقيقت هي ڪتاب فقط فقيرن جي طرفان جيڪي ڪجهه مواد ملي سگهيو آهي انهيءَ تي ئي تيار ٿيل آهي، هن کان پهريان ڪوبه ڪتاب وغيره هن عاجز کي نه مليو آهي پر اسان پوري ڪوشش ڪئي آهي ته هن ڪتاب ۾ تمام مواد صحيح هجي، ان ڪري ئي هر فقير سان روبرو مليا آهيون ۽ قبله سائين فقير شهاب الدين قادري صاحب جن کان به تصديق ڪرائيندا رهياسين تنهن کان بعد ۾ ئي ان کي تحريري صورت ۾ آندو ويو آهي.

اميد آهي ته هي ڪيل ڪوشش قبول پوندي.

مختصر تعارف

درگاه لوڙهي شريف تي هن وقت سجاده نشين حضرت قبله حاجي شهاب الدين فقير مدظلہ العالی آهي، پاڻ باعمل بزرگ آهن، انتهائي مهربان ۽ محبت وارا آهن، سندن جي چاهي کي ڏسڻ سان ائين تصور ڪبو ته پاڻ واقعي هن دور جا ڪامل ولي الله آهن، ساڳيو سائين مير محمد رحمت الله عليه وارو طريقو آهي. هر شخص سان محبت ۽ پيار پري انداز ۾ گفتگو ڪرڻ ته سندن ورثي ۾ مليل آهي. جيڪو به شخص درگاه تي ايندو آهي ته پهريان وضو ڪري نفل پڙهندو آهي پوءِ مزار شريف تي قل شريف پڙهي دعا گهرڻ کان بعد ۾

لنگر ڪندو آهي پوءِ سائين قبله شهاب الدين فقير جن ان کان حال احوال وٺندا آهن، پوءِ پاڻ دعا، دوا ٻئي ڏيندا آهن، جيڪي دعا گهرندا ته دعاءِ دوا گهرندا ته دوا ملندي. اگر ڪو عشق وارو پنهنجي اندر کي اجاڙڻ لاءِ عرض ڪندو ته انشاءِ الله ان جو اندر به صاف ٿي ويندو. درگاه شريف تي رهائش جو مڪمل بندوبست ٿيل آهي ڪنهن کان به پئسا وغيره يا ڪنهن ٻي شئي جي گهر ناهي، هر شئي ماني، رهائش وغيره سائين جن پاڻ ڪندا آهن. اگر ڪورهن چاهي ته ان کي ڪير به نه روڪيندو اگر ڪو وڃڻ چاهي ته ان جي به سندس مرضي آهي.

هن پرفتن دور ۾ اهڙا ڪامل رهبر ملڻ مشڪل آهن، پر الحمد للهِ ڪنڊيارو جي سرزمين تي سائين قبله محبوب سچڻ سائين مدظلہ العالي جن هزارين نه بلڪه لکين باطني مريضن کي الله الله جي تنوار سان انهن دلين کي تندرست بنائي عشق مصطفيٰ ﷺ جن جو پيغام ٻڌائي رهيا آهن ته ٻئي طرف سائين لوڙهائي بزرگ مٺڙي مصطفيٰ ﷺ جن جو پيغام مخلوق تائين پهچائي رهيا آهن.

شال الله تعاليٰ سندن کي خضري حياتي عطا فرمائي ۽ تاقيامت آباد رکي. (آمين)

محمد ساجد فاروقي طاهري

المعروف راحب علي گهانگهرو

شجرو مبارڪ

حاجي ميان محب الله فقير رحمت الله عليه
سندن ڪي هڪ پٽ: حاجي ميان دلمراد فقير رحمت الله عليه
سندن ڪي ٻه پٽ: حضرت ميان نور محمد فقير رحمت الله عليه ۽
ميان مير محمد فقير رحمت الله عليه
سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه ڪي ڪوٽه اولاد نه هو.
سائين نور محمد فقير رحمت الله عليه ڪي هڪ پٽ ميان جان
محمد فقير رحمت الله عليه جو اولاد.
سائين ميان جان محمد فقير رحمت الله عليه ڪي ٻه گهرواريون.
پهرين گهرواريءَ مان ٽي پٽ: حضرت قبله شهاب الدين
فقير مدظلہ العالي (موجوده گادي نشين درگاهه لوڙهائي شريف) ٻيو منور
فقير ۽ انور فقير.
ٻي گهرواريءَ مان ٽي پٽ: اصغر علي فقير، ذوالفقار علي فقير ۽
ممتاز علي فقير.
سائين قبله شهاب الدين فقير مدظلہ العالي جن ڪي پنج پٽ اولاد آهي:
پهريون علي مرتضيٰ، فقير الطاف حسين، فقير عبدالحليم فقير
عبدالباسط ۽ فقير عبدالسلام.
فقير علي مرتضيٰ ڪي هڪ پٽ: فقير عبدالقدير ۽ هڪ نياڻيءَ
جو اولاد.

پير طريقت رهبر شريعت حضرت قبلہ الحاج فقير دلمراد لوڙهائي رحمۃ اللہ علیہ المعروف لوڙهائي فقير

نالو: حاجي دلمراد فقير رحمۃ اللہ علیہ

والد: ميان محب اللہ فقير رحمۃ اللہ علیہ

جاء ولادت: ڳوٺ ڪيٽي موسي ڀڳهيو تعلقہ ڏوڪري ضلع لاڙڪاڻو

تاريخ ولادت: تقريبا 1852ع

ذات: ابڙا

نماز فجر کان بعد ۾ روزانہ صبح جي وقت هڪ فقير لٽ هٿ ۾
ڪٽي گهر کان ٻاهر نڪري ۽ ڏاڇيون چارڻ لاءِ جهر جهنگ نڪري
ويندو هو. هڪ ڏهاڙي اچانڪ هڪ شخص آيو جنهن ان فقير کي
ڪنهن ولي کامل جا سلام ڏنا پوءِ اهو فقير ڏاڇيون جهنگ ۾ ڇڏي
وڃي ان درويش جو مريد ٿيو ۽ سالن جا سال ان درويش جي خدمت ۾
رهي شريعت طريقت جاروحاني راز پروڙيائين، آخر هڪ ڏينهن
درويش کامل ان فقير کي چيو ته هاڻي وڃي جهر جهنگ گهمي خدا
جي قدرت جو سير ڪر کيس ان وقت ئي فقير الله تعاليٰ جو نالو وٺي
روانو ٿي ويو ۽ سالن جا سال جهر جهنگ ۾ ٻرن بحرن ۾ سير ڪندو
رهيو ۽ الله تعاليٰ جي ذڪر جي لولي جهونگاريندي رهيو ائين ذڪر
ڪندي ڪندي هڪ ڏهاڙي عربي سمنڊ جي ڪناري تي اچي پهتو
سمنڊ جي ڪناري ڪيترائي بحري جهاز بيٺل هئا جيڪي حاجين
سڳورن کي مڪي پاڪ ڪڍي وڃي رهيا هئا هن فقير به اتي بيٺل ماڻهن
مان ڪنهن کي چيو ته مون کي به جهاز ۾ وٺي هلاو اتي بيٺل ماڻهن مان

جيڪو جهاز جو ڪپتان هو ان چيو ته توهان وٽ جهاز ۾ سوار ٿيڻ جا ڪاغذ وغيره ناهن ان ڪري اسان توهان کي ڪٿي نه هلنداسين، فقير غور سان ڏسندو رهيو ۽ ان فقير جي سامهون ئي جهاز روانو ٿي ويو جڏهن جهاز هلڻ لڳو ته فقير جي اکڙين ۾ پاڻي اچي ويو ۽ روئي پنهنجي روحاني انداز سان چوڻ لڳو

مديني جا گهوت سڻ منهنجا سڏڙا

ڪج محمد ﷺ موت اسين تنهنجي آسري

اهي درد پريا الفاظ پڪاري پنهنجي هٿ ۾ جيڪو ڏنڊو هيس ان کي هڪ هٿ هيٺان رکي ٻيو هٿ ان جي مٿان رکي، سمنڊ ۾ لاهي ان لٺ جي مٿان چڙهي ويٺو ته ڏسندڙ حيران ٿي ويا پر هي فقير پنهنجي ان ڏنڊي تي چڙهي ان تي روانو ٿي ويو ۽ اهو ڏنڊو ٻيڙي وانگر هلڻ لڳو ۽ ايترو ته تيزيءَ سان سمنڊ ۾ هلڻ لڳو جو جهاز جي ويجهو پهچي ويو جڏهن بحري جهاز وارن هن فقير کي سمنڊ ۾ ڏٺو ته ڏنڊين آڱريون اچي ويون ۽ فقير کي اشارا ڪرڻ لڳا ته هاڻي هلي اچ، پر هيءُ فقير پنهنجي مستي ۾ سمنڊ ۾ هلندو رهيو ۽ ائين ئي هي فقير سمنڊ پار ڪري مڪي و مديني پاڪ جو ديدار ڪرڻ لاءِ ان پاڪ سرزمين تي پهچي ويو ان کانپوءِ مشهور ٿي ويو ته انهيءَ فقير ڏنڊي تي حج ڪيو آهي. ان فقير جو نالو هو حضرت قبله الحاج دلمراد فقير رحمته الله عليه آهي.

حضرت الحاج دلمراد فقير رحمته الله عليه جن جو والد صاحب حضرت ميان محب الله فقير، الله تعاليٰ جو پيارو ٻانهو هو باعمل، شريعت جو پابند هو سندن کي هڪ فرزند حاجي دلمراد فقير رحمته الله عليه پيدا ٿيو ميان محب الله فقير جو گذر سفر زمين ۽ ڏاڇين تي هوندو هو ان ڪري پاڻ ڏاڇيون به چاريندا هئا جڏهن فارغ ٿيندا هئا ته پاڻ حضرت ميان لونگ فقير رحمته الله عليه (ضلع خيرپور ۾ سندن جي

مزار مبارڪ آهي) جن جي صحبت ۾ تمام گهڻو ايندا ويندا هئا، جڏهن حضرت لونگ فقير رحمۃ الله عليه وفات ڪئي ته پاڻ تمام گهڻو غمگين ٿيا ۽ انهيءَ غم کي دور ڪرڻ لاءِ حضرت ميان فيض محمد فقير عليه الرحمۃ (سڳين وارو بزرگ تعلقه گمبٽ) جن وٽ آيا ۽ پنهنجي اڃايل دل کي ذڪر الاهيءَ سان سيراب ڪندا رهيا، جڏهن حضرت ميان محب الله فقير رحمۃ الله عليه کي ميان حضرت دلمراد فقير جن پيدا ٿيا ته پاڻ پنهنجي گهرواريءَ کي فرمايائون ته هن فرزند کي هميشه وضوءَ ڪري پوءِ ٿڃ پياريندا ڪريو حضرت ميان دلمراد فقير رحمۃ الله عليه جي بچپن جا ڏهاڙا گذري رهيا هئا ۽ ميان محب الله فقير رحمۃ الله عليه جن ڪڏهن ڪڏهن حضرت حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه کي بچپن جي زماني ۾ پنهنجي مرشد ميان فيض محمد فقير رحمۃ الله عليه جن وٽ وٺي ايندا هئا ۽ ائين ئي حضرت حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه جي بچپن جا ڏهاڙا گذري رهيا هئا ته اڃانڪ هڪ ڏهاڙي سندن جو والد ميان محب الله فقير رحمۃ الله عليه هن فاني دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويا.

فقيري جو تاج ملڻ

ان کان بعد ۾ حضرت ميان دلمراد فقير رحمۃ الله عليه پنهنجي چاچي سان گڏ ڏاچيون چاريندا هئا هڪ ڏهاڙي حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه جن کي سندن والده فرمايو ته ”بچا اسان توهان کي ڪڏهن به بغير وضوءَ جي ٿڃ نه پياري آهي، ان جو مطلب اهو ناهي ته توهان ڏاچيون چاريندا رهو ۽ اصل مقصد توهان کان وسري وڃي ان ڪري توهان فقيري جي طرف ڪوشش ڪريو.“ اهي الفاظ پاڻ ٻڌندا هئا پر پاڻ انهن ڏانهن ڪوبه خيال نه ڪندا هئا جنهن ڪري سندن والده سڳوري هميشه اها ڳالهه ياد ڏياريندي رهندي هئي ته توهان کي فقير ٿيڻو آهي.

هڪ ڏهاڙي حضرت ميان فيض محمد فقير رحمته الله عليه جن پنهنجي فقيرن کي فرمايو ته ميان محب الله فقير پاڻ سان گڏ هڪ ننڍڙو نينگر وٺي ايندو هو اهو ڪٿي آهي؟ انکي جيڪوبه فقير ملي ته ان کي اسان جا سلام چئجو هميشه وانگر حضرت حاجي دليراد فقير رحمته الله عليه ڏاڇيون چاريندا هئا ته ان فقير اچي حضرت ميان فيض محمد رحمته الله عليه جا سلام ڏنا جيئن ئي سلام پهتا ته ان وقت ئي پاڻ ڏاڇيون ڇڏي درگاه شريف تي پهتا (سڳين جي شهر ڀرسان) ۽ اچي حضرت فيض محمد فقير رحمته الله عليه جي خدمت ۾ حاضر ٿيا، جيئن ئي ملاقات ٿي ته ان وقت ئي دل جي دنيا بدلجي وئي ۽ پاڻ اتي ئي رهڻ لڳا پوءِ قرآن ڪريم جي ظاهري تعليم ۽ باطني تعليم پنهنجي مرشد کان ئي حاصل ڪرڻ لڳا. هڪ ڏهاڙي سندن جو چاچو درگاه شريف تي آيو ۽ اچي سندن کي چيائين ته هلو پنهنجيون ڏاڇيون سنڀاليو پاڻ فرمايائون ته چاچا هاڻي ڏاڇيون وڃي توهان پاڻ سنڀاليو اسان هاڻي هن رنگ ۾ آهيون. پنهنجي مالڪ حقيقي کي راضي ڪرڻ لاءِ اسان سندرو ٻڌو آهي. هاڻي هن در تان نه هٽنداسين پوءِ سندن چاچو هليو ويو.

هاڻي پاڻ رات ڏينهن مرشد جي خدمت ۾ گذاريندا هئا ۽ روحاني فيض حاصل ڪندا رهيا نماز باجماعت ادا ڪندا هئا ۽ نفل وغيره جو به تمام گهڻو خيال رکندا هئا. سڄي رات ياد خدا ۾ گذاريندا هئا.

عاشقن آرام ڪڏهن تان ڪونه ڪيو
طعني ڪيا تمام حبيبائي هيڪڙي

هاڻي هروقت، جهر جهنگ ۾ ياد الاهيءَ ۾ گذاريندا هئا، اکين مان هميشه نير وهائيندا رهيا ته من راڻو راضي ٿئي، ڪڏهن جبلن ۾ ته ڪڏهن برن ته ڪڏهن بحرن ۾ لا اله الا الله جي ذڪر جي تنوار سندن جي زبان تي هميشه رهندي هئي.

واڍوڙين وائي سدا آهي سور جي
جيڪا اٿن من ۾ سلن ناسائي
اوڙڪ اهائي ڳوليو ڏسن ڳالهڙي

(شاهه ڀٽائي)

ڀاڻ تقريبا 3 سال مستانه زندگي گذاريائون، مرشد جي خدمت کان بعد
۾ جهنگلن جاعجيب سير ڪيائون ڀاڻ هڪ دفعي فرمايائون ته آئون هڪ
دفعي سفر ۾ هيس ته تقريباً مهينا گذري ويا ته مونکي بک نه لڳي هڪ
ڏهاڙي رستي تان وڃي رهيو هئس ته هڪ هاري مون کي سڏ ڪيو آئون
آيس ته ان چيو ته فقير اڄ منهنجي ڪڻڪ جي لاپاري جي ونگار هئي، ان
ڪري مون انهن جي ماني تيار ڪرائي، پر ماڻهو ڪونه آيا، اچو توهان ماني
کائو آئون کائي ويس پر مونکي ڪابه پرواهه يا تڪليف نه ٿي.

ڀاڻ فرمائيندا هئا ته اگر ملندي هئي ته شڪر ڪندا هئاسين، اگر
ڪاشي نه ملندي هئي ته صبر ڪندا هئاسين. ڀاڻ فرمائيندا هئا ته اسان کي
جيڪو سڪون ذڪر الاهي ۾ اچي تهاهو ٻي دنيا جي ڪنهن به شي ۾ ناهي.
هڪ دفعي ڀاڻ فرمايائون ته جڏهن اسان سير ڪندا هئاسين ته درياءَ
۾ به لهي ويندا هئاسين، مهينن جا مهينا هلندا هئاسين فقط نماز جي تائيم
تي ٻاهر نڪري ايندا هئاسين، جوئر جي پيهن تي نماز پڙهندا هئاسين،
جتي نانگ ويٺل هوندا هئا پوءِ انهن کي لٽ سان پري ڪري نماز
پڙهندا هئاسين، پر نماز ادا ڪندا هئاسين، ڀاڻ جماعت جو تمام گهڻو
سخت تاڪيد ڪندا هئا فرمائيندا هئا ته ادا جنهن ڏينهن نماز باجماعت
سان قضا ٿي وئي ان ڏهاڙي قيامت اچي ويندي هئي اسان فقيرن لاءِ...

هڪ ڏهاڙي ڀاڻ جيئن ئي سير وسفر تان واپس پنهنجي مرشد جي
دربار تي آيا ته مرشد فرمايس ته هميشه ذڪر الاهي ۾ مشغول رهندا ڪريو
اهائي ڪامل جي نظر هيس جنهن سندن کي به بينظير بنائي ڇڏيو.

هيس منجهه امان عشق اٿا ريس اوچتو
تراڙا ڪي ڌڻ سنئون سونهن ۾ پيچرو.

ڪڏهن ته ڏاڇين جي ڏٺن ۾ ويٺا هوندا هئا پر اڄ ڪامل جي نظر سان پاڻ به ترياق بنجي ويا.

هڪ دفعي پاڻ سفر ڪندي حضرت ميان لونگ فقير رحمته الله عليه جي درگاه شريف تي آيا ته اتان جي گادي نشين فرمايو ته دليراد فقير رحمته الله عليه هاڻي گهڻو رليو آهين، فقير هاڻي وڃي هڪ جڳهه تي ويهه پاڻ عرض ڪيائون ته اي حضرت! مون کي هڪ جڳهه تي ويهڻ نه ٿو اچي، جنهن تي ميان لونگ فقير رحمته الله عليه جن گادي نشين، عقيق جي پٿر جي تسبيح سندن ڳچي ۾ وجهي فرمايائون ته توهان وڃي ويهي رهو. پاڻ فرمايائون ته ان کان بعد ۾ مون کي ائين محسوس ٿيڻ لڳو جڻ ڪنهن مون کي زنجير ۾ جڪڙي ڇڏيو هجي، ان کان بعد ۾ پاڻ اچي ڏوڪري تعلقي ۾ درياءَ جي ڀرسان آستانو ٺاهي ان کي چوڌاري لوڙهو ڏئي ويهي رهيا، پر ان کي ڪجهه وقت کان بعد ۾ درياءَ پائي ويو ان کان بعد ۾ پاڻ پيو لوڙهو وجهي ويهي رهيا جيڪو اڄ تائين قائم آهي ۽ مٿئين لوڙهي جي نالي سان مشهور آهي، اتي پاڻ شادي به ڪيائون ۽ سندن کي اولاد به ٿيو جيئن ئي پاڻ هڪ جڳهه تي ويهي ذڪر الاهي ۾ مشغول ٿيا ته هر طرف کان مخلوق خدا مان انسان هزارن جي تعداد ۾ اچي شريعت و طريقت جا راز حاصل ڪرڻ لاءِ سندن جي خدمت ۾ حاضر ٿيڻ لڳا، پوءِ چند ئي ڏينهن ۾ درگاه لوڙهو شريف مشهور ٿي ويو ۽ هر وقت ذڪر الاهي جون تنوارون گونجڻ لڳيون، وڏا وڏا بدڪار انسان به سندن جي صحبت ۾ رهي ڪامل بنجي ويا ۽ تهجد گذار بنجي ويا، پاڻ فقيرن جي اهڙي طرح اصلاح ڪيائون جو مرندي گهڙي تائين به فقيرن نماز روزي، نوافل، تلاوت عشق وارو رستو نه ڇڏيو جنهن تي نظر فرمائيندا هئا ته بس دل ڏئي ويهي رهندو هئا.

جوڳي جاڳايوس ستو هئس ننڊ ۾

تهانءِ پوءِ ٿيوس پرين سنڌي پيچري

هڪ دفعي پاڻ درگاه شريف تي ويٺا هئا ته ڪجهه ڇنه قوم جا فقير آيا ۽ اچي سندن کي عرض ڪيائون ته قبله سائين اسان سان گڏجي هلي رهو (جتي اڃ آرامي آهن) انهيءَ جڳهه لاءِ آيا، پوءِ پاڻ انهن سان گڏجي درگاهه لوڙهو شريف (موجوده) بنياد رکيائون ۽ اتي مخلوق خدا کي فيض ڏيندا رهيا هاڻي پاڻ 15 ڏينهن مٿئين لوڙهو (ڪيئي موسيٰ بگهيو) تي رهندا هئا ۽ 15 ڏينهن ڪنڊيارو وارو موجوده لوڙهي تي رهندا هئا جتي ڪيترائي عاشق ياد الاهي ۾ مستغرق رهندا هئا.

پاڻ صاحب توڪل هئا. فرمائيندا هئا ته اسان جي درگاهه شريف تي ڪڏهن به ٻن وقتن جو ڪاڌو موجود نه رهيو هڪ وقت ۾ جيڪو طعام ملندو هو اهو فقيرن ۾ ورهائي ڇڏيندا هئا ٻئي وقت لاءِ الله تعاليٰ جي ذات تي ڀروسو رکندا هئا. پاڻ قادري سلسلي جا بزرگ هئا ۽ انهيءَ سلسلي جي خوب اشاعت ڪيائون، هميشه سچ ڳالهائيندا هئا ڪنهن به انسان ۾ لالچ نه رکندا هئا، پنهنجي فقيرن کي به اهوئي حڪم فرمائيندا هئا، نماز جي معاملي ۾ تمام سخت هوندا هئا، هڪ دفعي ڪنهن فقير ڪُتر پئي ڪئي ته مغرب جي آذان اچي وئي ته پاڻ ان گاهه کي اچرائي ڇڏيائون ۽ فرمايائون ته ”اهڙو گاهه اسان جا جانور نه کائيندا جيڪو گاهه اسان جي فقيرن کي نماز کان دير ڪرائي ٿو.“ سبحان الله هي ڪهڙو تقويٰ جو عجيب رنگ هو جو هر ڪم الله تعاليٰ جي رضا لاءِ ڪندا هئا.

پاڻ يسين شريف جا عامل هئا، هر وقت يسين شريف جو ورد ڪندا هئا هر نماز کان بعد ۾ نفل پڙهندا هئا ۽ فرمائيندا ته جيڪو شخص نماز کان بعد ۾ نفل پڙهي ٿو اهو جوڻ الله تعاليٰ کان موڪلائي وڃي ٿو.

پاڻ وقت جاڏا ڪري صابر ٻانها هئا، خدا تعاليٰ سندن کي عشق ادب سان نوازيو هو. درگاهه شريف تي جيڪو به شخص ايندو هو ان کي سڀ کان پهريان وضوءَ ڪرائي 2 رڪعتون نفل پڙهائيندا هئا، بعد

۾ ان کي لنگر ڪارائيندا هئا. بعد ۾ ان کان حال احوال وٺندا هئا. ان کي ياد الاهي جو سبق ڏيندا هئا. هي ڳالهه تحقيق مان ثابت ٿي آهي ته جيڪو شخص سندن جي صحبت ۾ آيو پوءِ پوري زندگي سندن جي فقيري ۾ رهيو. پاڻ فقيرن کي تهجد، اشراق، چاشت، اوابين، صلوات التسبيح، سچ ڳالهائڻ جو هميشه سخت تاڪيد ڪندا هئا. جنهن کان بعد اهي فقير خود بخود عامل بنجي ويندا هئا.

پاڻ فرمائيندا هئا ته اسان جيڪو درگاه جو لوڙهو شريف نالو رکيو آهي ان جو مطلب آهي هرانسان کي هر گناه کان بچائڻ اڪين، پيرن، هٿن ۽ زبان مطلب ته هر طرح جي گناه کان بچڻ کي لوڙهو سڏبو آهي. اهڙي طرح سان درگاه لوڙهو شريف مان مراد به انسان جي ايمان جي حفاظت آهي.

پاڻ تقريباً 7 سال سعودي عرب ۾ رهيا جتي پير جا وڻ به پوکيائون. ان کان علاوه شام، نجف، مصر، جو سير به ڪيائون. پاڻ هميشه فقيري لباس ۾ رهندا هئا. ڪڏهن به تڪبر نه ڪندا هئا پر ڪنهن به ظالم جابر کان نه ڊڄندا هئا ۽ هر ڪنهن کي سچ چئي ڏيندا هئا. سندن جي تقويٰ جو اهو عالم هو جو بغير وضوءِ جي ماني نه کائيندا هئا. پاڻ فرمايائون ته اسان ڪڏهن پنهنجي گهران به ڪجهه کين گهرندا هئاسين. هڪ دفعي سندن کي ڪافي ڏينهن ٿي ويا ته پاڻ پنهنجي گهر مان ڪجهه به نه گهريائون ۽ پاڻ بک تي ويهي رهيا جڏهن گهروارن کي خبر پئي ته پوءِ انهن معذرت ڪئي. اهڙن ڪاملن جو شان جيترو لکجي اوترو گهٽ آهي.

صورت ساهڙ ڄام جي ڌڻي جن هيڪار

ستيون ڪين سک ٿي پري ساڻ ڀتار

گهڙيون گهڙن ڌار ڪاهي پيون ڪن ۾

جن پيارن مالڪ ڪريم جي قدرت جا مشاهدا ڪيا انهن جو

مقام چاڀيان ڪجي.

شاديون: حضرت حاجي دلمراد فقير رحمۃ اللہ علیہ جن 4 شاديون
 ڪيون هڪ گهرواريءَ مان 2 پٽ 4 نياڻيون، ٻي گهرواريءَ مان ٻه
 فرزند: 1 حضرت نور محمد فقير 2 حضرت ميان مير محمد فقير. هنن
 مان ئي اڳئي سندن جو نسب هليو باقي ٻين گهروارين جي متعلق
 معلوم ناهي.

الله تعاليٰ بهتر ڄاڻي ٿو.

آخر هي ڪامل ولي الله ڪنڊيارو کان 7 ڪلوميٽر اولهه طرف
 درگاهه لوڙهو شريف تي هن فاني دنيا کي ڇڏي مالڪ حقيقي سان
 مليو الله تعاليٰ سندن جي مزار مبارڪ تي ڪروڙها رحمتون نازل
 فرمائي.

تاريخ وفات: 1376 هجري 2 ذي الحج بمطابق 1957ع.

دعا آهي ته الله تعاليٰ اولياءِ ڪاملين جي صحبت مان فيض
 محمدي جو ذرڙو نصيب فرمائي آمين.

حضرت قبلہ حاجي دلمراد فقير رحمہ اللہ

جن جون گرامتون

گرامت 1: پاڻي جو واريءَ ۾ تبديل ٿي وڃڻ:

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه پنهنجي هڪ فقير علي شير کوسي کي چيو ته بچا! جڏهن آئون شروع ۾ سفر ڪندو هئس ته مون کي تن شين جي خبر نه پوندي هئي.

1: ڏٺو ۽ بک جي، هڪ دفعي هڪ جڳهه تي آيس ته هڪ شخص مون کي صلاح ڪئي، جيڪو زمين تي ويٺو هو اتي سندس ديرو هو اتي ان شخص منهنجي اڳيان ماني رکي، تقريبن 20 جڻن جي ماني هئي ۽ هڪ چاڙي لسي جي هئي، مان اهو سڀ ڪجهه کائي ويس پر ڪابه تڪليف نه ٿي پر جيڪڏهن ماني نه به ملندي هئي ته مهينا بک جي پرواهه هوندي هئي.

2: مون کي گرمي ۽ سرديءَ جي به خبر نه پوندي هئي، فقط مون کي لانگوٽو ۽ قميص پاتل هوندي هئي، پر پوءِ به جنوري مهيني جي سرديءَ ۾ مون کي ڪا به تڪليف نه ٿيندي هئي.

3: مون کي پاڻي ۽ خشڪي جي خبر نه پوندي هئي، هڪ دفعي آئون درياءَ تان پيو اچان پر پاڻي منهنجي آڏو واريءَ ۾ تبديل ٿي ويو ۽ مون کي هڪ ميهار ڏٺو جنهن منهنجو پيڇو ڪيو ۽ آئون سائين فيض محمد فقير رحمته الله عليه وٽ آيس ۽ اهو نه آيو مون کي سڃاڻي سائين جن کي سڄو احوال ڪري ٻڌايائين، سائين جن مون کي فرمايو ته ”ايئن نه ڪندو ڪر“.

گرامت 2: ڏنڊي تي حج ڪرڻ

سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه فرمايو ته ٻچا آئون سفر ڪندي ڪندي اچي ڪراچي ۾ پهتس ته اتي ڏنڊ ته جهاز ۾ ماڻهو ويهن ٿا ۽ چون پيا ته اسان حج تي ٿا وڃون، مون به سوچيو ته مان به حج تي وڃان، پوءِ مون جهاز ۾ چڙهڻ جي ڪوشش ڪئي ته مون کان ڪاغذ، پاسپورٽ وغيره گهريائون، مون چيو ته ڪاغذ ته ڪونهن، پوءِ مون کي جهاز مان هيٺ لٽائون، پر آئون وري به چڙهي پيس، اهڙي طرح به ٽي دفعا لٽائون، پوءِ جڏهن جهاز هلڻ لڳو ته آئون به سمند ۾ ڏنڊي کي سڌو ڪري پاڻيءَ ۾ بيهاري هڪ هٿ هيٺان ۽ ٻيو هٿ مٿان ڏئي پيرن سان زور ڏيندو هلڻ لڳس ته ڏنڊو به جهاز سان گڏ هلڻ لڳو ڪافي اڳتي هلياسين ته جهاز وارا ڏسڻ لڳا ۽ مون ڏانهن لانچ اڇلايائون، جنهن جي وسيلي مون کي جهاز ۾ ويهاريائون. اهڙي طرح مان به حج ڪري آيس يعني ڏنڊو جهاز سان گڏ هلي رهيو هو ان کانپوءِ مشهور ٿي ويو ته لوڙهائي فقير رحمته الله عليه ڏنڊي تي حج ڪري آيو.

گرامت 3: عورت جو زندهه ٿيڻ

سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن وٽ هڪ مريد آيو جنهن جو نالو علي نواز ڪلهوڙو هو اهو اچي سائين جن وٽ روئڻ لڳو ته سائين منهنجي ماءُ وفات ڪري وئي آهي ۽ آئون هر وقت پریشان رهندو آهيان ته پنهنجي منڙي ماءُ کي ڏسان، جنهن پنهنجي منڙي ننڍ کي ڦٽائي مون کي سڪي رکيو هاڻي جيڄل ماءُ جي جدائي منهنجي برداشت کان ٻاهر آهي، پاڻ ان مريد کي فرمايائون ته نفل پڙه، پوءِ ان فقير نفل پڙهيو پوءِ پاڻ فرمايائون ته تون قبرستان تي وڃ ۽ وڃي پنهنجي ماءُ کي تي دفعا سڏ ڪر، پوءِ اهو فقير ڊوڙندو ويو قبرستان ۾ اچي پنهنجي ماءُ کي تڪڙا تڪڙا سڏ ڪرڻ لڳو پوءِ ڏٺائين ته قبر ڦاٽي پئي ۽ سندس والده ٻاهر نڪري آئي، ماءُ چيس

تہ ”ٻچا ايترا تڪڙا سڏ ڇو ڪيئي؟ مونکي تڪليف ڏني اٿئي،“ چيائين امان مان جدائي نہ ٿوسهي سگهان، ان ڪري تڪڙا سڏ ڪيم، پوءِ ان سان ڪجهه ٿايم ڪچھري ڪيائين پوءِ ماءُ چيو تہ هاڻي منهنجو ٿايم پورو ٿي ويو آهي هاڻي آئون وڃان ٿي، پوءِ علي نواز ڪلهوڙو موٽي آيو ۽ دل ۾ سوچيائين تہ ماڻهن جي سامهون سائين جن کي ڪيئن ٻڌايان؟ پرسائين جن پري کان اشاري سان چيو تہ ”خاموش!“ وات تي هٿ رکي ڇڏيائون، پوءِ مون ان وقت ڳالهه ظاهر نہ ڪئي.

گرامت 4 اشاري سان باه جو وسامي وڃڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي تہ درگاه شريف جي ڀرسان چنه قوم جو هڪ ڳوٺ هوندو هو ان کي باه لڳي وئي ۽ وسامي نہ پئي، ڏاڍي ڪوشش ڪيائون پر باه وڌندي پئي وڃي، سڀ درگاه شريف تي آيا ۽ اچي روئڻ لڳا تہ سائين توهان قرب جا قدم پري هلو سائين جن جي رحمت جو درياءُ جوش ۾ آيو سائين جن لٽ مبارڪ جواشارو ڪري فرمايو تہ هاڻي وڃو باه وسامي وئي، ڳوٺ وارا موٽي ويا تہ ڏٺائون تہ فقط دونهن آهي ۽ باه وسامي وئي آهي.

گرامت 5: باه جو نشان تي ختم ٿي وڃڻ

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه پنهنجي نياڻي پنهل فقير کي چيو تہ هل تہ جهنگل ڏانهن هلئون، پاڻ جڏهن اتي پهتا تہ فرمايائون تہ هاڻي چيٽ جي موسم آهي تون هاڻي هنن جڳهن تي جتي آئون ليڪو ڪيندو ٿو وڃان اتي باه ڏيندو اڃ، تہ جيئن تازا گاه ڦٽن تہ مال جو گاه ٿئي پوءِ پاڻ ٻوڙن ۾ ليڪا ڪڍيائون يعني هڪ ٻوڙي جا پاندر ٻئي ٻوڙي جي پاندرن (پنن) سان مليل هئا پاڻ نشان ٻنهي جي وچ ۾ ڪيائون پوءِ پنهل فقير چيو تہ مون باه ڏني تہ

جتي سائين جن ليڪو (نشان) ڪڍيو هو ته ان جڳهه تائين ٻوڙو سڙيو
پر اڳتي هڪ انچ به باهه نه وڌي حالانڪ سر پاڻ ۾ مليل هئا پر باهه
نشان تي ختم ٿي وئي.

گرامت 6: پوريل شئي جي خبر ٻڌائڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته سائين نور محمد رحمته الله عليه
جيڪو سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جو فرزند ارجمند هو سائين
نور محمد فقير رحمته الله عليه کي جڳهه ۾ لوھ وجهرائڻ جو شوق ٿيو
پاڻ اجازت گهريائون پر سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن اجازت
نه ڏني ۽ سامهون سائين نور محمد رحمته الله عليه کي چيائون ته ”تو کي
هميشه لاءِ رهڻو آهي ڇا جو پڪا گهر ٿو ٺهرائين؟ جيڪو لڏي سو ڇا
اڏي“ سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه لوڙهي شريف تي آيا اتي 15
ڏينهن رهندا هئا ۽ 15 ڏينهن مٿئين لوڙهي تي رهندا هئا، جڏهن سائين
جن لوڙهي تي آيا ته سائين نور محمد رحمته الله عليه جن لوھ گهرائي
پرپٺ زمين ۾ پورائي مٿان ڍينگهر وجهرائي ڇڏيا ته جيئن موقعو
ملندي ئي جڳهه ۾ وجهرائي ڇڏيان، سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه
جڏهن لوڙهي شريف تي آيا ته پاڻ ڪونڊري کڻي ٻاهر هلڻ لڳا ۽ اتي
بيهي ڪونڊري هنيائون جيڪا وڃي لوھ کي لڳي پاڻ فرمايائون
ته ”ابا مير! ابي نور کي وڃي چئو ته لوھ کي پڪريون ٿيون کائن ڇا جو
لوھ کي پورائي ڇڏيو اٿئي؟“

گرامت 7: شينهن جو خاموش ٿي وڃڻ

سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه، سائين مير محمد رحمته الله
عليه کي ٻڌايو ته هڪ دفعي آئون سفر ڪندي ڪندي هڪ جبل تي
چڙهي ويس، اتي چشمي مان پاڻي وهڻ لڳو وضوءَ ڪري نفل پڙهڻ
لڳس ته اوچتو چيتا شينهن گجگوڙ ڪندا چشمي تان پاڻي پيئڻ لاءِ

اچي رهيا هئا پر جتي آئون نفل پڙهي رهيو هئس لنگهڙ جي جاءِ اتان هئي، جڏهن چيٽن جي نظر مون تي پئي ته ڪنڌ اونڌا ڪري منهنجي ڀرسان ويهي رهيا، پوءِ آهستي آهستي پاسو ڏئي پاڻي پيئڻ لڳا، پوءِ ڪنڌ اونڌو ڪري واپس روانا ٿيا ۽ ٿورو پري وڃي وري گجگوڙ ڪرڻ لڳا پر منهنجي سامهون بلڪل گونگا ٿي بيهي رهيا.

گرامت 8: ازدها بلا جو مري وڃڻ

سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه، سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه جن کي ٻڌايو ته هڪ ڀيري مون هڪ بيابان ۾ سفر پئي ڪيو ته هلندي هلندي جبل تي پهچي نفل پڙهڻ شروع ڪيم ته پري کان هڪ وڏي ازدها بلا ڏٺم جيڪا تمام تيزيءَ سان اچي رهي هئي پر مون کان ڪجهه مفاصلي تي ٿي بيهي رهي جڏهن آئون نفل پڙهڻ کان فارغ ٿيس ته اتي ڏٺم ته اهاڻي پئي آهي. پاڻ فرمايائون ته ”بچا شايد ان بلا جي نيت ۾ خرابي هئي ته جيئن فقير کي نقصان پهچايان پر الله تعاليٰ اسان تي تڪليف برداشت نه ڪئي ان جو ساھ ئي ڪڍي ڇڏيائين ته متان فقيرن کي ڪو نقصان نه پهچائي.“

بيشڪ جيڪي خدا جا ولي هوندا آهن انهن جو محافظ الله تعاليٰ هوندو آهي.

فاڌڪروني اذڪرڪم (توهان مون کي ياد ڪريو ته آئون توهان کي ياد ڪريان ٿو).

گرامت 9: دل جو راز معلوم ڪرڻ

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه وٽ ڪنڊيارو جا ڪجهه عالم تولو ڪري آيا ۽ پاڻ ۾ صلاح ڪيائون ته سائين سان مناظرو ڪنداسين ۽ پڇنداسين ته تقويٰ ڇا آهي؟ جڏهن درگاه شريف تي پهتا ته سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن فرمايو ته ”توهان نفل

پڙهي لنگر ڪيو“ جڏهن لنگر ڪرڻ لڳا ته سائين جن فرمايو” ابا نور! (جيڪي ان وقت ننڍا هئا ۽ سندن ڄا فرزند هئا) هنن ويچارڻ کي لنگر ڪرايو ۽ هنن کي ٻڌايو ته تقويٰ ڇا آهي؟ هي ويچارڻا منجهي پيا آهن“ سائين نور محمد رحمت الله عليه جن فرمايو ته ”بابا سائين تقويٰ هيءُ آهي جو هي چنوهاري آهي، ڏسو ته سڪو ڪڍڪ جو ٻج زمين ۾ ڇڏي ٿو ته هي وري ڦٽندو وري ان ڪندو هيءُ تقويٰ آهي. اهو ٻڌي عالم ويچارا ڪند هين ڪري واپس هليا ويا.

گرامت 10: الله تعاليٰ تي توکل ڪرڻ

سائين دل مراد فقير رحمت الله عليه وٽ هڪ پيري هڪ فقير مرچن جو ٻوٽو لڳايو اهو وڏو ٿيو ته هڪ ڏينهن حويليءَ مان پيغام آيو ته مرچ ختم ٿي ويا آهن سائين جن فرمايو ته ”الله تعاليٰ پاڻهي ئي بندوبست ڪندو“ ڪافي ڏينهن گذري ويا پر مرچ نه آيا، وري حويلي مان پيغام آيو ته پاڻ فرمايائون ته ”فقيرو! الله تعاليٰ ان گهريو ڏيندو آهي، هن دفعي دير چوڻي آهي؟ توهان مان ڪنهن مرچ پوکيا آهن ڇا؟“ هڪ فقير عرض ڪيو ته ”ها سائين، مون مرچ جو هڪ ٻوٽو پوکيو آهي.“ پاڻ حڪم فرمايائون ته ”ان ٻوٽي کي ڪڍي ڇڏ، اسان کي ڪهڙي ضرورت آهي جو مرچ پوکيون،“ فقير مرچ جو ٻوٽو پٽي ڇڏيو ته ڪجهه دير کانپوءِ هڪ فقير مرچن جي ٿيلهي پري آيو ۽ اچي سائين جن جي خدمت ۾ پيش ڪيائين.

گرامت 11: مخلوق جي محتاج رهڻ کان بيزار ٿيڻ

هڪ دفعي سائين حاجي دل مراد فقير رحمت الله عليه وٽ هڪ شخص اٿ تي ان جون هوريون ڪڍي آيو ته سائين هي ان توهان ڏي زميندار موڪليو آهي، پاڻ فرمايائون ته ”ادا زميندار جي ڳوٺ ۾ مسڪين نه هئا ڇا؟ جو لوڙهي شريف تي موڪليائين، ٻچا اسان وٽ

ڪڏهن به 8 پهرن جو اناج گڏ نه ٿيو آهي، اسان هيٿريون ٻوريون ڪاڏي ڪنداسين، جيئن ان هتي ڪٿي آيو آهين تيئن اُٺ ڪاهي ان واپس وڃي زميندار کي ڏي، اگر اسان وٽ ان کُٽي ويو ته الله تعاليٰ پاڻهي ئي ان جو بندوبست ڪندو جيڪو غني عبي پرواه آهي، باقي جيڪڏهن اسان زميندار جو ان رڪنداسين ته اسان کي پریشان ٿيڻو پوندو سو توهان ان ڪٿي وڃو.“

گرامت 12: غريبت م صبر ڪرڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن مٿئين لوڙهي تي رهندا هئا اتي فقير به رهندا هئا غربت جو دور هو ايتري قدر جو پاڻ ڪنڊي جو سڱريون گڏ ڪري پيهندا هئا ان جي ماني پچائيندا هئا پوءِ هڪ دفعي ان به ختم ٿي ويو ۽ سڱريون به ڪڇيون هيون، فقيرن چيو ته سائين هڪ ڳاڙو پيو آهي ان کي ڪپائي ان وٺي اچئون، پاڻ فرمايائون ته ”ان کي ڪپايون، باقي ڪُهي کائو جيئن روزي ملي اهي تيئن ئي استعمال ڪريو.“ پوءِ فقيرن ان ڳاڙي کي ڪُهي ڇڏيو ۽ ڪافي ڏينهن استعمال ڪيائون ته هڪ شخص ان جي پوري ڪٽي آيو ۽ اچي سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن جي خدمت ۾ عرض ڪيائين ته سائين هي ان ننگر ۾ شامل ڪريو، الله تعاليٰ پاڻ ئي فرمايو آهي ته ”اسان توهانجا دنيا ۽ آخرت ۾ مددگار آهيون.“ جنهن جو مددگار الله تعاليٰ هجي انهن کي ڪهڙي پرواهه آهي.

گرامت 13: هڪ ڏاند جو علاج ٿيڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن جي قريب ڇنه قوم جي ڳوٺ مان عثمان ڪوري سائين وٽ آيو ۽ تڪڙا سڏ ڪرڻ لڳو ته سائين جن ٻاهر نڪري آيا ۽ سائين جن کائڻس پڇيو ته ”تڪڙا سڏ ڇو ٿو ڪرين خير ته آهي نه؟“ عرض

ڪيائين ته ”سائين منهنجو هڪ ڏاند آهي اهو بيمار ٿي پيو آهي ۽ هن مهل ڦٽڪي رهيو آهي، اسان کاتي ڪٿي ڪٿي لاءِ تيار ٿياسين ته گهرواريءَ چيو ته سائين وٽ وڃ ۽ سائين جن کي وٺي اچ، سوسائين توهان ڪرم فرمائي هلو ڏاند هڪڙو آهي اگر مري ويو ته اسان غيب ڪيڏانهن وينداسون،“ بهر حال سائين جن ان مريد سان گڏ ويا پاڻ ان تي دم ڪري فرمايائون ته ”هن کي گاهه ڪارايو“ چيائون هن کي گاهه ڪيئن ڪارايون، هي ته مرڻ تي آهي، پاڻ فرمايائون ته باباهن کي گاهه ڏيو جڏهن ڏاند کي گاهه ڏنو ويو ته ٽپ کائي گاهه کائڻ لڳو حالانڪ ڏاند ڪجهه دير پهريان مرڻ تي هو ۽ پوءِ سائين جن جي اچڻ سان بلڪل چاڪ ٿي ويو.

گرامت 14: زمين مان هيرن کي ظاهر ڪري ڏيکارڻ

هڪ دفعي سائين جن وٽ هڪ شخص آيو ۽ سائين جن کي اچي عرض ڪيائين ته مون کي دعا ڪيو ته مون وٽ دولت ڄام ٿئي، آئون مسڪين آهيان پاڻ فرمايائون ”ٻچا اهو ڏونڊ ڇا ڪندؤ؟“ پر اهو شخص اتي رهي پيو سائين جن کي روزانو چونڊو هو. هڪ ڏهاڙي سائين جيئن گهر کان ٻاهر آيو ته اهو شخص سائين جن جي قدمن تي ڪري پيو ته سائين جلال ۾ اچي ويا ۽ فرمايائون ته ”وڃي ڏونڊ ڪڍ“ پوءِ ان کي وٺي آيا وائر تي جيڪو مسجد جي اڳيان آهي پوءِ پاڻ اچي زمين کي لٽ مبارڪ هنيايون ته زمين مان هيرا موتي ظاهر ٿي پيا، پوءِ پاڻ فرمايائون ته ”ڪڍ هن ڏونڊ کي پر آخرت ۾ ڪجهه نه ملندڙي،“ پوءِ ان شخص چيو ته ”سائين مون کي دولت نه ڪپي، آخرت ڪپي.“

گرامت 15: پترن مان سون ٿيڻ

هڪ دفعي ڪنڊيارو جو سونارو محمد اسماعيل آيو ۽ سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه جن کي عرض ڪيائين ته سائين مسڪيني

آهي دعا ڪيو ته مسڪيني دور ٿئي پاڻ فرمايائون ته ”وڃ 2 پتر ڪٽي اچ.“ اهو شخص ويو ۽ 2 پتر ڪٽي آيو سائين جن ڪجهه پڙهي انهن پترن تي دم ڪيو ۽ فرمايو ته ”هي ڪپڙي ۾ ٻڏي وڃ ۽ گهر وڃي کولجان.“ جڏهن اهو سونارو گهر پهتو ته ڪپڙي کي کولي ڏٺائين ته اهي پتر نه پر سون جا ٽڪرا ٿي پيا پر ان شخص چيو ته ڪاش! گهڻا پتر ڪٽي اچان ها.

گرامت 16: نوراني شخص جو حاضر ٿيڻ

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه مٿئين لوڙهي تي ويا ته فقيرن کي چيائون ته آئون 15 ڏينهن رهندس فلاڻي ڏينهن تي واپس ايندس. سومهڻي جي نماز ڪير به نه پڙهائي، آئون ايندس ۽ گڏجي پڙهنداسين پاڻ هميشه 15 ڏينهن درگاهه تي رهندا هئا ۽ 15 ڏينهن مٿئين لوڙهي تي رهندا هئا. بهرحال هڪ ڏينهن سائين اچڻ ۾ دير ڪئي ته فقيرن نماز پڙهي ڇڏي، ٿورڙي دير کانپوءِ پاڻ آيا ۽ پڇيائون ته نماز پڙهي ڇڏي اٿو؟ چيائون ته هائوسائين، پاڻ ”انا الله وانا اليه راجعون.“ پڙهيائون ”آڏي رات جي وقت پاڻ مسجد ۾ ويا ته ڪجهه نوراني شخص اچين چادرن سان مسجد ۾ تشریف فرماتيا پاڻ انهن کي نماز پڙهيائون، جڏهن نماز کان فارغ ٿيا ته فقيرن ڏٺو ته اهي شخص جن کي اچيون چادرون ويڙهيل هيون اهي غائب ٿي ويا.

پلي چايون مائرون سنديون صالحن

محشر جي ميدان ۾ انهن کي گهڻا ڏاج ملن

باقي ٻين ويچارين اوجاڳائي اجايا ڪيا.

گرامت 17: مينهن جو وسڻ

لوڙهي شريف تي هر جمعي تي فقير چنڪار ڪندا هئا ته جيئن فرش تڏورهي ۽ ماڻهن کي تڪليف نه اچي. هڪ دفعي سخت گرميءَ

جي موسم هئي، جمعي جو ڏينهن هو فقير سمهي پيا ۽ چنڪار ڪونه ڪيائون اچانڪ سائين نماز لاءِ ٻاهر آيا ۽ آذان چيائون فرش کي چنڪار نه ڏنل ڏسي ناراض ٿيا، فقير تڪڙ ۾ اُٿي چنڪار ڪرڻ لاءِ پاڻي ڪٽڻ لڳا ته پاڻ فرمايائون ته ”هاڻي چنڪار نه ڪيو پاڻهي الله تعاليٰ چنڪار ڪندو“ فقيرن وضوءَ ڪيو ۽ چنڪار نه ڪيائون. آسمان بلڪل صاف هو جڏهن فرض نماز ادا ڪرڻ لڳا ته ٻاهر برسات وسڻ شروع ٿي وئي ۽ تمام گهڻي برسات وسڻ لڳي.. جڏهن فقيرن نماز ادا ڪئي ۽ ٻاهر نڪتا ته آسمان صاف ٿي ويو مينهن بند ٿي ويو، جڻ ويو ٿي نه هيو فقط ڪجهه منتن ۾ قرب جاڪر آيا ۽ محبت جو مينهن وسائي وري واپس ٿي ويا پوءِ پاڻ فقيرن کي فرمايائون ته الله پاڻهي چنڪار ڪري ڇڏيو.

گرامت 18: مسجد مان گهر جو حال ڏسڻ

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جو هڪ فقير پنهل هٿ سان ڪُتر ڪري رهيو هو ته سائين ٻاهر آيو ۽ آذان چيائون لوڙهي شريف تي آذان کان بعد ۾ ڪم ڪرڻ جي منع هوندي آهي، پر پنهل فقير سوچيو ته ڪُتر ٿوري رهيل آهي سا ڪري وٺان، سائين آذان چئي بس ڪئي ته پنهل فقير به نماز لاءِ آيو پاڻ فرمايائون ته آذان ٻڌڻ کانپوءِ تو ڪتر بند ڇو نه ڪئي؟ حالانڪ سائين مسجد ۾ هئا پنهل فقير گهر ۾ هو سائين جن فرمايو ته هاڻي جيڪا تو ڪتر آذان ٻڌڻ وقت ڪئي ساڀي ڪتر کان جدا ڪر، پنهل فقير عرض ڪيو ته سائين ڪتر پاڻ ۾ گڏجي وئي آهي هاڻي ڪيئن جدا ٿيندي، پاڻ فرمايائون ته ”ڪتر جدا نه ٿيندي ته پوءِ سمورو گاه هاري ڇڏ، اسان جو مال اها ڪتر نه کائيندو جيڪا آذان وقت ٿي آهي“ پوءِ اهو سمورو گاه اچلائي ڇڏيائون.

گرامت 19: دل جي ڳالهه معلوم ڪرڻ

هڪ دفعي حاجي مير محمد گهانگهرو (ڳوٺ رانول گهانگهرو) سان هڪ ديوبندي جنهن جو نالو ميرڻ گهانگهرو هو ضد ڪليو ته پيرن کي ڪابه خبر نه ٿي پوي توهان جو عقيدو صحيح نه آهي پر مير محمد کيس چيو ته ولين کي هر شي جي خبر ٿي پوي اگر نه تو مجين ته هل لوڙهي شريف تي ٿا هلئون، پوءِ ساين کان هلي سوال.

تقويٰ

هڪ دفعي هڪ شخص ڪچي مان پلي (مٿرن، چٽن جي پلي) ڪٿي آيو سائين کي عرض ڪيائين ته ”سائين هي ننگر ۾ ڏيان ٿو“ پاڻ فرمايائون ته ”ٻچا پلي تنهجي آهي؟“ چيائين ته سائين ”آئون هڪ زميندار جو هارپو ڪندو آهيان، اتان پتي آيو آهيان،“ پاڻ فرمايائون ته ”ان کان پڇا ڪيئي؟“ چيائين ”نه“ پاڻ فرمايائون ته ”انهيءَ پلي کي زمين ۾ پوري ڇڏ بغير اجازت واري شئي اسانجا فقير نه ڪائيندا.“

تقويٰ

هڪ دفعي هڪ شخص جيڪو ڪچي ۾ ويٺل هو اهو زميندار هو سائين وٽ ايندو هو ان سائين کي دعوت ڏني، پاڻ قبول ڪيائون جڏهن سائين ان وٽ ويا ته ان شخص سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه جن جي تمام گهڻي خدمت ڪئي، جڏهن سائين واپس وڃڻ لڳا ته ان شخص گهوڙي جي خرچين سامان سان پري ڏني، پاڻ فرمايائون ته ”ادا توهان اسان کي اڃ کان جهلي ڇڏيو ته نه اينداسي، چو ته توهان اهو سامان ڏنو ته جيئن سائين خوش ٿئي، پر ادا اسين ڪنهن به شئي جي لالچ نه تارڪئون، نفس ته هي سامان ڏسي خوش ٿيندو پر اڃ کان وٺي نه اينداسي.“

هڪ دفعي فرمايائون ته ”ڪافي ڏينهن بڪ تي هٿاسين پوءِ ڪجهه داتا ان ڄامليا اهي ڪائي پاڻي پي ڇڏيوسين پوءِ پاڻ فرمايائون ته هاڻي ته ماني وغيره پڇاڻڻ کان بچي پياسين فقط ان جا داتا نفس لاءِ ڪافي آهن.“

تقويٰ

هڪ دفعي سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه فقيرن کي فرمايو ته ”فقير چئجي تنهن کي، جنهن جي هر ريءَ سري پئي ڪنهن کان ڪين گهري پر گهرون به ڪين گهري“

يعني فقير ان کي چئبو آهي جيڪو الله کانسواءِ پئي ڪنهن کان ڪجهه نه گهري پر پنهنجي گهروارن کان به ڪجهه نه گهري

هڪ دفعي جو واقعو آهي، ته پاڻ هڪ رات پنهنجي گهروارن وٽ آيا، گهروارن سوچيو ته پاڻ ماني ڪائي آيا هوندا، سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه کي هڪ وقت 4 شاديون هيون ٻي رات ٻي گهرواريءَ وٽ آيا ته انهن سمجهيو ته پاڻ ماني ڪائي آيا هوندا. اهڙي طرح 3 ڏينهن ماني نه کائڻون ماني نه کائڻ جي ڪري پاڻ ڪجهه ڪمزور ڏسڻ ۾ آيا، ته ٻين فقيرن، پنهل فقير (جيڪو سندن جونيائو هو) کي گهر موڪليو ته ”پڇا ڪري اچ ته سائين ماني نه کائي آهي ڇا؟ جڏهن پنهل فقير پڇا ڪئي ته خبر پئي ته پاڻ تن ڏينهن کان ماني نه کائي اٿائون، پوءِ فقير گهران لنگر کڻي آيو پاڻ ننگر کائڻون ۽ فقيرن کي چيائون ته شايد نفس انهي بڪ جي ڪري بيحال ٿي ويو هاڻي ته خوش ٿو ٿئي، مطلب ته پاڻ گهروارن کان به ڪجهه نه گهرندا هئا، جيڪي ملندو هو پاڻ ان کي ڪائي شڪر ادا ڪندا هئا.

هڪ عجيب واقعو

هڪ دفعي انگريزن جي دور ۾ هڪ آفيسر درگاه شريف تي آيو پاڻ ان کي نصيحت ڪرڻ لڳا ته اهو شخص غور سان نه پيو ٻڌي

ڪجهه مرتبا ان کي سمجهايائون پر پوءِ به هيڏي هوڏي نهاري پيو پاڻ اچانڪ ان کي هڪ تڦڙ هڻي ڪڍيائون، جنهن ڪري اهو آفيسر بيهوش ٿي ويو جڏهن هوش ۾ آيو ته ايترو ته روئڻ لڳو جو بس ٿي نه پيو ڪري، پوءِ اهو شخص اهڙو ته نمازي ٿي ويو جو پيا شخص حيران ٿي ويا.

عجيب واقعو

هڪ دفعي سعيد دواغ جو هڪ زميندار سائين دلمراد فقير رحمت الله عليه وٽ آيو پاڻ ان کي فرمايائون ته ”نماز پڙه ادا“ ان زميندار مغروريءَ مان چيو ته ”توهان نماز پڙهو آئون نماز نه ٿو پڙهان“ پوءِ پاڻ نماز پڙهي آيا ۽ فقيرن ان زميندار کي لنگر ڪارايو ان شخص ڪجهه ماني کاڌي بي بچائي ڇڏيائين سائين فرمايو ته ”ادا اها ماني پاڻ سان کڻي وڃ“ چيائين ته ”سائين اها ماني آئون کاڌي کڻي وڃان؟“ فقير کائيندا، پاڻ فرمايائون ته ”بي نمازيءَ جي اوڀر اسان جا فقير نه کائيندا“ ان شخص چيو ته ”ڏورن کي ڪارايو“ پاڻ فرمايائون ته ”ڏورن کي ڇاپر تنهنجي اوڀر ڪتي کي به نه ڏيندا سين“، ان شخص تي اهڙو اثر پيو جو اهو ۽ ان جو پورو خاندان نمازي ٿي ويو ۽ اڄ ڏينهن تائين ان جو اولاد نمازي آهي.

فقير نور محمد رحمته الله عليه

نالو: حضرت ميان نور محمد رحمته الله عليه
والد: حضرت ميان حاجي دلمراد فقير رحمته الله عليه
جاء پيدائش: لوڙهو شريف تعلقه ڪنڊيارو

حضرت ميان نور محمد رحمته الله عليه جن جي پيدائش جو قصو به عجيب آهي. حضرت قبله سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن فرمايو ته جڏهن نور محمد فقير رحمته الله عليه ڄاوا ته دائي پڄندي آئي ۽ چوڻ لڳي ته چوڪرو ڄائو آهي، پر ”الله الله“ جو ذڪر ڪري رهيو آهي، قبله سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه جن ان کي فرمايو ته ”تون حيران نه ٿي، تون وڃي پنهنجو ڪم ڪر.“ پاڻ ميان نور محمد رحمته الله عليه جن ظاهري باطني تعليم پنهنجي والد محترم حضرت قبله دلمراد فقير رحمته الله عليه جن وٽ حاصل ڪئي، اتان ئي روحاني راز شروع ٿيا، پاڻ به شريعت جا سخت پابند هوندا هئا هميشه ذڪر الهي ۾ گذاريندا هئا، هي بزرگ جڏهن بيمار ٿيندا هئا ته ان وقت ۾ به نماز جو سختيءَ سان اهما ڪندا هئا ۽ نماز باجماعت ادا ڪندا هئا، هڪ دفعي سندن کي چمڙيءَ جي بيماري ٿي پئي جنهن ڪري پاڻ چمڙي جي بستري تي آرام فرمائيندا هئا، جڏهن نماز جو وقت ٿيندو هو ته سندن کي اتاريو ويندو هو. سندن جو بسترو موجوده مسجد شريف جي ڀرسان حجري ۾ رکيل هوندو هو. جڏهن سندن کي اتاريو ويندو هو ته چمڙو سندن جي جسم سان چنبڙجي ويندو هو ان بيماريءَ جي ڪري ۾ پوءِ به پاڻ ان مهل به نماز جماعت سان ادا ڪندا هئا. هڪ

دفعي جيئن ئي نماز جو تائيم ٿيو ته پاڻ زارو قطار روئڻ لڳا ايترو رونا جو فقير به روئڻ لڳا، ان وقت جڏهن سندن کي بستري تان اٿاريو ويو ته بسترو به سندن جي جسم سان چنبڙي پيو فقيرن جڏهن بستري کي جدا ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي ته بسترو جدا نه ٿيو نماز جو تائيم به ٿي ويو هو ان ڪري پنهنجي والد محترم قبله دل مراد فقير رحمته الله عليه کي عرض ڪيائون ته ”اسان کانسواءِ نماز نه پڙهجو“ پوءِ پاڻ ان بستري تان جيڪو سندن جي جسم سان چنبڙيل هو پاڻ ڪٿائي مسجد ۾ رڪرائي سمهي نماز جماعت سان ادا ڪيائون.

سبحان الله! سندن جي ڇا ته تقويٰ ۽ صبر هو جنهن جي ذڪر کي ٻڌائڻ سان ايمان وارن جو ايمان تازو ٿي وڃي، اهڙا ڪامل ڪڏهن ڪڏهن پيدا ٿيندا آهن. جيڪي پنهنجي نوراني نگاهن سان انسانن جون پتر دليون به ميٺ بنائي ڇڏيندا آهن، حضرت ميان نور محمد رحمته الله عليه پنهنجي والد صاحب جي وفات کان بعد ۾ سجاده نشين مقرر ٿيا ۽ پنهنجي محبوب ﷺ جي سنت و شريعت جو درس مخلوق خدا کي پهچائيندا رهندا هئا ۽ انهن کي باعمل فقير بنائي ڇڏيندا هئا. پاڻ خوف خدا کان ايترو روئندا هئا جو فقيرن کي به روئڻ اچي ويندو هو. پاڻ 2 شاديون ڪيائون. پهرين گهرواريءَ مان 2 پٽ (فقير جان محمد رحمته الله عليه ۽ ٻيو بچپن ۾ گذاري ويو) ۽ 4 نياڻيون هيون، هن وقت سندن جي اولاد مان سلسلو هلي رهيو آهي.

سندن جي وفات جي تاريخ:

20 رمضان 1381 هجري آهي. پاڻ هن وقت درگاهه لوڙهي شريف تي پنهنجي والد محترم جي سڄي طرف آرامي آهن. الله تعاليٰ سندن جي مزار تي رحمتون نازل فرمائي (آمين)

هن بزرگ کان به ڪيتريون ئي ڪرامتون ظاهر ٿيل آهن. هتي فقط چند ڪرامات ذڪر ڪجن ٿيون.

گرامت 1: وفات کان بعد هڪ عورت جي جنازي نماز پڙهائڻ

حضرت ميان نورمحمد رحمتہ الله عليه جن جي هڪ ديني پيڻ سڏيل هئي، ڏاهري قوم جي (ڳوٺ چتوڏاهري نزد لاڙڪ شاخ تعلقہ ڪنڊيارو موجوده نالو ڳوٺ روشن ڏاهري). ان عورت حضرت سائين جن کي مجبور ڪيو ته منهنجي جنازي جي نماز توهان پڙهائجو پر سائين جن انڪار ڪيو وري ٻئي دفعي ان عورت عرض ڪيو ته جنازو توهان پڙهائجو پر سائين جن انڪار ڪيو ائين پاڻ ڪيترائي دفعا انڪار ڪندا رهيا، پر ان عورت سندن کي ايترو ته مجبور ڪيو جو پاڻ مجبور ٿي واعدو ڪيائون. خدا جي قدرت پاڻ پهريان وفات ڪري ويا، ان کان 4،5 سال بعد پر ان عورت جي وفات ٿي، جڏهن عورت وفات ڪري وئي ته ان جا وارث ان جو جنازو ڪڍي قبرستان ۾ آيا، اولهه طرف کان ميدان خالي هو جڏهن جنازي پڙهائڻ جو ٽائيم ٿيو ته اچانڪ اچي چادرو پٽهيل سفيد لباس سان، هٿ ۾ لٺ جهليو هڪ شخص اولهه طرف کان ظاهر ٿيو ۽ جنازي نماز پڙهائي جلد ۾ غائب ٿي ويو سڀ ماڻهو پريشان ٿي ويا. آخر ان عورت جي وارثن مان ڪن وڏن ٻڌايو ته ان عورت حضرت سائين نورمحمد رحمتہ الله عليه جن کي واعدو ڪرايو هو ته منهنجي جنازي نماز توهان پڙهائجو هاڻي پنهنجو واعدو پورو ڪرڻ لاءِ آيو هو اهو بزرگ سائين نورمحمد رحمتہ الله عليه ئي هو ان وقت سوين ماڻهو موجود هئا جن مان اڄ به ڪيترائي زندهه آهن جن سائين کي پنهنجي اکين سان ڏٺو اها گرامت مشهور آهي.

گرامت 2: نانگ جو مينهن کي ونگ وجهڻ

هڪ دفعي هڪ شخص ميان نورمحمد رحمتہ الله عليه جن وٽ آيو ۽ اچي عرض ڪيائين ته قبله منهنجي اک جي نظر ڪمزور آهي پاڻ فرمايائون ته ”ان ۾ شيشو گهوٽي وجهه“ اهو شخص به ويو ۽ ايئن ئي ڪيائين يعني شيشو پيهي اک ۾ وڌائين، ڪجهه ڏينهن بعد ۾

اهو شخص آيو ۽ اچي عرض ڪيائين ته ”منهنجي هن اک جي نظر بلڪل نيڪ ٿي وئي آهي.“ درحقيقت شيشي وجهڻ سان اک ته ختم ٿي ويندي پر هي ڪامل جي نظر هئي جنهن جي نڪتل لفظ جي برڪتن سان ان شخص جي اک بلڪل نيڪ ٿي وئي.

گرامت 3: نانگ جو مينهن کي ونگ وجهڻ

هڪ فقير علي سولنگي (تعلقه ڪنڊيارو ۾) ميان سائين نور محمد فقير رحمت الله عليه جي خدمت ۾ رهندو هو. هڪ ڏهاڙي مينهن کي ڏهي رهيو هو ته ان کي نانگ کائي وڌو. جنهن ڪري رڙ ڪري چيائين ته سائين نور محمد رحمت الله عليه، مري ويو، پاڻ قريب ويٺا هئا فرمايائون ته پهتو، پهتو تون نه مرندين، پوءِ پاڻ سرمو کڻي آيا ۽ اچي ان کي سرمو پارايائون ۽ پاڻ نانگ کي فرمايائون ته بيهي ره، نانگ اتي ئي بيهي رهيو. پوءِ پاڻ فرمايائون ته اڄ کان وٺي هي نانگ مينهن کي ونگ وجهندو ۽ تون مينهن ڏهندين ۽ هن نانگ کي پاڻ کير جو پياريندين. ان وقت کان روزانو نانگ اچي مينهن کي ونگ وجهندو هو. پوءِ اها ڳالهه فقيرن کي معلوم ٿي، جن سائين نور محمد رحمت الله عليه کي ٻڌايو. پاڻ فرمايائون ته ”ادا هاڻي اهو سلسلو بند ٿي ويندو ان کان بعد وري نانگ ڏسڻ ۾ نه آيو.“

حضرت قبله ميان حاجي مير محمد فقير رحمۃ اللہ علیہ

سندن جو نالو مير محمد فقير هو سندن جي والد جو نالو حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه هو پاڻ تعلقي گمبٽ جي هڪ مشهور ڳوٺ سڳين وارو لوڙهو ۾ تقريباً 1922ع ۾ پيدا ٿيا. پاڻ سائين مير محمد فقير رحمۃ الله عليه جن جي ٻاروتڙ واري زماني ۾ ئي هڪ عجيب زندگي گذاريندا هئا، هميشه الله تعاليٰ جي ذڪر ۾ مشغول رهندا هئا، پاڻ قادري طريقي جا بزرگ آهن ۽ دست بيعت پنهنجي والد قبله حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه جن جا آهن، پاڻ پنهنجي پيءُ حضرت نور محمد رحمۃ الله عليه جن کان بعد ۾ گادي نشين ٿيا. پاڻ شريعت جا نهايت ئي پابند هئا، سندن جو هر مريد باشرع ۽ تهجد گذار آهي. هيءُ عجيب واقعو حاجي دلمراد فقير رحمۃ الله عليه جن (جيڪو سندن جو والد هو) پنهنجي هڪ مريد قاضي قمر الدين کي ٻڌايو ته جڏهن مير محمد فقير رحمۃ الله عليه جاوا ته دائي پڇندي آئي ۽ پريشان ٿي چوڻ لڳي ته چوڪرو ڄاڻو آهي ۽ الله الله چئي رهيو آهي، سائين دلمراد فقير رحمۃ الله عليه فرمايو ته پريشان ٿيڻ جي ڳالهه ناهي، هيءُ ٻچڙو الله تعاليٰ جو ذڪر ڪري رهيو آهي. هيءُ بزرگ ڪامل ولي الله هئا، پاڻ باشرع رهندا هئا ۽ شريعت تي رهڻ جو ٻين کي به حڪم فرمائيندا رهندا هئا.

پاڻ ٻچپن جي زماني ۾ تمام گهڻو سير سفر ڪندا هئا. هڪ دفعي پاڻ حاجي مير محمد فقير رحمۃ الله عليه پنهنجي هڪ مريد حاکم

الدين ڀرت کي ٻڌايو ته ٻچا هڪ دفعي گهمڻ جي ارادي سان نڪري
 وياسين لڳاتار ڇهه مهينا گمهندا رهياسين پرا الله تعاليٰ جي مهربانيءَ
 سان ڪوبه خوف وغيره نه ٿيندو هو. اگر هڪ نماز سعيدي موسائيءَ
 رحمت الله عليه تي پڙهندا هئاسين ۽ دل چوندي هئي ته ٻي نماز قلندر
 شهباز رحمت الله عليه تي پڙهندا هئاسين، مطلب ته جتي به دل چوندي
 هئي ته ان جڳهه تي بغير سواري جي ۽ بغير تڪليف جي پهچي ويندا
 هئاسين جڏهن واپس درگاه شريف لوڙهي تي آياسين ته
 باباسائين (دلمراد فقير رحمت الله عليه) مون کي پنهنجي مٿن کان رکيل
 هڪ بئنج جيڪا بابي جي ڪٽ جي ڀرسان رکيل هئي، پاڻ ان تي
 ويهاري فرمايو ته ابامير (پيار مان چوندا هئا) سفر جو حال احوال ٻڌاءِ يا
 آئون ٻڌايان، مون چيو ته توهان ٻڌايو پاڻ مون کي سموري سفر جو حال
 احوال ٻڌايائون آئون حيران ٿي ويس ته سائين بابا مون سان گڏ نه هو
 ان کي ڪنهن ٻڌايو بهرحال پوءِ باباسائين مون کي فرمايو ٻچا
 هاڻي (بحر) درياءُ جو به سير ڪر، ان کي به مستي آهي ان جو به مزو وٺي
 ڏس پوءِ آئون ان ڏينهن درگاه شريف لوڙهي تان نڪتس ۽ درياءُ تي
 آيس ۽ اچي درياءُ جي سير ۾ ويهي رهيس پوءِ ڪيترائي ڏينهن درياءُ
 جي سير ۾ گمهندو رهيس، هڪ دفعي درياءُ ۾ هڪ وڏي آفت ڏسڻ
 ۾ آئي ۽ مون کي اُن کان خوف ٿيو پر ٿوري دير مان مون کان هيٺ هلي
 وئي، هڪ شخص سائين کان پڇا ڪئي ته توهان درياءُ ۾ نماز ڪيئن
 پڙهندا هئا؟ پاڻ سائين مير محمد رحمت الله عليه فرمايو ته ”ٻچا! جڏهن
 نماز جو وقت ٿي ويندو هو ته درياءُ جي پاسي ۾ ڀاڳين جا گهر هوندا هئا،
 جيڪي درياءُ پاڻي ويوهو انهن جون چٽيون ظاهر هونديون هونديون
 هيون، انهن تي چڙهندو هئس، پر چٽين جي مٿان نانگ، بلائون ويٺل
 هونديون هيون، پوءِ لٽ سان نماز جيتري جاءِ تائين انهن نانگن کي
 ڪٽي ٻئي پاسي رکندو هوس ۽ انهيءَ ڇت تي نماز پڙهندو هوس پر مون
 کي نانگ ڪجهه به نه چوندا هئا، ڇو ته الله تعاليٰ پاڻ پانهن جو محافظ

آهي، جيئن الله فرمايو ته ”توهان مون کي مون کي ياد ڪيو ته مان توهان کي ياد ڪريان“، بهرحال ڪيترائي ڏينهن درياءَ ۾ گهمندو رهيس پر مون کي ڪابه اُچ يا بک وغيره نه لڳي.

پاڻ هميشه محبت مصطفيٰ ﷺ جو سبق ڏيندا هئا سندن جواڻن ويهن، گهمڻ ڦرڻ، سڀ سنت رسول ﷺ جي مطابق هو الله تعاليٰ جي ذڪر جي اهڙي لولي ٻڌائيندا هئا جو هر شخص جي دل مان بي اختيار لا اله الا الله جا الفاظ نڪري ويندا هئا، پاڻ هر وقت خوف خدا کان انسانن کي ڊيچاريندا رهندا هئا. پاڻ به خوف خدا کان ايتري قدر روئندا هئا جو ڏسندڙ به روئڻ شروع ڪندا هئا، هميشه هر شخص سان محبت ڪندا هئا، ايتري قدر مهربان هئا جو هر شخص ايئن تصور ڪندو هو ته سائين جو فقط مون سان پيار آهي.

تبليغ:

سندن جي تبليغ جو انداز به نرالو هوندو هو پاڻ اڪثر ڪري ڪنهن به مسجد ۾ چاليهو ڪيندا هئا، يعني 40 ڏينهن مغرب يا عشاءَ جي ڪابه نماز پڙهائيندا هئا، پوءِ پلي گرمي هجي يا بارش هجي پر هي مرد قلندر تائيم جي پابنديءَ سان نماز پڙهائڻ ويندا هئا، هڪ ڀيري ڪنڊيارو شهر جي سليم آباد محلي لاءِ هڪ شخص محبوب علي سيال نالي (جيڪو هاڻي سائين شهاب الدين قادري جن جو ڊرائيور آهي) سندن کي عرض ڪيو ته قبله هن مسجد شريف ۾ چاليهو ڪڍيو پاڻ فرمايائون ته ”ادا ماڻهو ايندا؟“ عرض ڪيائين ته جيءُ قبله، پوءِ پاڻ هڪ ڏينهن مغرب جي نماز تي آيا ته سموري مسجد ڀرجي وئي، پاڻ محبوب علي کي فرمايائون ته ادا جماعت ته ڏاڍي آئي آهي، ان ڪري سيال به اينداسين، اهڙي طرح پاڻ ان مسجد ۾ تقريبن چار سال چاليهو ڪڍيائون، يعني سال ۾ ڪوبه هڪ چاليهو ڪيندا هئا. پاڻ ڪڏهن گهوڙي تي سواري ڪندا هئا، ته ڪڏهن گل محمد فقير سان

موٽر سائيڪل تي سواري ڪندا هئا، ته ڪڏهن سائيڪل تي ڪليري
فقير سان سواري ڪندا هئا، پاڻ اڪثر ڪري گاڏي تيز هلرائيندا هئا،
پاڻ چاليهي جي ذريعي ڪيتريون ئي ويران مسجدون آباد ڪيائون
جيڪي اڄ ڏينهن تائين الله جي ذڪر سان آباد آهن.

حليو مبارڪ:

سندن جو منهن مبارڪ گول ۽ چنڊ وانگر چمڪندو هو. سندن
جي سونهاري مبارڪ اڇي ۽ تمام گهاٽي هوندي هئي، سندن جي
منهن مبارڪ مان ايئن محسوس ٿيندو هو جڏهن نور جون لائون نڪري
رهيون آهن، سندن جو اکيون مبارڪ ڪاريون ۽ وڏيون هونديون
هيون، سندن جي اکڙين ۾ هميشه سنت مطابق سرمو پيل هوندو هو.
سندن جي ڪنڌ مبارڪ تي اڪثر ڪري انگوشو ۽ اڇي چادر
هوندي هئي، سندن جو قد مبارڪ درميانو هو. پاڻ گهڻو ڪري منهن
تي مسڪراھت سڃاڻيندا هئا، پاڻ جڏهن ويهندا هئا ته فقير سندن
جي چوڌاري گول دائرو ٺاهي ويهندا هئا، ائين محسوس ٿيندو هو
جيئن چوڏهين جو چنڊ ستارن ۾..... پاڻ تمام آهستي آواز ۾
ڳالهائيندا هئا ۽ پاڻ تهڪ ڏئي نه ڪندا هئا. فقيرن سان پياري انداز
۾ ”ادا“ ڪري مخاطب ٿيندا هئا.

هن عاجز کي ياد آهي ته پهريون دفعو 1992 ڌاري پنهنجي پڦاٽ
غلام شبير گهانگهرو سان گڏ سائيڪل تي چڙهي درگاهه لوڙهي
شريف تي حاضري ڏني سين. پهريان وضوءَ ڪري 2 رڪعتون نفل ادا
ڪري مزار شريف تي ختم شريف پڙهيو سي، ان کان بعد ۾ لنگر
ڪري سائين مير محمد رحمۃ الله عليه جن جو انتظار ڪرڻ لڳا سين،
اهو جمعي جو ڏينهن هو پهريان فقيرن ذڪر شروع ڪرايو بعد ۾
سائين مير محمد رحمۃ الله عليه جن ٻاهر آيا ۽ آذان چيائون، ان کان
بعد نماز ٿي، نماز کان بعد ۾ پاڻ 3 دعائون گهيائون، بعد ۾ عهدنامو

پڙهي دعا گهريائون. ان کان بعد ۾ مٿو اگهاڙو ڪري سڀئي فقير گڏجي اٿي بيٺا. سائين جن قرآن ڪريم ڪٿي مٿي تي رکي دعا گهري ۽ سمورا ماڻهو روئندا رهيا. عجيب ڪيفيت ڏسڻ وٽان هئي. دليين ۾ سڪون ملي رهيو هو. اهو ڏهاڙو اڃ ڏينهن تائين مون کي ناهي وسريو. بعد ۾ سائين مسجد سان گڏ ٺهيل چبوتري ۾ اچي ويٺا ۽ فقيرن سان پيار ۽ محبت سان مليا. ڪجهه فقير مزار شريف تي حاضري ڏئي ذڪر ڪرڻ لڳا. ۽ ذڪر ڪندي هٿ هٿ ۾ ڏئي لائين جوڙي ٻاهر ذڪر جون لوليون جهونگاريندا آيا ۽ سائينءَ جي چبوتري جي سامهون بيهي رهيا. سائين جن به اٿي انهن سان گڏ ذڪر ڪرڻ لڳا. ذڪر جي نورانيت دليين کي سڪون ڏئي رهي هئي. ان کان بعد ۾ پاڻ دعا گهريائون. ان کان بعد ۾ ڪجهه فقيرن دعا لاءِ عرض ڪيو ڪجهه فقيرن لنگر کاڌو کي سائين سان ويهي رهيا. ان کان بعد ۾ پاڻ عصر جي آذان چئي ذڪر ڪرائڻ کان بعد ۾ نماز پڙهايائون. ان کان بعد ۾ اسين به سائين جا هٿڙا چمي واپس ٿياسين.

سندن جي قربن کي ياد ڪري اڄ به اڪثرين مان پاڻي وهي ٿو پوي. اهڙا ڪامل دنيا ۾ ڪڏهن ڪڏهن ايندا آهن جيڪي صرف الله تعاليٰ ۽ ان جي محبوب ﷺ کي راضي ڪرڻ لاءِ هر وقت انسان ذات کي پلائيءَ جو رستو ٻڌائيندا آهن. پاڻ واعدي جا پڪا هوندا هئا. جيڪو به واعدو ڪندا هئا اهو ضرور پورو ڪندا هئا. فقيرن جو تمام گهڻو خيال رکندا هئا انهن کي پنهنجي اولاد وانگر سمجهندا هئا. جيڪو به شخص درگاه شريف تي ايندو هو ته ايئن محسوس ڪندو ته سائين مٿو فقط مون سان ئي محبت ڪري ٿو. پاڻ اگر ڪنهن اڻ پڙهيل کي اجازت ڏئي چوندا هئا ته ”ادا، قرآن پڙهو ته“ اهو شخص قرآن پاڪ پڙهي ويندو هو.

هن عاجز کي منهنجي والد صاحب (فقير محمد جمن گهانگهرو) ٻڌايو ته مون کي ٽن چئن استادن قرآن پاڪ پڙهايو پر آئون پڙهي نه

سگهيس. پوءِ هڪ ڀيري تقريبن 1973ع ۾ سائين مير محمد رحمۃ الله عليه وٽ ويس ۽ عرض ڪيم ته قبل، مون کي آيت الڪرسي جي اجازت ڏيو پاڻ فرمايائون ته ”ادا، جيڪو پڙهيو سو به ويئي!“ مون عرض ڪيو ته اسان توهان وٽ پنڻ آيا آهيون ۽ توهان وري اسان کان ڦريو ٿا. پاڻ فرمايائون ته ”ادا، ناراض نه ٿي پهريان ڏاڙهي ڇڏاءِ ۽ نماز به پڙه ته توکي پوري قرآن پاڪ جي اجازت آهي“. پوءِ دعا گهرائي آئون واپس آيس، ڏاڙهي به ڇڏيم ۽ نماز به شروع ڪيم ۽ قرآن پاڪ به پڙهڻ شروع ڪيم ته تقريبن هڪ مهيني ۾ قرآن مجيد جو ختم شريف پڙهي ويم ۽ اڄ ڏينهن تائين مون کان تقريبن تهجد قضا نه ٿيو آهي.

هي هڪ ڪامل جي نگاهه ۽ الفاظن جو ڪمال هو سندن جي نگاهه جو اهو ڪمال هوندو هو جو جنهن کي به ڏسندا هئا ته اهو سندن جو غلام بنجي ويندو هو. پاڻ هر فقير کي نماز تهجد، اشراق، تلاوت، صلوات شريف، سنت جي پابندي، ذکر جون پنج تسبيحون، الله الصمد جو لک، بسم الله الرحمن الرحيم، نفلي روزا، سورت يسين، سوره دخان، سوره مزمل، سوره كهف وغيره پڙهڻ جو تمام گهڻو تاڪيد ڪندا هئا. هن مرد قلندر هزارين پتڪيل انسانن کي شريعت جو درستو ڏيکاريو ۽ ان جو پابند بنايو اڄ به اهي فقير توهان کي محمدي رنگ ۾ رنگيل ڏسڻ ۾ ايندا. پاڻ اهل سنت عقائد جا پڪا مجاهد هئا، صحابه ڪرام سان محبت، اهل بيت سان پيار، سادات سڳورن، علماء ڪرام اولياءِ الله جو تمام گهڻو ادب ڪندا هئا. پاڻ سيدن سڳورن جو تمام گهڻو ادب ڪندا هئا، سيدن کي پيرين پئي ملندا هئا ۽ انهن کي به تمام گهڻي عزت ڏيندا هئا. پاڻ علماء ڪرام جو به تمام گهڻو ادب احترام ڪندا هئا. پاڻ تمام گهڻو ادب ڪندا هئا استادن جو به سندن جو هڪ استاد آخوند عبدالرحيم چنه جنهن کي پاڻ استاد چئي پڪاريندا هئا ان سندن کي ڪجهه قرآن ڪريم پڙهايو هڪ دفعي

انهيءَ استاد جو پٽ گاهه ڪري رهيو هو پاڻ گهوڙي تي انهيءَ وٽان اچي لنگهيا جڏهن استاد جي پٽ تي نظر پيڻ ته پاڻ گهوڙي تان لهي ان کي گهوڙي تي ويهاريائون ان مرد قلندر پنهنجي روحاني فيض سان مخلوق خدا جي سينن کي عشق خدا سان منور ڪيو. پاڻ جانورن جو به تمام گهڻو خيال رکندا هئا، انهن کي اگر ڪو شخص ايزائيندو هو ته انهن کي منع ڪندا هئا.

والدين: سندن ڄا والدين ايتري قدر ته نيڪ ۽ صاحب تقويٰ هئا جو ڪڏهن به ميان مير محمد فقير رحمت الله عليه جن کي بغير وضوءَ جي ٿيڻ نه پيارايائون، سندن جو والد ميان حاجي دلمراد فقير رحمت الله عليه تقريباً روزانو سئو کان وڌيڪ دفعا يسين شريف پڙهندو هو. حاجي دلمراد فقير رحمت الله عليه ٻڌايو ته ميان مير محمد فقير رحمت الله عليه ڪڏهن به والدين جي جموليءَ ۾ پيشاب وغيره نه ڪيو بچپڻ جي زماني ۾.

پلي ڄاڻيون مائرون سنديون صالحن
محشر جي ميدان ۾ انهن کي گهڻاڏاج ملن
باقي ٻين ويچارين اوجاڳا ئي اڃايا ڪيا.

پاڻ فقير مير محمد رحمت الله عليه جن مڪي، مديني جو ڪافي دفعا ديدار ڪرڻ لاءِ به وياهئا، هڪ حج به ڪيائون ۽ ڪجهه مرتبا فقيرن سان به گڏ ويا. عمري ڪرڻ لاءِ پهريون حج 1991ع ۾ ڪيائون. سندن جي سيرت و صورت ۾ محبت سمايل هئي، جيڪو به شخص سندن سان ملندو هو ته ان جي دل ۾ سندن جي لاءِ محبت ڄاءِ وٺندي هئي ۽ اهو شخص سندن جي محبت لاءِ سکندو هو پاڻ هر وقت ذڪر ڪندا رهندا هئا ۽ هزارين ڀڙڪيل انسانن کي عاشق رسول ﷺ بڻايائون، سندن جون نگاهون جنهن تي به ڪنڊيون هيون ته اهو شخص عشق مصطفيٰ ﷺ جو پروانو بنجي ويندو هو.

شاديون پاڻ به شاديون ڪيائون جن مان سندن ڪي ڪوبه اولاد نه هو. پاڻ فرمائيندا هئا ته ”ادا اگر اسان الله کان دعا گهرون ته الله تعاليٰ اولاد عطا فرمائيندو پر اسان سندس جي رضائي راضي آهيون، اسان کي حسبي اولاد ئي ڪافي آهي.“

پاڻ جڏهن حضرت لونگ فقير رحمت الله عليه ۽ حضرت شاه عبداللطيف ڀٽائي رحمت الله عليه جي عرس مبارڪ جي دعا ۾ شريڪ ٿيندا هئا ته سڀني فقيرن سان گڏجي ڪارو ويس اوڍي ويندا هئا. اهو هڪ راز هوندو هو جنهن کي پاڻ ڄاڻن ٿا. هن عاشق رسول ﷺ جي آخري ڏهاڙن ۾ طبيعت ناساز ٿي پئي ۽ سندن ڪي ڪراچي ۾ هڪ اسپتال ۾ داخل ڪيو ويو جتي پاڻ تقريبن ٽي ڏينهن رهيا ۽ هن فاني دنيا کي 18 جون 1996ع بمطابق پهرين صفر 1417هـ اڱاري جي ڏينهن صبح جوالوداع ڪيائون ۽ وڃي پنهنجي مالڪ حقيقي سان ملاقاتي ٿيا. سندن جي جنازي نماز ۾ انسانن جو سمنڊ هو. سندن جي آخري آرامگاهه درگاهه لوڙهي شريف تي پنهنجي والد ۽ ڀاءُ سان گڏ آهي، هر سال پهرئين صفر تي سندن جو عرس مبارڪ ملهائيندو آهي، جتي هزارين عقيدتمند سندن جي مزار تي حاضري ڀريندا آهن ۽ فيض جو جهوليون ڀريندا آهن.

حضرت قبله مير محمد فقير رحمۃ اللہ علیہ جون گرامتون

گرامت 1: اڻ ٿيڻو ڪم ٿي ويو

جڏهن سائين فقير مير محمد رحمت الله عليه حج لاءِ روانا ٿيا ۽ پاڻ جڏهن ڪراچي لاءِ روانا ٿيا ته اسان سيئي فليٽ تي رهياسين ۽ مقرر تاريخ جو انتظار ڪرڻ لڳاسين. فلائيٽ يعني جهاز جي روانگي کان هڪ ڏينهن پهريان سائين مير محمد رحمت الله عليه جن فرمايو ته ”ادا گل محمد تون به اسان سان گڏ هل ۽ حج جي سعادت سان مشرف ٿي“ حاجي گل محمد چيو ته سائين منهنجي ويزا، پاسپورٽ ۽ ٻيو ضروري سامان (ڪاغذات وغيره) ٺهيل ناهن پئس به ناهن سو آئون ڪيئن هلي سگهندس؟ پاڻ فرمايائون ته ”تون فليٽ کان هيٺ له ته پاڻهي ڪم ٿي ويندو“ آئون (گل محمد فقير) هيٺ لٿس ته درگاهه تي ايندڙ هڪ فقير مليو جيڪو ڪراچي ۾ آفيسر هو مون کان حال احوال ورتائين، مون کيس ٻڌايو ته سائين جن فرمائين ٿا ته مان به حج تي هLAN پر اڄ آخري تاريخ آهي سو ڪم ڪيئن ٿيندو؟ ان آفيسر چيو ته تون ترس مان سائين جن جو ديدار ڪري اچان ته پوءِ ان ڪم کي ڏسون ٿا، جڏهن اهو شخص واپس آيو ته اسان گاڏي ۾ چڙهي هڪ طرف وياسين ته ڪارم ايندڙ هڪ ٻيو شخص مليو جيڪو به هڪ آفيسر هو سندس نالو فهيم احمد مغل هو تنهن کي سڄو احوال ڪري ٻڌايوسين، ان ٻڌايو ته اسان پاڻ سائين جي ديدار لاءِ مشتاق هئاسين پر سائين جن هتي ڪراچي ۾ آيا آهن ته اها ته اسان لاءِ خوشنصيب آهي هاڻي

اگر توهان جو ڪم ٿي ويو ته آئون پنهنجي عيال سميت سائين جن جو مريد ٿي ويندس چو ته اهو ڪم اڄ ممڪن ناهي پوءِ فهيم احمد گل محمد فقير سان گڏجي هڪ بئنڪ تي آيو ۽ اتي هڪ آفيسر سان مليو ۽ ان کي چيائين ته منهنجو مرشد آيو آهي ۽ هي ڪم ڪرڻو آهي پوءِ فهيم احمد مغل مون کي گاڏيءَ ۾ ڊرائيور سان موڪليو ۽ چيو ته آئون شام 4 وڳي فليٽ تي ايندس، جڏهن 4 ٿيا ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جن فرمايو ته گل محمد فقير تون هيٺ له، آئون هيٺ لٿس ته ڪار ۾ فهيم احمد مغل ۽ ان جا گهر وارا ڏٺم، اچڻ سان ئي فهيم احمد مون کي مبارڪ ڏيندي چيو ته تنهنجو ڪم ٿي ويو پوءِ سڀ ڪاغذ ڏنائين ۽ چيائين ته سائين جن کان بعد ۾ توهان جي روانگي آهي پوءِ اهو فهيم احمد، سائين جن سان مليو ۽ مريد ٿيو پوءِ سائين جن هڪ ڏينهن اڳي روانا ٿيا پئي ڏينهن آئون (فقير گل محمد) روانو ٿي ويس پوءِ مون کي دل ۾ خيال آيو ته آئون نئون ماڻهو آهيان اتي لکن جي تعداد ۾ ماڻهو آهن سائين جن کي ڪيئن ڳوليان؟ جڏهن جده پهتس ته اتي گاڏي مان لهڻ لڳس ته مون کي هڪ فقير ڏسڻ ۾ آيو جنهن پنهنجو نالو حاجي واليدڻو ٻڌايو چيائين ته ميان گل محمد توهان لاءِ سائين جن پريشان آهن، مون کي فرمايائون ته گل محمد ڪنهن بس مان لهندو وڃي تنهن کي وٺي اچ، پوءِ انهيءَ فقير سان گڏجي مڪي شريف ۾ آياسين ۽ سائين جن سان ملي ڏاڍو خوش ٿياسين، ڪجهه ڏينهن کان بعد ۾ سائين جن فرمايو ته ادا گل محمد، محبوب جي شهر مديني شريف ڏي 40 نمازون پڙهڻ لا موڪليندا تون تيار ٿي سائين جن مون کان هڪ ڏينهن اڳي آيا هئا پر پهريان منهنجو نمبر آيو ۽ سائين فرمايو ته ”اڄ شام جو اينداسي انشاءِ الله تعاليٰ، آئون پرينءَ جي پار مديني منوره ۾ پهتس ته هڪ اجنبِي شخص مون کي صوف ۽ مصري ڪاٺ لاءِ ڏني، مون ان کان پڇيو ته توهان ڇا ڪندا آهيو

ان ورائيو ته مان حضور ﷺ جن جي دروازي تي ڏيوتِي ڪندو آهيان. بهر حال شام جو سائين مير محمد رحمت الله عليه نه مليا ۽ آئون اتي رهڻ لڳس جڏهن مديني طيبه کان مڪي شريف ڏانهن واپس آيس ته سائين جن سان ساڳئي جاءِ تي ملاقات ٿي، سائين جن پنهنجي پرنور مڪڙي تي مرڪ سجائي فرمايو ته ادا گل محمد فقير! تون اسان کان پوءِ آئين، پر محبوب ڪريم ﷺ توکي پهريان گهرايو ۽ صوف به ڪارايا، ادا تون ته وڏو خوشنصيب آهين، حالانڪ مون سائين جن کي ڪجهه به نه ٻڌايو پر پوءِ به سائين سڄي ڳالهه ايئن ڪري ٻڌائي ڇڻ ته پاڻ مون سان گڏ هئا.

نه تخت و تاج سي نه لشڪر و سپاه سي
جوبات مرد قلندر ڪي بارگاه مين هي.

گرامت 2: درياءَ مان ٽپي وڃڻ

هڪ دفعي شام جو تائيم هجي ته گل محمد فقير سائين مير محمد رحمت الله عليه موٽر سائيڪل تي نڪتا ماهيءَ جو پاڻ کان پهتا ته واهڻ ۾ پاڻي تمام وڏو هو پاڻ اتي ئي بيهي رهيا، اتان هڪ شخص اُٿ تي وڃي رهيو پوءِ گل محمد ان شخص کي سڏ ڪيو ۽ چيو ته ادا اٿ وارا اسان کي هن پاڻي مان ٽپاءِ، پر اٿ واو نه آيو سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه فرمايو ادا اٿ وارو نه ٿو اچي ته هاڻي اٿ جو اصل مالڪ آهي ان کي ٿا گهرايائون، پوءِ پاڻ فرمايائون ته هن جڳهه کان موٽر سائيڪل کي لاهه، پوءِ پاڻ لٽ مبارڪ سان پاڻيءَ کي هٽائيندا ويا اسان گاڏي کي لاثو ته اسان کي گوڏي کان ننڍو پاڻي محسوس ٿيو ۽ اسان اهڙيءَ طرح گاڏي سميت واهڙ مان ٽپي وياسين حالانڪ پاڻي وڏو هو.

گرامت 3: درياءَ مان ٽپي وڃڻ

هڪ دفعي سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه ۽ آئون گل محمد فقير ڪنهن هنڌ تان واپس اچي رهيا هئاسين جڏهن درياءَ تي پهتاسين ته 12 يا هڪ ٽي رهيو هو درياءَ تي ڪا پيڙي وغيره نه هئي، سائين جن چيو ته هاڻي موٽر سائيڪل بيهار ته سمهي ٿا رهون، جڏهن سمهڻ جو ارادو ڪيوسين ته پاڻ فرمايائون تون پيڙي واري کي سڌ ڪر پوءِ سمهون، مون عرض ڪيو قبله آئون ٿو سڌ ڪريان، پاڻ فرمايائون ته سڌ آئون ڪندس پوءِ پاڻ ئي سڌ ڪيائون پيڙي وارا پيڙي ڪاهي اچ، پوءِ سمهي رهياسين، ننڊ اچي وئي، ٿورڙي دير کانپوءِ سائين سڌ ڪري چيو ته ادا گل محمد پيڙي اچي وئي، جڏهن اتياسين ته درياءَ هڻو ئي ڪونه اسان واري تي بيٺا هئاسين، مون چيو ته قبله درياءَ ڪٿي آهي؟ فرمايائون ته پيڙي تي ٽپي آياسين، پوءِ سڌو لوڙهي شريف تي آياسين درياءَ ڏسڻ ۾ ئي ڪونه آيو مون چيو ته سائين پيڙي وارو ڪاڏي ويو؟ فرمايائون ته اها ڳالهه دل ۾ رک.

گرامت 4: شاخ تان موٽر سائيڪل جو هلڻ

هڪ دفعي هڪ جڳهه تي وڃڻ ٿيو موٽر سائيڪل تي سائين جن به مون سان گڏ هئا هڪ جڳهه تي پهتاسين جتي هڪ شاخ هئي ۽ ان تان گذرڻو هو پر پل نه هئي، سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه جن فرمايو ته ادا هاڻي آئون پل ٺوڻا هيان، پوءِ تون گاڏي کي ان تان هلا، پاڻ چاڪيائون جو پنهنجي بابرڪت هٿن واري لٽ مبارڪ (جيڪا هروقت ساڻن گڏ هوندي هئي) ان کي شاخ جي مٿان رکيائون ۽ ان تي اگر رکي فرمايائون هي پل آهي هاڻي هن تان گاڏي هلا، ته ان لٽ کي ڪجهه به نه ٿيو گاڏي ٽپي وئي، پاڻ مرڪ سان ماحول کي معطر بڻائيندي فرمايائون ته ادا گل محمد! تون ته وڏو پائليت آهين، هن لٽ تان گاڏي ڪيئن ٺو هلائين؟ مون ادب جا هٿ ٻڌي عرض ڪيو ته قبله

پل ٺاهيو توهان ۽ گاڏي ٽپايان مان، ان ۾ منهنجو ڪهڙو ڪمال! اهو ته توهان جوئي ڪرم آهي.

گرامت 5: ڌاڙيلن کي نماز پڙهائڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي سائين مير محمد رحمت الله عليه ڪم فرمايو ته ادا گل محمد فقير ايم بي 100 (وڏي گاڏي) ڪاهي اچ ته درياءَ جو مزو وٺئون، آئون گاڏي ڪاهي آيس ته جڏهن درياءَ پار ڪندي اڳتي هلياسون ته ڌاڙيلن هڪلون ڪيون ته گاڏي بيهاريو مون گاڏي بيهاري ته ڌاڙيل جيڪي تقريبا 70،80 جڙهاڻا اهي گهيرو ڪري آيا ته جيئن گاڏي ڦر ڪيون، جيئن ئي ويجهو آيا ته سائين مير محمد رحمت الله عليه فرمايو الله هو الله نماز ادا نماز سڀني ڌاڙيلن سائين جن کي سڃاتو ۽ وضو ڪري نماز لاءِ آيا پر هڪڙو نماز نه پيو پڙهي ته آئون چوڪي ٿو ڏيان ته متان فوج اچي پاڻ فرمايائون ته نماز نه پڙهندي ته اها بندوق مون کي هڻ يا آئون ٿو توکي هڻان، پوءِ ان ڌاڙيل نماز پڙهي پوءِ اهي سڀئي گڏجي هڪلن ڪرڻ جي معافي وٺڻ لڳا.

گرامت 6: لٽ سان پروموشن ٿيڻ

هڪ دفعي هالاڻيءَ کان موٽر سائيڪل تي اچي رهيا هئاسين. پاڻ هميشه فرمائيندا هئا ته گاڏي تيز هلائيندو ڪر، ڪچي پڪي ۾ کڏن ڪپن ۾ گاڏي تي هلائيندو هوس، رستي ۾ پوليس اسان جي پويان پئي آئي ۽ هڪلون ڪندي چيائون ته گاڏي بيهار اسان انهن کان ڪجهه مفاصلو اڳتي نڪري آياسين نيٺ پوليس وارا پهتا ۽ گاڏي اسان جي آڏو بيهاري اسان جي گاڏي روڪرايون هڪ پوليس وارو رائفل کڻي آيو ۽ مون (گل محمد) جي ڪلهي تي رکي چيائين ته توکي گولي لڳايان تون چونه بينين سائين پويان چادر ويڙهي ويٺو هو پاڻ لٽ ڪڍي ان کي به ٽي وهائي ڪڍيائون، ٻين پوليس وارن سائين کي

سڃاتو پر ان سائين کي نه سڃاتو پوءِ ٻين پوليس وارن چيو ته هيءُ لوڙهي وارو سائين آهي پوءِ اهو پوليس وارو ڪنڌ اونڌو ڪري بيهي رهيو ۽ پاڻ سڀئي پوليس وارا سائين کان معافي وٺڻ لڳا. پوءِ پاڻ انهن پوليس وارن کي چيائون ته مون توکي لڏيون هنيون آهن، جي تون بدلو وٺڻ چاهين ته ڀلي وٺ، پوليس واري چيو ته قبله آئون بدلون ٿو وٺان، توهان دعا ڪيو ته پروموشن ٿئي، سائين جن فرمايو ته پهرين لٺ سان تنهنجو پروموشن ٿي ويو پوءِ اسان هلياو ياسين ڪجهه ڏينهن کان پوءِ اهو پوليس وارو منائي ڪٿي درگاهه لوڙهي شريف تي آيو سائين جن کي عرض ڪيائين ته سائين منهنجو پروموشن ٿي ويو آهي هاڻي مان صوبدار ٿي ويو آهيان، پوءِ دعا گهرائي هليو ويو.

گرامت 7: گم ٿي وڃڻ

هڪ دفعي عمري لاءِ وياسين ته اتي اسان کان سائين گم ٿي ويو اسان تمام گھڻو پریشان ٿياسين سائين جن کي تمام گھڻو ڳوليو سين پر سائين نه لڌا پریشان ٿي بيهي رهياسين ته سائين مير محمد رحمت الله عليه سامهون آيا، فرمايائون ادا پریشان چوڻيا آهيو آئون هيڏانهن بيٺو آهيان.

گرامت 8: ڌاڙيلن کي پاراتو ڏيڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته فقير نذير پٽي جي پٽ کي ڌاڙيل ٺٺو جوڻيجو ڪٿي ويو ۽ نذير پٽي ڏانهن نياپو ڪيائين ته پئس ڪٿي اچ، اگر نه آئين ته لاش درياءَ ۾ لوڙهي ڇڏينداسين پوءِ ڪيڊجوس، نذير فقير چيو ته هيءُ لوڙهائي فقير جو وٺب آهي پاڻهي ڇڏائيندس، يا لاش درياءَ مان ڪٽندا، منهنجو ڪجهه به نه وڃي، ڳوٺ وارن چنڊو ڪري نذير فقير کي چيو ته ڌاڙيلن کي پئس ڏيو چيائين ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه منع ڪئي آهي، آخرڪار سائين مير محمد رحمت الله عليه ۽

گل محمد عمري لاءِ هلياويا، جڏهن اتي پهتا ته هڪ دفعي سائين مير محمد رحمت الله عليه گل محمد کي چيو ته اخبار وٺي اچ ته نذير فقير جي پٽ جي خبر وٺون، مون (گل محمد) چيو ته سائين هتي اخبار ڪونه ملندي، پوءِ جڏهن عمري کان واپس آياسين ته سائين جن، فقيرن کان پڇيو ته نذير جو پٽ واپس آيو يا نه؟ فقيرن جواب ڏنو ته قبله نبو ته ٿو ڇڏيس، پاڻ جلال ۾ اچي فرمايائون ته ”نبو توکي نانگ کائي“ پاڻ خاموش ٿي ويا ته ان وقت ئي نبو کي نانگ کاڌو وات مان رت وهڻ لڳس، ٻين چيس ته فقير سائين پتو اٿئي ڇو ڪرو واپس موڪل، پوءِ ان ڇوڪري کي ڇڏيائين ۽ معافي لاءِ درخواست ڪيائين، ڇوڪرو آيو ۽ سائين سان مليو پوءِ سائين کي نانگ جي ڳالهه ٻڌايائين ۽ معافيءَ جي درخواست ڪيائين، سائين فرمايو ته جيڪو کائيندو سو مرندو ان وقت ئي ڌاڙيل نبو جو ٿيڻ جو ٺيڪ ٿي ويو.

گرامت 9: دل جو راز معلوم ڪرڻ

هڪ دفعي عبدالرحمان ٿانوري، خادم سولنگي سان گڏجي آيو سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه ويٺا هئا، عبدالرحمان سوال ڪئي آيو ته اڄ سائين کان پڇندس ته الله ڪٿي رهندو آهي جڏهن نماز وغيره پڙهي ويٺا ته سائين ٻين فقيرن کان حال احوال ورتو ۽ هڪ فقير کي چيائون ته ادا ماڻهو چون ٿا ته الله ڪٿي رهندو آهي سو الله ته هر هنڌ هوندو آهي، پوءِ پاڻ ٿانوري کان پڇيائون ته ادا توهان حال احوال ڏيو ان عرض ڪيو ته سائين توهان مون کي جواب ڏئي ڇڏيو هاڻي فقط مون کي دعا ڪريو پاڻ ساڻس پاڪر پائي مليا ۽ دعا ڪيائون.

گرامت 10: گم ٿيل شخص کي موٽائڻ

علي شير فقير کوسي ٻڌايو ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه وٽ هڪ عورت آئي ۽ روئڻ لڳي، سائين کي چيائين ته

منهنجي پٽ کي مهينو ٿي ويو آهي گم ٿي ويو آهي اسان ڏاڍو
ڳوليو آهي پر نه ٿو لپي مهرباني ڪري مون کي پٽ ڳولي ڏيو
سائين فرمايو ته تون وڃي گهر ۾ ويهي ره پائهي تنهنجو پٽ
موتي ايندو ڪجهه ڏنهن گذريا ته ان جو پٽ موتي آيو ۽ اچي
پنهنجي ماءُ کي ٻڌايائين ته مون کي هڪ اچي ڏاڙهي سان شخص
ٻانهن ۾ هٿ وجهي چيو ته اي چوڪرا تنهنجي ماءُ تنهنجي لاءِ
پريشان آهي ۽ تون هتي گهمي رهيو آهين پوءِ مون کي ٻانهن مان
وٺي گهر ڇڏي ويو. پوءِ ماءُ ۽ پٽ مٺائي ڪئي لوڙهي شريف تي
آيا ۽ پري کان چوڪري جي سائين مير محمد رحمت الله عليه تي
نظر پئي ته چيائين امان، مونکي اهو بزرگ گهر ڇڏي ويو جڏهن
ويجهو آيا ته سائين مير محمد رحمت الله عليه ان عورت کي چيو ته
مائي ڳالهه نه کولجان، اگر ڳالهه ڪندين ته پٽ مري ويندي، پوءِ
مائي ڳالهه نه کولي.

گرامت 11: درياءَ مان گهوڙي تي چڙهي وڃڻ

سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه شروع ۾ رنگين ڪپڙا
پائيندا هئا، فقيرن پڇيو ته توهان اڃا ڪپڙا چونڌا پهرين؟ پاڻ
فرمايائون ته جڏهن گرامت هٿ تي ايندي پوءِ اڃا ڪپڙا
پائيندس، پوءِ هڪ دفعي ساهڙن جي ڳوٺ وڃي رهيا هئا، گهوڙي تي
چڙهيل هئا جڏهن درياءَ تي پهتا ته ٻيڙي وارن کي چيائون ته آئون
مسافر آهيان، مونکي درياءَ تان ٽپايو ٻيڙي وارن چيو ته اسان توکي نه
ٽپائينداسين، پوءِ سائين گهوڙي سميت درياءَ ۾ لهي ويو ۽ درياءَ مان
پار ٽپي ويو ته ٻيڙي وارن سائين کي چيو ته اسان هڪ شخص کي
گهوڙي تي ڏٺو جيڪو درياءَ مان گهوڙي تي چڙهي ٽپي آيو اهو
ڪيڏانهن ويو پوءِ ساهڙن ٻيڙي وارن کي ٻڌايو ته اهو سائين
مير محمد رحمت الله عليه هو.

گرامت 12: ايڪسيڊنٽ وارن کي بچائڻ

هڪ دفعي سائين، محبت ديرو کان ڪار ۾ واپس اچي رهيا هئا ڊرائيور شمس الدين ڄامڙو هو ڪنڊيارو کان 2 شخص سائيڪلن تي وڃي رهيا هئا اهي اوچتو سائين جن جي ڪار ۾ لڳا، ڪار هاءِ اسپيڊ هئي، سائين جن دعا گهري، گاڏي روڪرائي هيٺ لٿا ته اهي سائيڪل وارا بلڪل صحيح سلامت هئا ۽ انهن کي ڪجهه به نه ٿيو پر سائيڪلون ٽڪرائي ويون، پوءِ سائين جن کي عرض ڪيائون ته سائين اسان ته ڇوڻ پاڻ کي مثل سمجهي رهيا هئاسين پر توهان جي ڪري الله تعاليٰ اسان کي نئين حياتي ڏني، هاڻي اهي ٻئي شخص جڏهن حاجي گل محمد فقير کي ملندا آهن ته چوندا آهن ته اسان جي حياتي ان ڏينهن تي پوري هئي پر سائين مير محمد رحمت الله عليه دعا گهري اسان جي حياتي بخشرائي ڏني.

گرامت 13: چوريءَ جو مال واپس ڪرائڻ

هڪ دفعي سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه کي جانڻ شاهه چيو ته سائين چوراڪاري آهي توهان ڪا دعا ڏيو ته جيئن چوري نه ٿي، پاڻ فرمايائون ته توهان جي مال جو محافظ الله تعاليٰ آهي توهان جي چوري نه ٿيندي، اسين توهان جا خادم آهيون. پوءِ هڪ دفعي جانڻ شاهه جي قرباني جي گابي چور ڪاهي ويا، صبح جو پيرا کڻي سعيدو باغ وٽ پهتا ته حاجي گل محمد فقير به اتي آيو هت جانڻ شاهه چيو ته ادا گل محمد توهان کي ياد آهي ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه منهنجي مال جي ضمانت ڪئي هئي توهان وڃو سائين جن کي چيو ته قبله توهان جي ضامن هئڻ کانپوءِ به چور گابي ڪاهي ويا پوءِ گل محمد، سائين جن وٽ آيو ته سائين کي ڳالهه ڪري ٻڌايائين ته سائين جن فرمايو ته ادا گابي ته لڏي آهي پوءِ گل محمد واپس ويو ته خبر پئي ته هڪ ڳوٺ کان گابي کي پڪڙيو ويو آهي.

گرامت 14: موٽرسائيڪل کي تيز هلائڻ

هڪ دفعي مان (گل محمد) سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه چاليهي لاءِ وڃي رهيا هئاسين ته سائين جن فرمايو ته ”ادا گل! گاڏي تيز هلاءِ“ پوءِ فقير گاڏي تيز ڪئي هڪ اهڙو رستو هو جنهن ۾ تمام گهڻا ڪڏاڪا هئا پر هاءِ اسپيڊ ۾ گاڏي وڪڙڻ کي پار ڪري وئي پر اسان کي ڪا تڪليف نه ٿي ٻئي دفعي اتان آياسين ته مان گاڏي تيز هلائي ته پاڻ چيائون ته ادا گل محمد گاڏي آهستي هلاءِ ذري گهٽ ڌڪ ڏنو هيئي! مون عرض ڪيو سائين پهريان هن جڳهه تان چاليهي لاءِ هلياسين ته توهان چوندا هئا ته گاڏي تيز هلاءِ ۽ اڄ وري روڪيو ٿا فرمايائون ته ان وقت نماز جو عشق هو ۽ هاڻي ته ايئن ٿاهلون.

گرامت 15: هڪ مريد کي دعا ڪرڻ سان موٽرسائيڪل جو هلاڻ

هڪ دفعي مان گل محمد فقير سائيڪل تي سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه وٽ آيس، سائين فرمايو ادا اگر توهان کي خدا تعاليٰ موٽرسائيڪل ڏئي ته ڏاڍي بهاري ڪيون، صبح جو ٽائيم هو مون چيم سائين غربت آهي دعا ڪيو پاڻ دعا فرمايائون ۽ چيائون ته توکي الله ڏيندو. آئون ڳوٺ آيس ته ابڙن جي ڳوٺ خيرات جي دعوت تي آيم اتي ماما مليو ان کي چيو ته سائين چيو ته موٽرسائيڪل وٽ ماما چيو ته آئون سکر مان ٻي موٽرسائيڪل ٿو وٺان پوءِ ٻئي جڳا ان موٽر تي سکر وياسين اتان ماما جي گاڏي تي چڙهي شام جو لوڙهي شريف تي آياسين، سائين جن ڏاڍو خوش ٿيا ۽ فرمايائون ته ٻچا توکي اڄ ئي الله تعاليٰ گاڏي ڏني هاڻي ڏاڍي بهاري ڪندا سين.

کي محمدؐ سے وفا تون ٿو هم تيرے ۾ ٿي
يہ جہاں چيز ہے کيا لوح و قلم بھی تيرے ۾ ٿي

گرامت 16: خواب ۾ هڪ مريد کي نسوار جو استعمال ختم ڪرڻ
مختيار شر ٻڌايو ته مان پنهنجي هڪ ويجهي دوست فقير
عبدالڪريم شر سان گڏ موٽرسائيڪل تي درگاه شريف لوڙهائي تي
حاضري پري سين، (فقير عبدالڪريم اڪثر ڪري مالي مشڪلاتن
جوشڪار رهندو هو ۽ نسوار پڻ استعمال ڪندو هو) سوسائين جن کي
دعا لاءِ عرض ڪيائين، لوڙهائي سائين فرمايو ته ”تون پيران پير
دستگير رحمت الله عليه جو ورد ڪثرت سان پڙهندو ره، الله سائين
ڪندو ته مشڪلاتون دور ٿي وينديون.“ بعد ۾ واپس ڳوٺ ٺري ميرواهه
آياسين، رات جو خواب ۾ سائين جو ديدار نصيب ٿيو پاڻ فرمايائون
مختيار قاسماڻي! تون پنهنجي سنگت واري دوست (عبدالڪريم) کي
چئو ته نسوار ڇڏي ڏي، پيران پير دستگير ڪامل بزرگ آهي، ان جو
شان ڪيڏو اوچو ۽ اعليٰ آهي ۽ ان جو نالو ڪٿڻ نسوار سان گڏ ٻري
ڳالهه آهي، مون صبح جو پنهنجي دوست کي چيو ته هن نسوار جو
استعمال ختم ڪري ڇڏيو سائين جن جي دعاسان فائدو پئجي ويو ۽
هن جو مسئلو به حل ٿي ويو.

گرامت 17: پٽ جو اولاد ٿيڻ

ٺري ميرواهه شهر جو سينئر صحافي، ڪامريڊ مختيار احمد شر
قاسماڻي ٻڌائي ٿو ته مون کي پٽ جو اولاد نه پيو ٿئي، لوڙهائي فقير جي
درگاه تي ايندو رهندو هئس، هڪ دفعي دل ۾ ارادو ٿيو ته سائين
مير محمد فقير رحمت الله عليه کان نرين اولاد جي لاءِ دعا گهرايان،
سائين ٿلهي تي ويٺو هئو ته مون موقعو سمجهي سائين کي عرض ڪيو
ته قبله سائين! مون کي هڪ نياڻي جو اولاد ٿيو آهي پر پٽ جو اولاد نه پيو
ٿئي، پاڻ فرمايائون ته ادا مختيار قاسماڻي! جڏهن گهرواريءَ سان

صحبت ڪرين ته اشارن سان سندس پيٽ تي محمد امين لڪجان ۽ جڏهن پٽ جو اولاد ٿئي ته به سندس نالو محمد امين رکجان. مون سائين جي حڪم تي عمل ڪيو ۽ خير سان جاڙا ٻارن جو اولاد پيدا ٿيو بعد ۾ مان فقير غلام رسول مگريو (ڊاڪٽر عبدالرحيم چنه جو ڪمپائونڊر) جي فقهي اسڪوٽر تي چڙهي سائين جي درگاه تي حاضري پري، معمول ۽ روايت موجب نفل پڙهي مزار مبارڪ تي حاضري ڀرڻ کانپوءِ سائين سان ملاقات ٿي، سائين کي مٺائي پيش ڪيم ته سائين جن فرمايو ته ”مختيار! انشاء الله توکي 5 پٽن جو اولاد ٿيندو ۽ سائين لوڙهائي فقير رحمت الله عليه جن جي دعائن سان مون کي هاڻي خير سان 5 پٽن جو اولاد آهي ۽ ماشاء الله 2 نياڻيون به آهن، منهنجي وڏي پٽ جو نالو محمد امين آهي جيڪو ماشاء الله پنجين درجي ۾ پڙهي رهيو آهي.“

گرامت 18: پيرمناسائين رحمت الله عليه جي عرس مبارڪ ۾

رات جي ٽائيم تي سائين جواڇڻ ۽ غائب ٿي وڃڻ

اتڪل 1980ع ڌاري جي ڏهاڪي ۾ ڪنڊيارو ڀرسان درگاهه الله آباد شريف ۾ حضرت سهڻاسائين رحمت الله عليه جن جي موجودگيءَ دوران هر سال ملهائجندڙ عرس مبارڪ ۾ رات جي ٽائيم تي فقير لوڙهائي سائين رحمت الله عليه جن پنهنجي هڪ ڀلي گهوڙي تي سوار ٿي پنهنجي جماعت کي ٻڌائڻ کان بغير ايندا هئا ۽ وري صبح جو نماز درگاهه شريف لوڙهائي شريف تي پڙهندا هئا، سائين جن جي سموري جماعت حيران ٿي ويندي هئي ته رات جو سائين بغير ڪنهن فقير کي ٻڌائڻ جي درگاهه الله آباد شريف تي پيرمناسائين رحمت الله عليه جن جي عرس مبارڪ تي شريڪ ٿيندا هئا ۽ سموري جماعت سائين جن کي ڏسندي هئي.

گرامت 19: ٻئي جي دل جو ارادو ظاهر ڪرڻ

سائين شهاب الدين فقير ٻڌايو ته اسان جو والد جڏهن شهيد ٿي ويو ته اسان دل ۾ خيال ڪيو ته بابا جو پلاند وٺنداسين اسان پروگرام مڪمل ڪري هٿيار وغيره تيار ڪري اسان ارادو ڪيو ته هاڻي جيستائين بابا جو پلاند نه ڪنداسين ته ان وقت تائين سک جو ساهه نه کڻنداسين. اچانڪ سائين مير محمد رحمت الله عليه حاجي گل محمد کي فرمايو ته تون مٿئين لوڙهي تان سائين شهاب الدين کي وٺي اچ پوءِ ميان گل محمد مون کي (شهاب الدين) وٺي آيو سائين مير محمد رحمت الله عليه مون کي حجري ۾ ويهاري ٻڌايو ته توهان جيڪو پروگرام ڪيو آهي اهو سڀ مون کي معلوم آهي پوءِ سڀ پاڻ ٻڌايائون مان (شهاب الدين) سوچڻ لڳس ته سائين کي ڪنهن ٻڌايو پاڻ فرمايائون ته ٻچا توهان جي والد صاحب سان الله تعاليٰ مهرباني ڪئي آهي جو کيس شهادت نصيب ٿي باقي توهان جي ڳچي ۾ فقيري جو ورثو پيل آهي ان ڪري غلط خيالات ذهن مان ڪڍي ڇڏيو.

گرامت 20: غير حاضر شخص کي ان جو ڌڪ هڻڻ جو ٻڌائڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته فود جو انسپيڪٽر حيدرآباد کان نڪتو رستي ۾ 5، 6 سالن جي هڪ چوڪري کي ان انسپيڪٽر جي ڪار جو ڌڪ لڳي ويو اها چوڪري وڃي روڊ تي ڪري ان جا والدین ان کي اسپتال کڻائي ويا انهي ساڳئي ڪار ۾ پوءِ فود جو انسپيڪٽر لوڙهي شريف تي آيو ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه سامهون ويٺا هئا پاڻ ان انسپيڪٽر کي ڏسندي فرمايائون ادا الله تعاليٰ خير ڪيو ٻچا جڏهن توهان گهر کان نڪرندا آهيو ته توهان جو اسان کي انتظار هوندو آهي.

روح نه ڪيون هو مضطرب موت ڪي انتظار ۾

سنتا هون مجھ کو دڪهن آئين گے وہ مزار ۾

گرامت 21: اڻ پڙهيل ڪي قرآن پڙهائڻ

هڪ شخص وڏي عمر جو هو سائين مير محمد رحمت الله عليه ڪي چيائين ته آئون قرآن پاڪ پڙهندس مون ڪي قرآن پاڪ پڙهايو پاڻ قرآن ڪريم ڪولي اعوذ بالله ۽ بسم الله پڙهائي الم کان ڪجهه اکر پڙهائي فرمايائون ته هاڻي پڙهندو وڃ ۽ آئون ٻڌندو ٿو وڃان اهو شخص پڙهندو پيو وڃي ۽ سائين ٻڌندو پيو وڃي حالانڪ اهو شخص بلڪل اڻ پڙهيل هو ڪجهه ئي ڏينهن ۾ اهو قرآن پاڪ مڪمل پڙهي ويو پوءِ سائين جن فرمايو ته توکي مبارڪ هجي جو تو تو هن عمر ۾ قرآن پاڪ پڙهي پورو ڪيو آهي.

گرامت 22: وفات کان بعد مريد جي مدد ڪرڻ

هڪ شخص جنهن جو نالو رمضان ملاح هو ان ڪي فوج ۾ وڃڻ جو ڏاڍو شوق ٿيو سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جي مزار شريف تي آيو ۽ عرض ڪيائين ته سائين مان سکر ٿو وڃان انٽرويو ڏيڻ، توهان ڪي پارت آهي، جڏهن سکر ۾ آيو ته هن ڪي رات تي وئي هڪ هوٽل تي آيو ماني پنهنجي ڪٽي ويو هو باقي پاڇي وٺي هوٽل تي ماني کائڻ لڳو ته هڪ فقير آيو جنهن اچي سوال ڪيس ته ”بابا ماني ڪاراءِ“ پوءِ پاڻ ماني سموري ڪٽي ان ڪي ڏنائين ۽ پاڻ وڃي مسجد ۾ سمهي رهيو رات جو تقريبن 2 وڳي هن ڪي ڪنهن شخص اچي اتاريو سجاڳ ٿي ڏنائين ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جن ڪي هٿ ۾ ماني هئي کيس چيائين ته ٻچا ماني ڪاءِ، پوءِ سائين سان حال احوال ڪيائين، سائين فرمايو پريشان نه ٿي

اسان وينا آهيون، پوءِ اهو شخص ماني کائي هت ڏوٽڻ ويو واپس آيو ته سائين موجود نه هو ڳولا ڪيائين پر سائين نه لڌو صبح جو اهو شخص انٽرويو ٿي ويو ته آفيسرن هن کي فوج ۾ سرويئر جو آرڊر ڏنو پوءِ صبح جو اهو شخص لوڙهي شريف تي آيو ۽ سڄي ڳالهه سائين شهاب الدين کي ٻڌايائين، حالانڪ سائين مير محمد رحمت الله عليه ۱۵ هن دنيا مان لاڏاڻو ڪري ويا هئا.

گرامت 23: بجلي ۾ قاتل واري جو بچڻ

سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جي وفات کان 3 ڏينهن پوءِ سائين سائين شهاب الدين جي پٽ الطاف حسين جو راند ڪيڏندي بجلي جي اگهاڙي تارن ۾ هت پئجي ويو ته گهروارن ڏسي ورتو ۽ روضي مبارڪ تي بيهي سڏي چيائون ته سائين الطاف کي بچايو سائين جو ڪو رشتيدار اڌو احمد فقير لکڙو کڻي آيو ۽ تار کي هنيائون ته الطاف هيٺ ڪري پيو پر ڪجهه به نه ٿيس ۽ پنڌ ڪندو موٽي آيو ۽ اڄ تائين صحيح سلامت آهي ڪو زخم به نه ٿيس حالانڪ بجلي ۾ ڪجهه منت قاتل هو.

گرامت 24: پٽ ڄمڻ جي پهريان خوشخبري ٻڌائڻ

سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جي ڳالهه آهي ته ميرل فقير جيڪو سندن جو رشتہ دار هو ان کي اولاد نه پيو ٿئي ميرل جي گهرواري سائين مير محمد رحمت الله عليه جن جي پاڻج هئي پاڻ کيس فرمايائون ته توکي اولاد نه ٿو ٿئي؟ چيائين ته ماما مير (رحمت الله عليه) مون کي ته هاڻي حيض (ماهواري) به نه ٿو اچي پاڻ فرمايائون ته الله تعاليٰ کي طاقت آهي جيڪو بند ڪري ٿو اهو کولي به سگهي ٿو هاڻي تون مهينا ڳڻ، ان چيو ته مون کي ڪجهه سال ٿيا آهن ته بلڪل حيض نه ٿو اچي ڏند به ڀڄي پيا آهن، پاڻ وري فرمايائون ته الله تعاليٰ کي طاقت آهي توکي پٽ

ڄمندو تنهن جونالو امين رکجان. ان ئي مهيني ۾ ان عورت کي حيض آيو ۽ ٻئي مهيني ۾ ان کي حمل ٿيو ۽ ان کي پٽ ڄائو جنهن جونالو محمد امين رکيائون جيڪو اڃ تائين زندهه آهي سائين شهاب الدين جو ماسات آهي.

گرامت 25: زمين ۾ گم ٿي وڃڻ

سبحان بخش ساهڙ ٻڌايو ته اسان ننڍڙا هئاسين سائين مير محمد رحمت الله عليه سان لک لکوڻي راند کيڏندا هئاسين ڳوٺ اسان جو هوندو هو اسان لکندا هئاسين ته سائين اسان کي جلد ڳولي وٺندو هو جڏهن سائين لکندو هو ته پوءِ پاڻ ۾ صلاح ڪندا هئاسين ته سائين کي ڳوليون پر پاڻ نه لپندا هئا. پوءِ پاڻ ۾ چوندا هئاسين ته سائين کي نه کيڏايون ته سائين سامهون زمين مان نڪري چوندو هو توهان اچو آئون اجهو حاضر آهيان.

گرامت 26: درياءَ مريد کي ڏسڻ ۾ نه آيو

منهنجي (سبحان بخش ساهڙ) جي شادي ٿيڻي هئي. سائين مير محمد رحمت الله عليه وٽ آيس ۽ سائين جن کي عرض ڪيم ته سائين توهان مون سان گڏجي هلو پوءِ عشاءِ کان بعد ٻئي روانا ٿياسين. سائين گهوڙي تي آئون سائيڪل تي ۽ ڳوٺ طرف وڃي رهيا هئاسين جڏهن نئين ڳوٺ وٽ پهتاسين ته مون سائين جن کي چيو ته سائين مان درياءَ تي پيڙي واري کي بيهاري آيو آهيان. سائين چيو ته درياءَ پوئتي ڇڏي آيو آهيان. هاڻي ڳوٺ مسو ساهڙ ۾ پهچڻ وارا آهيون. حالانڪ اسان جي ڳوٺ ۽ لوڙهي شريف ۾ وچ ۾ درياءَ هو پر سائين جن درياءَ کانسوار وٺي آيا.

گرامت 27: ماڻهن جي نظرن کان غائب ٿي وڃڻ

سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جي گهر ۾ کوهي هئي جنهن مان پاڻي پريندا هئا، هڪ دفعي جمعي ڏينهن گهروارا پاڻي پيا پرين ته کوهي ۾ نانگ ويٺا هئا جنهن ڪري گهروارا پاڻي نه پيا پري سگهن. سائين مير محمد رحمت الله عليه کي ٻڌايائون ته کوهي ۾ نانگ آهن، سائين کوهي جي مٿان آيو ۽ کوهي ۾ لهي ويو ته سيئي کوهيءَ جي مٿان بيهي رهيا پر سائين ڏسڻ ۾ نه پيو اچي ۽ جماعتي به نماز لاءِ انتظار ڪرڻ لڳا ته سائين ٻاهران مسجد شريف ۾ آذان چئي ته جماعتي حيران ٿي ويا ته سائين مسجد ۾ ڪيڏانهن اچي ويو!

گرامت 28: مريد کي نانگ ڏسڻ ۾ آيو

هڪ دفعي درگاهه لوڙهي شريف تي کوه ۾ ڏول ڪري پيو سبحان بخش کي چيائون ته وڃي اهو ڏول ڪڍي اچ. سبحان بخش کوه ۾ لٿو ته اهو ڏول نانگ تي کائڻ لڳس ته موٽي آيو ۽ اچي سائين کي سڄو حال ٻڌايائين ته سائين کوه ۾ نانگ ٿو کائي، سائين پاڻ اتي کوه ۾ ملڻو جماعتي انتظار ۾ هيا ته سائين ڪيڏي مهل ٿو نڪري جماعتي کوه تي بيٺا ٿي هيا ته پوئتي جو کڻي نهارين ته سائين مير محمد رحمت الله عليه گهران نڪري آيو اهو کوه ۾ ڪريل ڏول سندن هٿن مبارڪ ۾ هيو اتي بيٺل سمورن ماڻهن کي ڏندين آڱريون اچي ويون ته سائين ته کوه مان ٻاهر ٿي ڪونه نڪتو هو پر سائين گهر ڪيڏانهن ويو سيئي اچرج ۾ پئجي ويا.

گرامت 29: مريدن کي مٿاڇانور ڪارائڻ

هڪ دفعي سبحان بخش ساھڙائن تي چانور کڻائي لوڙهي شريف تي اچي رهيو هو ته رستي ۾ جتن چيو ته ساھڙا سان کي لوڙهي تي عام ماڻهن جيان ماني نه ڪارائجان، پر ڏونگهي ۽ ڪشمش وارا مٿاڇانور

ڪارائجان جڏهن لوڙهي شريف تي پهتا ته سبحان بخش جتن کي عام
ننگر ڪٽي آيو ته سائين جن فرمايو ادا سبحان هنن لاءِ حجري ۾ منا
چانور رکيا آهن. هنن چانور طلبيا آهن جتن کي اهي چانور ڪاراءِ.

گرامت 30: ان جو ليڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته ابراهيم فقير ڪلهوڙي پنهنجي اٺ
کي چوڙي ڇڏيو پوءِ اهو اٺ تاهڙ ٿي ويو اگر ڪوماڻهو ڏسندو هو ته
لڪي ويندو هو آخر ڪار اهو اٺ گم ٿي ويو هڪ دفعي ابراهيم فقير
اٺ کي ڳولڻ لاءِ گهران نڪتو اچانڪ اٺ تي نظر پيس پر وري اٺ گم
ٿي ويو ته ابراهيم فقير وٺي پنهنجي مرشد سائين مير محمد رحمته الله
عليه کي سڏ ڪيائين پوءِ اڳتي هليو ته ڏٺائين اٺ ڪنڌ هيٺ
جهڪائي بيٺو آهي پوءِ اٺ کي ڳوٺ ڪاهي آيو پوءِ لوڙهي شريف تي
آيو سائين مير محمد رحمته الله عليه فرمايو ته ادا ابراهيم اٺ نه
چوڙيندو ڪر ايئن اٺ تاهڙ ٿو ٿي وڃي ۽ پوءِ ويهين ٿو سڏ ڪندو.
حضور ﷺ جن فرمايو ته:

جڏهن توهان مان ڪنهن جو وٽ ٿي وڃي ته اهو سڏ ڪري
چئي ته اعينوني يا عباد الله (يعني اي الله جاپانها منهنجي مدد ڪريو).

گرامت 31: مريد جي مدد ڪرڻ

هي 1973ع جي ڳالهه آهي ته هڪ دفعي سبحان ساهڙ ڳوٺ کان
نڪري درگاهه شريف تي اچي رهيو هو ته دريا جي پائڻ جي موسم
هئي. منجهند جو وقت هو گرمي به تمام گڻي هئي جڏهن سبحان فقير
درياءَ تي آيو ته اتي ڪا پيڙي وغيره ڪانه هئي جڏهن دريا جي پاوک
(ڪن) ۾ اچي ويو ۽ نڪري نه پيو سگهي پوءِ سائين مير محمد رحمته
الله عليه کي سڏ ڪرڻ لڳو ته مير بابا مدد ڪر اوچتو کيس سائين
مير محمد رحمته الله عليه نظر آيو جنهن کيس هٿ سان ڪڍي بند ٿي

پهچايو وري جڏهن درگاه شريف تي آيو ته ڏنائين ته سائين جن آرامي هئا سائين جن جڏهن سجاڳ ٿيا ته سبحان ساهڙ جي ٻڌائڻ کان سواءِ فرمايائون ته ادا سبحان گرمي ۾ سڌ نه ڪندو ڪر منهنجي ننڊ چو ڦٽائي سبحان فقير ٻڌايو ته مون سائين جن کي ٻڌايو ته منهنجو سر پيو وڃي ڀلا مان ڪنهن کي سڌ ڪيان ها.

گرامت 32: گهوڙي جو گهوڙيءَ مٿان ٽپي وڃڻ

هڪ دفعي سائين مير محمد رحمت الله عليه ۽ سبحان ساهڙ گهوڙن تي چڙهي ڳوٺ مسو ساهڙ وڃي رهيا هئا ته رستي ۾ هڪ وڏي شاخ هئي، ان مان سبحان ساهڙ لهي ٽپي رهيو هو پويان سائين جو گهوڙو هو ته جيئن پکي اڏامندو آهي ته تيئين سبحان جي گهوڙي جي مٿان ٽپي هليو ويو حالانڪ شاخ ايڏي وڏي هئي جو ڪابه سواري ان تان ٻُڙ (ٽپو) لڳائي نه سگهي ها پر سائين شاخ جي مٿان ته ڇا پر سبحان ساهڙ جي گهوڙيءَ جي مٿان گهوڙو ٽپايو. سبحان ساهڙ چيو ته مرشد ساهه ڪڍيو هيو پاڻ مرڪي پيا.

گرامت 33: مخالف کي معتقد بنائڻ

سائين مير محمد رحمت الله عليه ڳوٺ مسو ساهڙ ۾ ويندا هئا اتي هڪ سيد غلام نبي شاه المعروف نبي شاه ايندو هو اهو سائين مير محمد رحمت الله عليه جي شان ۾ گهٽ وڌ ڳالهائيندو هو ان کي ساهڙن چيو ته تون پهريان لوڙهي شريف تي هلي مزو ته ڏسي اچ پوءِ تون ڀلي مخالفت ڪر هڪ دفعي سائين مير محمد رحمت الله عليه ۽ اهو سيد نبي شاه ۽ مصري ساهڙ ڳوٺ کان لوڙهي شريف تي اچي رهيا هئا اچانڪ سيد نبي شاه جي گهوڙي کي ٿاڀو آيو سائين اڳيان هو پوءِ ان سيد مصري ساهڙ کان پڇيو لوڙهو شريف ڪٿي آهي جنهن کيس ٻڌايو ته سامهون جيڪي وٺ نظر تان اچن اتي لوڙهو شريف آهي بس

هاڻي پهچڻ وارا آهيون سيد چيو ته دريا ڪاڏي ويلو مصري ساھڙ چيس ته مون کان نه ڀڄ سائين کان ڀڄ پوءِ ان سيد سائين، مير کي سڏ ڪري بيهاريو پوءِ اهو سيد سائين جي قدمن تي ڪري پيو عرض ڪيائين ته قبله هاڻي مون کي معاف ڪريو پر ٻڌايو ته درياءُ ڪاڏي ويو؟ سائين فرمايو ته جتي تنهنجي گهوڙي ٿاڀو ڪاڌو اتي درياءُ هو اهو سيد عجب ۾ پئجي ويو ته سائين ته مون کان ڪافي اڳتي هلي رهيو هو سائين کي ڪيئن خبر پئي ته منهنجي گهوڙي ٿاڀو ڪاڌو؟ بحر حال اهي لوڙهي شريف تي آيا، ڪجهه ڏينهن سيد اتي ترسيو. هڪ ڏينهن سائين مير ۽ سيد سڳورو ۽ مصري فقير شام جو دريا گهمڻ ويا، عصر جي نماز جو تائيم ٿي ويو سائين مير محمد رحمته الله عليه سيد سڳوري کي چيو ته حضرت خضر عليه السلام کي سڏ ڪر ته نماز پڙهائي، چيائين ته سائين منهنجي سڏ تي ڪونه ايندو پوءِ پاڻ نماز لاءِ تڪبير هڻيائون ته درياءُ مان هڪ شخص نماز پڙهائڻ لاءِ آيو نماز پڙهائي پوءِ غائب ٿي ويو ان کانپوءِ سيد هميشه لاءِ معتقد ٿي ويو.

عقل هون تو خدا سے لڙائي نه لیتے

یہ گھٹائیں اسی منظور بڑھانا تیرا

گرامت 34: مرید کی سفر ڪرڻ جي خبر ڏيڻ

هڪ دفعي احمد علي ساھڙ ڏاند گاڏي ڳوٺ مسو ساھڙ کان ڪاهي لوڙهو شريف تي اچي رهيو هو ته برسات شروع ٿي وئي جڏهن هڪ هيسباڻين جي ڳوٺ وٽ پهتو ته برسات ختم ٿي وئي، جڏهن درگاهه لوڙهو شريف تي آيو ته سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه احمد ساھڙ کي چيو ته ادا ساھڙ برسات ۾ گهر کان نڪري آئين ۽ برسات شروع ٿي وئي، ادا برسات ته هيسباڻين جي ڳوٺ وٽ ختم ٿي وئي ته احمد علي حيران ٿي ويو.

گرامت 35: دل جو راز معلوم ڪرڻ

سبحان ساهڙ پنهنجي هڪ دوست کي درگاه شريف تي وٺي آيو جنهن سبحان کي چيو ته سائين کان دعا گهرائيندس ته رزق جي تنگي آهي ان لاءِ دعا فرمايو جڏهن درگاه شريف تي پهتا ۽ نفل وغيره پڙهي سائين مير محمد رحمته الله عليه سان ملڻ آيا ته سائين فرمايو ادا جيڪو شخص مسجد کي بهاري ڏيندو يا مسجد جا ٿڌا صاف ڪندو ان جي تنگي ختم ٿي ويندي ته اهو شخص حيران ٿي ويو ته سائين کي ڪنهن ٻڌايو جو منهنجي دل ۾ سوچيل ڳالهه جو جواب ڏنائون.

گرامت 36: خضر عليه السلام سان ملاقات ڪرڻ

هڪ دفعي سائين مير محمد رحمته الله عليه کي سندس والد حاجي دلمراد فقير رحمته الله عليه چيو ته ابامير ڪڏهن حضرت خضر عليه السلام سان ملاقات ڪئي اٿئي سائين مير محمد رحمته الله عليه چيو ته سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه چيو ته ابا مير وڃ ۽ هفتو رهجو ان سان ملاقات ڪجو پوءِ جڏهن واپس آيا ته سائين دلمراد فقير رحمته الله عليه چيو ته ”ابامير حضرت خضر عليه السلام سان ملاقات ڪري آئين؟“ چيائين ته هاڻو بابا آئون ان وٽ رهيس ۽ مون کي پاڻي جي مٿان مصلو وڇائي ڏنائين ۽ مون ان تي نماز پڙهي.

گرامت 37: خواب ۾ هڪ شخص جي تڪليف ختم ڪرڻ

علي شير فقير کوسي ٻڌايو ته آئون هميشه عيد جي نماز مٿئين لوڙهي تي پڙهڻ ويندو هوس. هڪ دفعي دير ٿي وئي ۽ ڪنڊيارو ۾ عيد نماز پڙهي مٿئين لوڙهي شريف تي آيس ته اتي هڪ شخص ويٺو هو ان سان ملاقات ڪيم ۽ ان کان احوال ورتم ان شخص چيو ته آئون لاڙڪاڻي جو آهيان هڪ دفعي ڪم ڪري رهيو هئس ته مون کي چڪي پئجي وئي ۽ تمام گهڻو سور هو. رات جو ستس ته خواب ۾ ڏٺم

ته هڪ شخص آيو آهي ۽ مٿان لامارا ڏئي رهيو آهي. اچانڪ منهنجي مٿان اچي ويٺو آهي ۽ منهنجي جان کي زور ڏئي چيائين ته ادا هاڻي توکي سور آهي مون چيو ته نه ايئن چوندي پاڻ گم ٿي ويا آئون سجاڳ ٿي پيس ته بلڪل مون کي سور نه هو پوءِ صبح جو پڇا ڪيم ته اهو بزرگ لوڙهي وارو هو پوءِ اسان ڪار ۾ چڙهي جڏهن درگاهه شريف تي آياسين ته سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه سامهون ويٺا هئا مون سندن کي سڃاتو ته اهو ئي شخص هو جيڪو مون کي خواب ۾ آيو هو جڏهن سائين سان ملڻ لڳاسين ته پاڻ ٻين ماڻهن ڏانهن منهن ڪري فرمايائون ته پورا چپ ٿي وڃ ان شخص چيو ته مون کي ڳوٺ ۾ پورا سڏيندا هئا پوءِ اڪيلائي ۾ سائين سان مليس ان ڏينهن کان آئون هتي ايندو آهيان تقريبن منهنجي عمر 93 سال آهي.

گرامت 38: هڪ شخص کي سني بنائڻ

هڪ دفعي هڪ شخص سائين مير محمد رحمت الله عليه وٽ آيو ۽ اچي چيائين ته مون کي حضرت خضر عليه السلام جي زيارت ڪرايو پاڻ فرمايائون ته ”تون نفل پڙهي اچ“ جڏهن پاڻ نفل پڙهي آيو ته سائين ان جي هٿ ۾ هٿ ڏئي ٻاهر لوڙهي شريف کان نڪري ويا ۽ وڃي درياءَ تي پهتا جڏهن درياءَ تي پهتا ته نماز جو تائيم ٿي ويو ته سائين فرمايو ته ادا ترس ته جي ٽيون ماڻهو به اچي ته جماعت ڪري نماز پڙهون ڪجهه وقت گذريو ته هڪ شخص ساڻي چادر سان درياءَ مان نڪري آيو اچي سائين مير محمد رحمت الله عليه کي پاڪر پاتائين، پوءِ سائين کي چيائين ته توهان نماز پڙهايو ته آئون هن سان جماعتي ٿي بيهان ٿو پوءِ سائين نماز پڙهي پوءِ ٽئي ڄڻا واپس لوڙهي شريف تي اچي رهيا هئا ته اهو شخص دل ۾ سوچڻ لڳو ته شايد هيءُ شخص خضر عليه السلام هو اهو سوچي رهيو هو ته ٿاهو آيس ۽ ڪجهه هيٺ ٿيو ته اهو شخص گم ٿي ويو ۽ پوءِ اهو

شخص لوڙهي شريف تي آيو سائين جن جي پيرن تي ڪري پيو ۽
چيائين ته سائين اهو ئي حضرت خضر عليه السلام آهي اهو
شخص پنهنجا شهر ڪٽرائي سني ٿي ويو ۽ هميشه درگاه شريف
تي ايندو هو.

نگاه ولي ميں يہ تاثير ديكھي

بدلتی ہزاروں کی تقدیر ديكھي

گرامت 39: مرید جي شادي ٿيڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي عمرالدين مڱريو جيڪو سائين
مير محمد رحمت الله عليه جو مرید هو ان پنهنجي ڳوٺ مان ڪنهن
کان رشتو گهريو ته مون کي شادي ڪرائي ته اهي ماڻهو سخت ناراض
ٿي ويا ته تنهنجون 2 شاديون ٿيل آهن ۽ تون 45 سالن جي عمر جو
آهين ۽ اسين توکي ڪناري چوڪري نه ڏينداسين، پوءِ عمرالدين
سائين مير محمد رحمت الله عليه وٽ آيو ۽ سائين کي روئندي ڳالهه
ٻڌايائين ته منهنجون 2 شاديون ٿيل آهن، انهن مان اولاد ناهي، اڄ
اولاد جي ڪري ڳوٺ مان هڪ شخص کان رشتو گهريم ته اهي مارڻ
لاءِ تيار ٿي ويا آهن پاڻ فرمايائون ته تون وڃ ۽ توهان جي گهر ۾
جيڪا وڏي ڪٽ آهي، ان تي سمهي ره رات جو سندس والده
عمرالدين کي اٿاريو ته ماني ڪاءِ پر پاڻ نه اٿيا ۽ والده کي ٻڌايائون ته
سائين مون کي چيو آهي ته وڃي سمهي ره ان ڪري آئون سمهي
رهيو آهيان ڪجهه وقت کانپوءِ رات جو تقريبن 10 بجي چوڪريءَ
جامالڪ آيا ۽ اچي عمرالدين جي پاڻر کي چيائون ته اسين سڀ
راضي ٿي ويا آهيون ۽ توهان پنهنجي پيءُ کي چئو ته تياري ڪري
سندس شادي ڪرايون پوءِ عمرالدين کي پيءُ سڄي ڳالهه ٻڌائي ته ڪٽ
تان اٿيو ۽ ماني گهريائين ۽ ماءُ کي ٻڌايائين ته سائين چيو هو ته پاڻ

ڪٿ تان نه اٿجان پاڻهي سڏي رشتو ڏئي ويندا. هاڻي سائين جي ڳالهه سچي ٿي آهي پوءِ ان عورت سان شادي ڪيائون جنهن مان کيس اولاد ٿيو جيڪو اڃ تائين زندهه آهي.

گرامت 40: دل جو راز معلوم ڪرڻ

هڪ دفعي عمر الدين وٽ هڪ شخص آيو جيڪو سندس دوست هو ان جو نالو خدا بخش چانگ پڪا چانگ جو ويٺل هو ان چيو ته اگر تنهنجو مرشد سچو آهي ته آئون جيڪي دل ۾ ڳالهه سوچي رهيو آهيان اها پوري ڪري ڏيکاري ته آئون کيس مڃيندس، پوءِ ٻئي ڄڻا درگاهه لوڙهي شريف تي ويا، ۽ سائين سان مليا پوءِ دعا گهري واپس وڃڻ لڳا ته عمر کي سڏ ڪري بيهاريائون ۽ پنهنجي فقير پنجل ڪوريءَ کي چيائون ته ڳئون ڪاهي هن خدا بخش چانگ جي هٿ ۾ ڏي ته اهو شخص سائين جن پيرن تي ڪري پيو ۽ چيائين ته منهنجي پٽ جي شادي هئي دل ۾ سوچي آيو هئس ته سائين کان ڳئون وٺندس، پوءِ اهو شخص سندن جو معتقد ٿي ويو.

گرامت 41: سڏيندڙ جي سڏ جو جواب ڏيڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته آئون گلاب فقير ڪراچي ۾ ڪمائيندو هوس هڪڙي ڏينهن ڏاڍو بيزار ٿي پيس ۽ سائين مير محمد رحمت الله عليه کي سڏ ڪري چيم ته منهنجي مسافري مان جان چڏاءِ، ڪجهه ڏينهن کان بعد ۾ ڳوٺ آيس ته صبح جو لوڙهي شريف تي ويس، سائين مون کي وٺي هينيان ويهاري چيو ته ادا تنهنجي دانهن ڏسجي ٿي هاڻي تون مسافري ڇڏ ۽ پوءِ آئون هاريو ڪرڻ لڳس ۽ آئون حيران ٿي ويس ته سائين کي ڪنهن ٻڌايو؟

گرامت 42: پٽ جي خوشخبري ٻڌائڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته مون (گلاب فقير) ۽ فقيرن لوڙهي تي پٽ پئي ناهي، ڪجهه ڏينهن کان بعد ۾ مون عرض ڪيو ته سائين مون کي اجازت ڏيو ته مان گهر جي سارسنيال لهي اچان، چوڻه منهنجي گهرواري اميد سان آهي سائين فرمايو ته سڀاڻي وڃجان، جڏهن صبح ٿيو ته سائين ڪجهه سامان ٻڌي کڻايو مون کي ڏئي چيائين ته هي سامان ڪٿي وڃ، الله جو ٻانهو اچڻ وارو آهي، جڏهن سامان ڪٿي ڳوٺ پهتس ته ڳوٺ خير لڳو پيو هو، پوءِ سامان ڏئي واپس درگاهه لوڙهو شريف تي پهتس ۽ رهيل ڪم شروع ڪيوسين ته ڳوٺ جو هڪ شخص آيو اچي ٻڌايائين ته ”گلاب مبارڪ هجي توکي پٽ ڄائو آهي“.

مون کي سائين جا چيل لفظ ياد آيا ته تنهنجي گهر الله جو ٻانهو اچڻو آهي.

قلندر هر چه گوید دید گوید

قلندر جيڪي ڪجهه چوندو آهي اهو ڏسي پوءِ چوندو آهي.

نه کتابوں سے نه کالج کے در سے پیدا

دين هوتا ہے بزرگوں کی نظر سے پیدا۔

گرامت 43: فقير کي مصيبت کان بچائڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته آئون گلاب فقير آڏيءَ رات جو ڀاڱو واري قبرستان تي ويس ۽ ڦل شريف پڙهي جڏهن واپس لوڙهي شريف ڏانهن اچي رهيو هئس ته رستي ۾ 2 ڪتا منهنجي پويان لڳا مون پٿر ڪٽي هڪ ڪتي کي هنيو ته اهو ڪتو پٿر ڏانهن وڌيو ته ٻيو ڪتو مون ڏانهن ڀڳو آيو اهڙي طرح آئون ڀڄندو آيس، پر مون کي بيحال ڪري وڌن ۽ آئون ڏانهن ڪري ڪري پيس ته ٻئي ڪتا بيهي رهيا،

اڳتي وڌيس ته ٻئي ڪتا غائب ٿي ويا، جڏهن لوڙهي شريف تي پهتس صبح جي نماز پڙهي ٻاهر آيس ته سائين مير محمد رحمت الله عليه چيو ته ادا گلاب فقير اسان تنهنجي لاءِ روزو رکيو آهي، يعني توتي ڪتا مصيبت اچي رهيا هئا ته اسان هٿ ئي باس ڪئي ته اگر گلاب فقير کان ڪتا پڇي ويا ته روزو رکنداسين حالانڪ سائين ته لوڙهي تي ويٺو هو ان کي خبر ڪيئن پئي ته آئون حيران ٿي ويس.

گرامت 44: مخفي راز کي ظاهر ڪرڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته آئون گلاب ڪراچي ڪمائيندو هئس، آئون بيمار ٿي پيس، آئون تمام گهڻو ڪمزور ٿي ويوهئس، پوءِ ڳوٺ آيس ۽ علاج لاءِ دوائون وغيره به ورتم ته جيئن ڪجهه طبيعت صحيح ٿئي ۽ طاقت ٿئي، صبح جو لوڙهي شريف تي آيس ته سائين مير محمد رحمت الله عليه فرمايو ته ”ادا گلاب فقير! توکي گوريون ڪاڻڻ جي ضرورت ناهي.“

گرامت 45: لوڙهي تي آيل شخص جو هٿ مٽجي ويو

1980ع ڌاري هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته حاجي واليڏنو چنڙ ۽ هڪ صوبيدار پوليس عملي سميت لوڙهي شريف تي آيا انهن کي غلام قادر ابڙي ايس ايڇ او ٻڌايو ته هڪ شخص خون جي ڪيس ۾ جوابدار آهي ۽ اهو لوڙهي شريف تي انهي کي گرفتار ڪري اچو ان جوابدار جي سڃاڻپ جي نشاني هي آهي ته ان جي هٿ جي پٺي تي بگ آهي اڇا داغ آهن جڏهن لوڙهي شريف تي حاجي واليڏنو وضوءَ ڪيو ته ڏٺائين ته واقعي اهو شخص موجود آهي هٿ تي نشان به اٿس پوءِ سڀني گڏجي نماز ادا ڪئي، پر حاجي واليڏنو ان شخص جي ڀرسان بيهي رهيو ته جيئن جوابدار کي آسانيءَ سان گرفتار ڪري سگهجي، جڏهن سلام ٿي ويو ته حاجي واليڏنو ڏٺو ته شخص ساڳيو ئي

آهي پر هت تي نشان اٿس ئي ڪونه. پوءِ ٻاهر نڪري توبه ڪري
صوبدار سميت خير جي دعا گهرائي واپس هلياويا.

گرامت 46: مريد کي ازدها بلا کان بچائڻ

هڪ دفعي جي ڳالهه آهي ته هڪ شخص جبل جي پاسي جو
سائين مير محمد رحمت الله عليه جي خدمت ۾ حاضر ٿيو. شام جو
واپس ٿيو ته رستي ۾ هڪ وڏي بلا ڏسڻ ۾ آيس جيڪا هن ڏانهن وڌي
رهي هئي اتي فقير ٻڌايو ته مون سائين کي وٺي سڏ ڪيا ته سائين
لوڙهائي بچاءِ ته ائين اوچتو آسمان جي طرف کان ڌماڪو ٿيو ڏنڻ ته
ڪونڊري اچي ان بلا جي منڍي ۾ لڳي بلا ڦٽڪڻ لڳي ۽ ڏور وانگي
رت وهڻ لڳيس پر اها ڪونڊري ڪري نه پئي جڏهن بلا مري وئي ته ان
فقير اها ڪونڊري ڪڍي پئي ڏينهن لوڙهي شريف تي ڍيڳ پت جي
خيرات ڪرڻ لاءِ آيو هوس اتي موجود ماڻهن ٻڌايو ته ڪالهه ٽپهري جو
سائين جن اها ڪونڊري لوڙهي ۾ هئي اسان سمجهيو ته شايد پراڻي ٿي
وئي آهي ان ڪري ڪري هنيائون پر اصل ۾ توتي مصيبت اچي رهي
هئي ان ڪري ڪونڊري لوڙهي ۾ هنيائون.

ان ڪه در س ڪوئي خالي جا نهين سکتا

ان ڪه دروازے کھلے ۾ن هر گدا ڪه واسطه

گرامت 47: خواب ۾ سڃاڻپ ڪرائڻ

مسعود احمد مڱريو ٻڌايو ته آئون هڪ پيري ڪنڊيارو شهر ۾
پنهنجي هڪ دوست سان بسم الله فوتواستت وٽ ڪنهن ڪم سانگي
بيٺو هئس ته اوچتو منهنجي نظر شوڪيس ۾ رکيل هڪ تصوير تي
پئي جيڪا ڪنهن بزرگ جي هئي اتي بيٺل چوڪري چيو ته پاڻو
مسعود اها تصوير سڃاڻي ٿو ڪنهن جي آهي مون چيو ته مون کي خبر

ناهي توهان ٻڌايو ته ان چوڪري ٻڌايو ته هي تصوير سائين مير محمد فقير لوڙهائي بزرگ جي آهي پوءِ مون کي ڏاڍي خوشي ٿي چو ته سائين جن جي ديدار جي خواهش اڌوري رهيل هئي. پوءِ هڪ دفعي خواب ۾ سائين مير محمد رحمته الله عليه کي ڏٺم سائين پڇيو ادا مسعود، مون کي سڃاڻين ٿو؟ مون چيو ته مون توهان کي ڪڏهن ڏٺو ئي ناهي، پاڻ فرمايائون ته ظاهر ۾ ته ڪونه ڏٺو اٿئي پر منهنجي تصوير ته ڏني اٿئي!

گرامت 48: عجيب واقعو

جڏهن سائين مير محمد رحمته الله عليه وفات ڪئي ته ان کان چند ڏينهن بعد ۾ درگاه شريف تي عرب آيا ۽ پڇا ڪيائون ته سائين مير محمد رحمته الله عليه ڪڏهن وفات ڪئي آهي؟ فقيرن ٻڌايو ته صفر جي پهرين تاريخ تي اهي عرب قسم کڻي چوڻ لڳا ته اسين مڪي ۾ رهندا آهيون، هڪ ڏينهن اعلان ٿيو ته حاجي مير محمد رحمته الله عليه جن وفات ڪري ويا آهن ان جي جنازي نماز پڙهو پوءِ اسان نماز جنازه جي پڙهي هيڏانهن آيا آهيون، واقعي اها ڳالهه سچي ٿي پهرين صفر تي اسان جنازي نماز ادا ڪئي هئي ۽ اسان اعلان ٻڌو هو.

ساري رات سبحان جا ڳي جن ياد ڪيو

ان جي عبداللطيف چئي مٽيءَ لڌو مان

ڪوڙين ڪن سلام آڳهه اچيو ان کي.

گرامت 49: اڻ ڏٺل جي دعوت تي حاضر ٿيڻ

هڪ دفعي جو واقعو آهي ته سائين عمري تي ويو جڏهن مديني منوره ۾ آيا ته هڪ شخص سائين جن سان مليو ۽ سائين کي دعوت ڏنائين ته قبله اسان جي دعوت کائي وڃو پر سائين جن کي ايڊريس نه ڏنائين دراصل اهو شخص راولپنڊي جو هو سائين جن عمري کان بعد ۾ واپس موٽي آيا هڪ دفعي اهو ساڳيو شخص لوڙهي شريف تي آيو ۽

فقيرن کي ٻڌايائين ته آئون راولپنڊي ۾ گهر ۾ ستو پيو هئس ته دروازو کڙڪيو آئون دروازي تي آيس ته سائين بيٺو هو مون سائين کي چيو ته مون توهان کي ايڊريس نه ڏني هئي توهان ڪيئن آيا آهيو؟ سائين جن فرمايو ”ادا راولپنڊي به ڪوٺيندو آهي!“ پوءِ مون به سائين جي حال آهر خدمت ڪئي ۽ سائين مون کي ايڊريس ڏني آئون ايو آهيان جيڪي رات جو سائين ايڊريس ٻڌائي ويو منهنجو عقل حيران آهي پوءِ اهو شمس سائين جو مريد ٿيو.

علامه شعراني لکيو آهي ته (اسان وٽ تيستائين مرد ڪمال کي نه ٿو پهچي جيستائين پنهنجي مريد جي چُرڻ پُرڻ کي تڏهن کان ڄاڻي جڏهن کان پُٺين ۾ منتقل ٿيندو آيو آهي ۽ الست واري ڏينهن کان جنت يا جهنم ۾ داخل ٿيڻ وارو وقت ڄاڻي.

✽ فائدو الله تعاليٰ جي طرفان وٺڻ کي اهڙي طاقت مليل آهي جو هڪ وقت ۾ مختلف جاين تي موجود ٿي سگهن ٿا.

گرامت 50: پوشيده راز کي ظاهر ڪرڻ

هڪ دفعي سائين ٿلهي ٿيو ٻيو هو جتي پاڻ مانهڻ سان ويهندا هئا ان کي لوڙهي شريف تي ٿلهي چوندا آهن ته هڪ شخص عرض ڪيو ته سائين منهنجي گهر واري رسي وئي آهي سو ڪا دعا ڪريو ته واپس اچي، پاڻ ان ڏانهن ڪابه توجهه نه ڏنائون وري ٻيو دفعو چيائين ته سائين جن فرمايو ته توو اچي ڇا ڪري؟ پهريان تون پنهنجو علاج ته ڪراءِ پوءِ ان شخص ڪنڌ کڻي اونڌو ڪيو ۽ ٻڌايائين ته ادا مون کي مردانه قوت ناهي پر سائين کي ڪنهن ٻڌايو.

گرامت 51: مقبول ٻانهي جو ديدار ڪرڻ

هڪ دفعي ڪنهن شخص مڪي شريف ۾ دعا گهري ته يا الله پنهنجي مقبول ٻانهي سان ملاقات ڪرا دعا گهري بس ڪيائين ته

پويان سائين مير محمد رحمۃ الله عليه پيئو هو دعا گهرڻ وارو سيد
سڳورو هو پوءِ پاڻ ان لاءِ اٿي پيئا ۽ چيائون ته سيد سڳورا پنهنجي جُتي
ڏيو ته آئون جهليان.

گرامت 52: دل جي موافق کاڌو ڪارائڻ

هڪ دفعي ڪي ماڻهو پاڻ ۾ صلاح ڪري رهيا هئا ته اگر سائين
مير محمد رحمۃ الله عليه ولي الله آهي ته اسان جي دل جو حال ٻڌائي
جڏهن اهي شخص درگاهه تي آيا ته سائين لاءِ ڪٽاڻ ۽ ماني ماڪي مڪڻ
ڪٽي آيا انهن کي ڪارايائون ته اهي چوڻ لڳا سائين اسان ته ڳالهه دل ۾
رکي آيا هئاسين ته سائين اسان کي ڪٽاڻ ماڪي مڪڻ ڪارايو پاڻ
فرمايائون ته ٻچا اهڙي ڳالهه ناهي.

گرامت 53: رستي ۾ ڪولڻ

هڪ دفعي سائين مير محمد رحمۃ الله عليه ڪنهن مائي
چيو ته سائين مون کي ڪجهه ڏيو ته سائين ان کي 2 پيڪٽ ڏنا
چيائين ته انهن کي وڃي گهر ڪولجانن مائي پيڪٽ ڪٽي جڏهن
رستي ۾ آئي ته سوچڻ لڳي ته ڪولي ڏسان ته انهن ۾ ڇا آهي جڏهن
پيڪٽ ڪوليا ته ان ۾ ڪيڙا پيا هئا پوءِ ڪجهه ڏينهن کان بعد ۾
درگاهه شريف تي آئي ته سائين چيس ته توريستي ۾ پيڪٽ ڪوليا ان
ڪري توکي ڪيئن ڏسڻ ۾ آيا.

گرامت 54: فقير جي مٿان پڙ پوڻ

ساهڙ فقيرن ۾ هڪ شخص مينڌل فقير رهندو هو جنهن کي ماڻهو
خراب سمهندا هئا سائين جن ماڻهن کي چوندا هئا ته توهان ان کي
غلط ٿا سمهو پر ان جي مٿان پڙ پوندا پوءِ جڏهن مينڌل مري ويو ته ان
جي مٿان اڄ ڏينهن تائين پڙ پوندا آهن.

گرامت 55: حضور ﷺ جن جي هنج ۾ ويهڻ

سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه جي مريد ڳالهه ڪئي ته مون خواب ۾ ڏٺو ته حضور ﷺ جن جي ڪچهري آهي ان ۾ سڀ اولياءِ الله وينا آهن پر سائين مير محمد رحمته الله عليه ڪونه هو پوءِ مون دل ۾ ارادو ڪيو ته منهنجو مرشد چونه آيو آهي ته اتي ان بزرگ چئي بس ڪيو ته حضور ﷺ جن چادر مٿي ڪئي ته سائين مير محمد رحم سندن جي هنج ۾ ستو پيو هو.

طيهه س منگائي جاتي ه سيناں ميں سجائي جاتي ه
توحيد كي مئي پيالوں سے نهين نظروں سے پلائي جاتي ه۔

گرامت 56: مريد كي عمرو گرائڻ

عبدالرحمان ميمڻ ٻڌايو ته 1995ع جون مهيني ۾ آئون سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه سان ملڻ ويس اڳمر ويندڙ هوس ان ڏينهن سائين سان ملاقات ڪري وينس ته پاڻ فرمايائون ته ادا عبدالرحمان توهان عمرو چون ٿا ڪيو مون چيو ته سائين غريب آهيان پئسه ڪونه آهن پوءِ پاڻ پنهنجا هٿ مبارڪ ڪنيائون دعا گهريائون بعد ۾ چيائون ته تون هن سال آڪٽوبر مهيني جي 11 تاريخ تي تون عمري تي ويندي انشاءِ الله پوءِ پاڻ فرمايائون ته ميرپورخاص جو ڊي سي آهي ان کي چيو ته سائين موڪليو آهي مون کي عمري جي ٽڪيٽ ڏي بحر حال ان سان رابطو ڪيائين پر ٽڪيٽ ڪونه پئي ملي آخرڪار 7 آڪٽوبر تي لوڙهي شريف تي آيس سائين پڇا ڪئي ته توهان کي ٽڪيٽ ملي، مون چيو ته سائين نه، پاڻ فرمايائون ته توهان 9 تاريخ تي موري شهر مان ميرپورخاص ڊي سي ڏانهن ٽيليفون ڪجو توهان جو ڪم ٿي ويندو پوءِ آئون موري شهر مان ٽيليفون ڪئي ته ان چيو ته پٽ! تون پلي وڃ، هيءَ رسيد توهان کي ڏيون ٿا اها رسيد پيسيج ٽريول ايجنسي

وارن کي ڏيو ته توهان جي ويزا وغيره ٺهرائي توهان کي ڏيندا پوءِ آئون ڪراچي آيس ۽ مون کي ويزا ملي وئي ۽ 11 تاريخ تي عمري تي هليو ويس اها سندن جي ڪرامت هئي جو پهريان ئي تاريخ ٻڌايائين يارهين تاريخ تي عمرو ڪندي؟ حالانڪ مون وٽ پئسو ڪونه هئا پر سندن جي دعا جي دعا جو اثر ظاهر ٿيو. مطلب ته الله وارن جي دعا رد نه ٿي ٿئي.

گرامت 57: تڪليف جو ختم ٿيڻ

1999ع ۾ هڪ دفعي جي آئون (عبدالرحمان) نوشهروفيروز جي بازار گهمي رهيو هوئس ته مون کي ٻن دوستن سڏ ڪيو جيڪي منائي کائي رهيا هئا دوڪان تي آئون ويس ته منهنجو پير مڙي پيو ۽ ڏاڍو سور ٿيو ۽ پوءِ آئون لوڙهي شريف تي آيس. سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه جي مزار تي ويهي قل شريف پڙهي دعا گهريم پوءِ مزار شريف تي روئي عرض ڪيم سائين مير! اگر توهان ظاهر ۾ ٻاهر ٿلهي (جتي پاڻ ويهندا هئا) تي ويٺا هجو ها ته توهان کي پنهنجي درد جي دانهن ٻڌايان ها ائين چئي آئون واپس ڳوٺ آيس ته رات جو سمهي پيس صبح جو تقريبن 6 وڳي مون ي ٺٺ ۾ سائين مير محمد فقير رحمته الله عليه ڪن ۾ آواز سان چيو ته تون وولٽران ٽڪي ڪاءِ ته سور ختم ٿي ويندي پوءِ مون 4 ٽڪيون کاڌيون ته سور ختم ٿي ويو.

گرامت 58: اڻ واقف شخص کي واقفيت کان پهريان سڃاڻڻ

فقير حاڪم الدين ڀرت ٻڌايو ته آئون 1971ع ۾ ڪنڊيارو جي ريزيڊنٽ مئجسٽريٽ وٽ ڪلرڪ هوس پر ڪچو ڪلرڪ يعني نوڪري پڪي نه ٿي هئي. عارضي طور ڪم ڪندو هئس 1972ع ۾ هڪ ريزيڊنٽ مئجسٽريٽ محمد علي ڪلهوڙي جي بدلي ٿي. ان هڪ پٽيوالي بولي مڱريو کان پڇا ڪئي ته هن شهر ۾ ڪنڊيارو ۾

لوڙهائي فقير جي نالي سان ڪو بزرگ مشهور آهي ڇا؟ بولي مڱريي چيو ته هاڻوڪو ان چيو ته اڄ شام پروگرام ڪيو ته هلنداسين، ان لوڙهائي بزرگ تي. پوءِ شام جو ريزيڊنٽ مئجسٽريٽ محمد علي ڪلهوڙو شفيع محمد ابڙو سرڪاري پ پ هوريڊر حاجي خير محمد ڪوڪر بولومڱريو آئون حاڪم الدين ڀرت جيپ ۾ چڙهي جڏهن لوڙهي شريف تي وياسين مغرب جي نماز لوڙهي واري سائين نماز فرض پڙهائي پاڻ مسجد ۾ اندر هليا ويا پوءِ دروازو بند ڪري ڇڏيائين ۽ ٻيا جماعتي سنت نفل پڙهڻ لڳا نماز کان فارغ ٿي هڪ شخص ذڪر ڪرايو جيڪو سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جو ڀاڻج فقير شاهه محمد هو پوءِ دعا گهري نفل پڙهي ٻاهر نڪتاسين ته مون کي ڪنهن شخص اوچتو پويان پاڪر پاتو مون ڏٺو ته اهو سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه بزرگ هو جنهن نماز پڙهائي پوءِ آئون سائين سان مليس ته پاڻ جماعت کان پڇيائين ته اهو منو ذڪر ڪنهن ڪرايو جماعتين مون ڏانهن اشارو ڪري چيو ته مني آواز ۾ اهو چوڪرو حاڪم الدين ڀرت پيو ڪري لهر پاڻ مون کي پاڪر پائي چيائون ته ڀرت ته ڏنگا هوندا آهن پر هي چوڪرو ته فقير تو ڏسجي، حالانڪ مون کي درگاهه لوڙهي شريف تي ڪير به نه سڃاڻيندو هو وري پاڻ جلدي ۾ فرمايائون ته هي ته مولود به چوندو آهي اسان کي ٻڌائيندو آهي ته؟ سائين انهن لفظن جيڪي ڪرامت جا لفظ هئا مون تي ڏاڍا اثر انداز ٿيا ۽ ٻين سڀني کان احوال ورتائون، جڏهن منهنجو وارو آيو ته پاڻ فرمايائون ته هن کان ڪهڙا پڇون هي ننڍڙو آهي هن جا حال معلو آهن پوءِ جڏهن آئون درگاهه شريف تي ويندو هوس ته فرمائيندا هئا ته توهان جي حال جي خبر نه آهي ڇا بهر حال جڏهن اسان مغرب جي نماز کان بعد لنگر ڪيوسين اسان کي چانهه ڏنائون، پوءِ پاڻ فقير کي چيائون ته هن چوڪري حاڪم کي ٻيو ڪوپ ڏي ته من هاڻي مولود ٻڌائي

حالانڪ مون کي سائين ڪڏهن به نه ڏٺو هو ۽ آئون واقعي به مولود چوندو هوس انهي حقيقت کي علامه رومي عليه الرحمه هن طرح بيان فرمايو آهي ته:

حال توبڪ يڪ بدانند مويموزانڪ پرستند از اسرار هو

يعني الله وارا تنهنجي وار وار جي حال کي ڄاڻندڙ آهن، چوٽه اهي الله تعاليٰ جي ذڪر ”هو“ سان ڀريل آهن الله تعاليٰ جي پيارن جي نظر نرالي آهي.

گرامت 59: هڪ فقير کي دعا سان نوڪري ملڻ

هڪ دفعي 1973ع ۾ سائين مير محمد رحمتہ الله عليه وٽ درگاه شريف تي آيس ته سائين فرمايو ته تڪڙ آهي ڇا؟ مون چيو ته ها سائين، منهنجي ڪچي نوڪري آهي ريزيڊنٽ مئجسٽريٽ وٽ 8 وڳي پهچڻو آهي سائين چيو ته ترس نيرن ڪري پوءِ وڃ پوءِ مون نيرن ڪئي عرض ڪيم ته دعا فرمايو نوڪري پڪي ٿي وڃي. پاڻ فرمايائون ته ”تون فڪر نه ڪر تنهنجي نوڪري پڪي ٿي وئي“ پوءِ آئون سائين کان موڪلائي آفيس ۾ آيس ته ريزيڊنٽ مئجسٽريٽ ڪاوڙيو ويٺو هو پڇيائين ته دير ڇو ڪئي اٿي؟ مون چيو ته درگاه شريف تي ويو هئس ته خاموش ٿي ويو پوءِ آئون پنهنجي ڪم ۾ لڳي ويس پوءِ تقريبن 11 وڳي ٽليفون آئي نوشهروفيروز کان ته تنهنجو آرڊر پڪو ٿي ويو آهي ۽ جلدي پهچي وڃ نوشهروفيروز ۾ ۽ پنهنجو آرڊر ڪڍي وڃ، پوءِ آئون جلدي ويس ۽ آرڊر ڪڍي آيس. نوڪري پڪي ٿي وئي. يعني الله وارن جي دعا سان مون مسڪين جو روزگار کلي ويو ۽ اڄ تائين مون کي ڊيوٽي آهي.

گرامت 60: مرید کی پٽ جي خوشخبري ٻڌائڻ

حاکم الدین ٻڌايو ته 1976ع ۾ مون شادي ڪئي ۽ 1978ع ۾ مون کي ڪنهن سبب جي ڪري نوڪري کان لاثوڻو پوءِ آئون سائين وٽ آيس 1979ع ۾ پوءِ تقريبن گهڻو ايندو هئس موٽر سائيڪل تي، هڪ دفعي سائين مير محمد رحمته الله عليه ۽ آئون واپس اچون پياسگين واري بزرگ کان، چوڏهين جي رات هئي، چنڊ جي جڏهن لوڙهي شريف ڏانهن اچڻ لڳاسين ۽ چنڊ واري موري ٽپي لوڙهي شريف ڏانهن سڌا ٿياسين ته سائين فرمايو ته ٻچا توکي اولاد ڪهڙو آهي مون چيو ته 1976ع ۾ شادي ڪئي اتم هاڻي 1979ع آهي پر اولاد ناهي پاڻ فرمايائون ته ڏاڍو سنو ٿيو في الحال ته قرار وٺ ٻچا اسان 4 نڪاح ڪيا آهن پر اولاد ڪونه آهي اگر هن وقت به دعا گهران ته اولاد ٿيندو پر اسان دعا گهري آهي ته يا الله مون کي حسبي اولاد (جيڪو پنهنجو اولاد نه هجي) عطا ڪر، نسبي اولاد نه ڏجانءِ. پوءِ مون کي دل ۾ خيال ٿيو ته شايد مون کي به اولاد نه ٿيندو. جڏهن موٽر سائيڪل کي چنن جي ڳوٺ کان لاهي لوڙهي شريف ڏانهن اچڻ لڳاسين ته پاڻ تهڪ ڏئي فرمايائون ته ”ٻچا توکي اولاد ٿيندو پر یشان نه ٿي“. جڏهن واپس گهر آيس ته گهرواريءَ چيو ته سائين کان دعا گهراءِ ته اولاد ته الله تعاليٰ اولاد عطا ڪري پوءِ مون اهو واقعو (جيڪو سائين ٻچا ڪيو) بيان ڪري ٻڌايو مهيني کان بعد گهرواريءَ ٻڌايو ته مون کي جمل ٿي ويو آهي، هڪ دفعي وري سائين سان گڏجي سڳين واري بزرگ کان واپس اچي رهيا هئاسين. 14هين جي رات هئي، جڏهن چنن جي ڳوٺ کان ساڳي پل تي پهتاسين ته سائين فرمايو ته ”ٻچا توکي اولاد ٿيو آهي؟“ مون چيو ته سائين اڄ کان ڪجهه مهينا پهريان هن جڳهه تي توهان ٻچا ڪئي هئي، مون چيو ته اولاد ڪونهي پر هاڻي گهرواري کي چوڻون مهينو پيٽ (حمل) آهي، پوءِ پاڻ فرمايائون ته ”ٻچا پٽ جو نالو محمد امين رکجان“ ۽ پوءِ آئون موري شهر ڀري سي جي آفيس ۾

1980ع ۾ هئس ته ٽيليفون آئي ته جلدي گهر پهچي وڃ تنهنجي گهرواريءَ جي طبيعت نيڪ ناهي، جڏهن ڳوٺ آيس ته گهڻي تڪليف کان بعد ۾ پٽ ڄائو پوءِ ٻئي ڏينهن صبح جو منائي ڪٿي درگاهه لوڙهي تي آيس ۽ آئون لوڙهي کان ڪجهه پري هئس ته سائين مير محمد رحمۃ الله عليه جماعت سان ويٺا هئا ۽ انهن کي چيائون ته محمد امين جو پيءُ اچي ٿو. جڏهن آئون ويجهو ٿيس ته سائين فرمايو ته ”ادا اچي ويو محمد امين؟“ مون چيو ته هاڻو سائين، ان کان بعد ۾ مون کي 7 پٽ ڄاوا ۽ هڪ نياڻيءَ آهي.

قلندر هر ڇهه گويد ديد گويد

يعني مرد قلندر جيڪا ڳالهه ڪندو آهي اها ڏسي پوءِ ڪندو آهي.

گرامت 61: مريد کي چوڪري جي فوت ٿيڻ جي پريٽ خبر ٻڌائڻ

فقير حاڪم الدين ڀرت ٻڌايو ته منهنجي گهرواريءَ کي حمل هو آئون سائين وٽ آيس ۽ چيم ته گهرواريءَ کي پيٽ آهي، ان جو نالو ٻڌايو ته پاڻ نه پيا ٻڌائين، ٻئي دفعي چوڻ کان بعد ۾ نالو ٻڌايائون ۽ فرمايائون ته پٽ ڄمندڙي، نالو ”اياز“ رکجانءِ، پوءِ ڪجهه ڏينهن کان بعد ۾ پٽ ڄائو جنهن جو نالو اياز رکيم، پوءِ آئون منائي ڪٿي سائين وٽ ويس، ان وقت ظهر جي نماز جو تائيم هو. پوءِ اسان ٻيهرءَ جي نماز پڙهي جڏهن سائين سان ملياسين ته پاڻ فرمايائون ته ”تون ڳوٺ ويندين؟“ مون چيو ته سائين جڏهن به ايندو آهيان ڪجهه ڏينهن هتي رهندو آهيان ۽ توهان مون سان گڏ سير سفر ڪندا آهيو. هن دفعي جلدي چو ويندس؟ پاڻ فرمايائون ته ”تون جلدي وڃ“ پوءِ عصر جي نماز جي پڙهي آئون جڏهن ڳوٺ ۾ آيس ته ڏنم بابا ۽ ٻيا رشتہ دار منهنجي پٽ اياز جو جنازو ڪٿي بيٺل هئا پوءِ آئون به جنازي نماز ۾ پهچي ويس. ان ڳالهه کي علامه رومي رحمۃ الله عليه هڪ شعر ۾ هن طرح بيان ڪيو آهي:

لوح محفوظ است پيش اولياء ازچہ محفوظ است از خطا
يعني ولين جي اڳيان لوح محفوظ هوندو آهي جيڪو خطا کان
محفوظ هوندو آهي.

گرامت 62: دل جو راز ظاهر ڪرڻ

فقير حاڪم ٻڌايو ته 1980ع ۾ منهنجو موٽرسائيڪل جو
ايڪسپنڊنٽ ٿيو ۽ ڏاڍا ڌڪ لڳا پوءِ مون رات جو دل ۾ خيال ڪيو ته
اسان نوڪريءَ وارن جي چال چلت ۾ صحيح ناهي پوءِ صبح جو پورتي
شهر ۾ ڊاڪٽر غلام سرور ڀرت کان پتي ڪرايم. ڊاڪٽر پڇيو ته هاڻي
ڪيڏانهن ويندين؟ مون چيو ته لوڙهي واري سائين تي ويندس، ڊاڪٽر
چيو ته منهنجي پي محمد حسن کي ڏاڍو شوق آهي، ان کي به ڪنيو وڃ،
پوءِ مون محمد حسن کي ساڻ ڪڍي تقريبن صبح جو 11 بجي لوڙهي
شريف تي آيس ته سائين مير محمد رحمت الله عليه اڪيلا چبوتري تي
ويٺا هئا ۽ اسان کي ڏسي چيائون ته جلدي ڪري نفل پڙهي زيارت
ڪري اچو. آئون توهان لاءِ ويٺو آهيان جڏهن نفل پڙهي سائين سان
ملياسين ته سائين، محمد حسن کي فرمايو ته ”ادا پنهنجو حال
ٻڌايو“ ادي حاڪم فقير جا حال معلوم آهن، مون دل ۾ چيو ته اگر
سائين مون کان حال احوال پڇي ها ته آئون اجازت گهران ها ته آئون
نوڪري ڇڏيان ٿو ايتري ۾ سائين حال احوال ورتا محمد حسن کان ۽
مون ڏانهن متوجه ٿيندي فرمايائون ته توهان جا حال معلوم ناهن ڇا؟
اگر توکي ٻڌائڻ جو شوق آهي ته اسان پاڻ ٿا توکي ٻڌايون. پوءِ پاڻ
فرمايائون ته ”ادا حاڪم تون آهين فقير، نوڪري ۽ فقير ڪونه ٺهندا.
پر حديث شريف آهي ته تارڪ دنيا ٿيڻو ناهي، (يعني دنيا کي ڇڏي
جهنگل ۾ ويهڻ) دنيا سان به منهن ڏيو، ٻچن سان ۽ گهر سان به منهن ڏيو.
پوءِ الله تعاليٰ جي عبادت به ڪرڻي آهي اگر توکي نفس تنگ ٿو ڪري
ته انهيءَ ڪميني کي ڏلا.“

گرامت 63: لٺ جو اونداهي رات ۾ ليڻ

فقير حاڪم الدين ٻڌايو ته سائين چاليهو ڪيندا هئا باقي وارا ماڇي نالي هڪ ڳوٺ ۾. هڪ دفعي مغرب کان بعد ۾ نڪتاسين تمام گهڻي انڌاري آئي پاڻ فقير محمد حسن (جنهن کي دايو چوندا هئا) کي چيائون ته ”جلدي ۾ لٺ ڪڍي اڃ“ اڳتي ڪليرين جا ڪتا تنگ ڪندا پر محمد حسن کي لٺ نه لڌي ۽ هڪ اڪ جي ڪاٺي ڪڍي آيو سائين کي ڏنائين پوءِ اسان اڳتي آياسين لوڙهي شريف کان ۽ پنواڙي شهر وارو بند وٺي وڃون پيا ته سائين فرمايو ته ”ادا گاڏي روڪ لٺ ڪري پئي“ پاڻ روڻهارڪي انداز ۾ چيائون ته ”ادا پلي اڪ جي ڪاٺي هڃي، پر ڪڍي ته محبوب جي سنت سمجهي آيا هئاسين، اگر مون تي موت اچي ها ته قبول ڪريان ها پر محبوب ﷺ جي سنت نه ڪري ها!“ پوءِ گاڏي موٽائي ڳولي سين پر اوندهه گهڻي هئي ۽ دير به پئي ٿئي ان ڪري سائين چيو ته واپس اچي ڳوليون ٿا. اگر دير ڪنداسين ته سولنگي فقير نماز پڙهي ويندا پوءِ اسين سولنگين جي ڳوٺ ۾ آياسين ته جماعت انتظار ۾ بيٺي هئي سائين آڏان چئي مسجد ۾ اندر هليو ويو محراب ۾ بيٺي پتڪو مبارڪ لاهي روئي دعا گهري رهيا هئا. پوءِ پاڻ واپس اچي نماز پڙهيا ٿيون، جڏهن فارغ ٿي ٻاهر آياسين ته جماعتين پڇيو ته سائين ڪا مشڪلات آئي آهي ڇا؟ جو توهان مٿو اگهاڙو ڪري روئي دعا گهري رهيا آهيو؟ پاڻ فرمايائون ته ”ٻچا! اگر مون کي موت اچي ها ته قبول ڪريان ها پر مون کان محبوب ﷺ جي سنت نه ڪري ها، ان ڪري ڏاڍو ڏک رسيو آهي.“ بعد ۾ جڏهن ساڳئي رستي تان واپس اچون پيا ته مون کان ڳالهه وسري وئي لٺ جي جڏهن پنواڙي ۽ ڪوٽ غلام شاهه جي وچ ۾ پهتاسين ته اتي رستو تمام خراب هو. مون کي لٺ ياد آئي مون بريڪ هنئي ته پاڻ فرمايائون ته ”چوڀريڪ هنئي؟“ مون چيو ته سائين شايد اها لٺ آهي، پاڻ ٽپ ڏئي لهي پيا ۽ لٺ کي ڪڍي چمڻ لڳا مون چيو ته سائين توهان کي ته لٺ

لپي وئي پاڻ فرمايائون ته ”ادا، منهنجي دعا رب ڪريم ڪڏهن به رد نه ڪئي آهي.“

گرامت 64: هڪ فقير کي سندن خريد ڪيل شئي جو ٻڌائڻ

هڪ فقير مومن ڪلهوڙي ٻڌايو ته آئون لوڙهي شريف تي رهندو هئس. هڪ ڏينهن آئون ڪنڊيارو ويس ۽ گڏهه گاڏو ورتم پوءِ گڏهه گاڏو ڪاهي درٻيلو شهر جي ٻاهران منهنجو اٺن جو باغ آهي اتي ڪاهي آياسين ۽ ٻئي ڏينهن گڏهه گاڏو باغ تي بيهاري آئون درگاهه لوڙهي شريف تي ويس. نفل پڙهي مزار تي حاضري پري سائين مير محمد رحمت الله عليه سان مليس ته پاڻ فرمايائون ته ”ادا گڏهه گاڏو ورتو اٿئي، ان جي سنڀال رکجو“ حالانڪ مون سائينءَ کي ڪجهه به نه ٻڌايو هو پر پاڻهي ٻڌايائون.

گرامت 65: پنهنجي وفات جي تاريخ ٻڌائڻ

هڪ فقير پنجل ڪوري (درگاهه لوڙهي شريف تي رهندو هو) ٻڌائي ٿو ته آئون سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه جي زمين ڪاهيندو هئس. جڏهن شام جو ڏاند ڪاهي واپس اچان پيو ته سائين مير محمد رحمت الله عليه ٿلهي تي ويٺو هو ۽ مون کي سڏ ڪيائون ته ”پنجل فقير هيڏانهن اچ“ مون چيو ته سائين مون کي هٿ تي کڻي ڪرڻي آهي، دير ٿي ويندي، پوءِ پاڻ فرمايائون ته ”پنجل فقير، تون اڱاري جي ڏينهن وفات ڪندي ۽ صفر مهيني ۾ وفات ڪندي، تو تي ڏاڍو مينهن وسندو“. ائين فرمائي پاڻ کين پيا، مون چيو ته سائين يوڳ ٿا ڪريو. پاڻ فرمايائون ته ”تون گذاري ويندين“ حالانڪ اشارو پاڻ ڏانهن ڪن پيا.

پوءِ پاڻ صفر مهيني جي پهرين تاريخ تي اڱاري جي ڏينهن وفات ڪري ويا، سندن جي وفات واري ڏينهن ايتري ته برسات پئي جو پاڻي روڊن تي بيهجي ويو.

گرامت 66: بغير پئسن جي هڪ فقير کي سفر تي موڪلڻ

محمد امين فقير مگريو وينل ڳوٺ گجڻ مگريو (محبت ديرو ڪچو رستو) ٻڌايو ته مون کي پيرن ۾ سوچ هئي، آئون ننڍڙو هئس، سائين مير محمد فقير رحمت الله عليه کي چيم ته سائين منهنجا پير سڄي ٿا وڃن، مون کي ڪو ڏس ٻڌايو. ته سائين فرمايو ته ”تون لڪي (قلندر شهباز رحمت الله عليه درگاهه کان اڳتي هڪ پاڻيءَ جو چشمو آهي) وڃ،“ مون چيو ته مون وٽ پيسا ئي ناهن، پاڻ فرمايائون ته ”توڪان بسن وارا پئسا ڪونه وٺندا.“ پوءِ آئون ۽ منهنجو پيءُ گڏ وياسين، رستي ۾ لڪي تائين ڪنهن به پئسا ڪونه ورتا، واپس موٽندي به ڪنهن پئسا ڪونه گهريا، پوءِ موٽي لوڙهي شريف تي آياسين ته سائين فرمايو ته ”هفتو ته رهين ها! جلديءَ ۾ پئي ڏينهن چومو ٿئين؟“

مٿي بيان ڪيل مختصر ڪرامتون جيڪي سائين مير محمد لوڙهائي فقير رحمت الله عليه جن جي فقيرن کان وڏي ڪوشش کان بعد ۾ ورتيون ويون ۽ اهي سڀ جو سڀ سائين شهاب الدين قادري مدظلہ العالي جن ۽ سائين جي پرائن فقيرن جي تصديق کان بعد ئي توهان جي سامهون پيش ڪيون ويون.

ملفوظاتِ لوڙهائي بزرگان

1: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص ڏينهن ۾ هڪ دفع **لا اله الا الله** چوندو ته الله تعاليٰ ان شخص تي گهڻو راضي ٿيندو آهي.

- 2: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص ٽپهري جي نماز کان بعد ۾ 22 پيرا صلوات ۽ 12 پيرا قل هو الله احد پڙهندو ته ان شخص تي رب ڪريم خاص مهرباني فرمائيندو ۽ ان جا گناهه بخشيندو.
- 3: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص سنت مطابق ڏاڙهي ڇڏيندو ته ان جي ڀرسان عذاب جا ملائڪ نه لنگهندا ۽ جڏهن مرنديون تي ڪريم عليه السلام سان گڏ هوندو.
- 4: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص صبح جو سوڀر سمهي ٿو ته اهو آيل روزيءَ کي جڻ ته لتون هڻي موتائي ٿو سوا پهر کان پوءِ سمهڻ گهرجي.
- 5: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص جمعي جي ڏينهن مسجد ۾ ماني موڪليندو جيڪو شخص جمعي جي ڏينهن مسجد کي بهاري ڏيندو ۽ ڏاڙهيءَ کي ڦٽي ڏيندو ته ان جي تنگدستي ختم ٿي ويندي.
- 6: پاڻ فرمائيندا هئا ته نماز قبول ٿيڻ جي نشاني هيءَ آهي ته هڪ نماز پڙهي ڪم ڪار سان هليو وڃي، وري ٻي نماز جي وقت لاءِ مسجد ۾ اچي ته پڪ سمجهو ته توهان جي پهرين نماز قبول آهي. هاڻي ٻي نماز لاءِ الله تعاليٰ توهان کي مسجد ۾ گهرايو آهي.
- 7: هڪ ڀيري پاڻ فقيرن کان پڇيائون ته ڪير ڪنهن جي گهر نه ويندو آهي؟ ته فقيرن چيو ته دشمن پنهنجي دشمن جي گهر نه ويندو آهي، پاڻ فرمايائون ته سڄڻ پنهنجي سڄڻ جي گهر ويندو آهي، توهان جو الله تعاليٰ دشمن آهي ڇا جو ان جي گهر ۾ سڌ ٿا ٿين يعني آذان اچي ٿي پوءِ به توهان نماز لاءِ نه ٿا وڃو.
- 8: پاڻ فرمائيندا هئا ته لوڙهي جي معنيٰ آهي هٿن، پيرن، زبان، اکين ۽ ڪنن کي ناجائز ڪمن کان روڪي رکڻ.
- 9: پاڻ فرمائيندا هئا ته اسان کي هميشه خوشيءَ جي ڳالهه ٻڌائيندا ڪريو.

- 10: پاڻ فرمائيندا هئا ته اسان توهان کي درگاه شريف تي انهيءَ ڪري نماز پڙهائيندا آهيون ته جيئن قيامت جي ڏينهن توهان جي لاءِ شاهد ٿيئون ته يا الله هن تنهنجي ٻانهي نماز پڙهي هئي.
- 11: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص ڪنهن ولي الله جي زيارت ڪرڻ لاءِ گهران نڪري ٿو ته ان کي هڪ وڪ ڪٽڻ جي بدلي ۾ نفل جو ثواب ملندو.
- 12: پاڻ فرمائيندا هئا ته ولي الله جي منزل هيءَ آهي ته ٽپهري جي نماز پوري دنيا جي مسجدن ۾ پڙهي ته پڙهي سگهي ٿو.
- پاڻ فرمائيندا هئا ته نماز جماعت سان ادا ڪريو.
- 13: پاڻ فرمائيندا هئا ته هيءَ دنيا پاڻيءَ جي مثل آهي ۽ انسان ٻيڙي جي مثل آهي، اگر پاڻيءَ ۾ ٻيڙي هلندي ته اها ترندي رهندي پر اگر ٻيڙيءَ ۾ پاڻي پئجي ويو ته ٻيڙي ٻڏي ويندي اهڙي طرح اگر انسان جي دل دنيا جي محبت نه هوندي ته اهو ڪامياب ٿي ويندو پر اگر انسان جي دل ۾ دنيا جي محبت هوندي ته اهو ڪافي ويندو.
- 14: پاڻ فرمائيندا هئا ته مسجدن جو احترام ڪندا ڪريو ۽ پاڻ مسجد ۾ ڪڏهن به نه ڳالهائيندا هئا ۽ ٻين کي به سخت منع ڪندا هئا. اڄ تائين لوڙهي شريف تي مسجد شريف ۾ ڳالهائڻ سختيءَ سان منع ڪيل آهي.
- 15: پاڻ فرمائيندا هئا ته عالمن سان ضد نه ڪندا ڪريو ڇو ته انهن ڪتابن ۾ اهي شيون پڙهيون آهن جيڪي توهان کي معلوم ناهن.
- 16: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص موت کان ڊڄي ٿو اهو مسلمان ناهي ڇو ته موت کان ڪافر ڊڄندو آهي مسلمان نه.
- 17: پاڻ فرمائيندا هئا ته فقير و گير و جڏهن گهوگهو چوندو آهي ته ان ۾ توهان کي نصيحت ڪندو آهي ته توهان مالڪ سائينءَ جي تعريف ڪريو.
- 18: پاڻ فرمائيندا هئا ته مالڪ ڪريم کان سواءِ ڪنهن کان به نه ڊڄجي.

- 19: مالڪ ڪانسواءِ ڪنهن سان دوستي نه رکجي
- 20: مالڪ ڪانسواءِ ڪنهن تي ڀروسو نه ڪجي.
- 21: مالڪ ڪانسواءِ ڪنهن ڏانهن نه ڀانئجي.
- 22: پاڻ هميشه قرآن شريف پڙهڻ وقت گوڏا اونڌا ڪري ويهندا هئا ۽ ڪعبه الله شريف ڏانهن منهن ڪري پڙهندا هئا، قرآن مجيد پڙهڻ وقت ڪاڏي به نه نهاريندا هئا.
- 23: پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص هر نماز کان بعد ۾ هڪ دفعو لاله الا الله چوندو ته مالڪ سائين ان جي 8 پهرن جا گناهه معاف فرمائيندو.
- 24: فرمائيندا هئا ته جيڪو شخص هر نماز کان بعد ۾ 11 دفعا قل هو الله سورت پڙهندو ته ان لاءِ الله تعاليٰ جنت واجب ڪندو.
- 25: پاڻ فرمائيندا هئا ته ادا مسلمان مرندياڻي، هڪ گهر کي ڇڏي ٻئي گهر ڏانهن ويندو آهي.
- 26: پاڻ فرمائيندا هئا ته ”جن ادب تن نصيب“ جنهن کي ادب هوندو ان کي ڪاميابي نصيب ٿيندي.
- 27: هڪ دفعي ڪي مولودي آيا ۽ پاڻ ۾ چوڻ لڳا ته علم ري الله ڪڏهن ملندو ڪينڪي. سائين فرمايو ته ادا ادب ريءَ الله ڪڏهن ملندو ڪينڪي، چوڻ علم ته شيطان کي به هو ڀر هو ترجي ويو.
- 28: پاڻ فرمائيندا هئا ته جنهن جي دل ۾ خدا جو خوف هوندو اهو گناهه جا ڪم نه ڪندو.
- 29: پاڻ فرمائيندا هئا ته ٻچا ثواب به هڪ آهي گناهه به هڪ آهي ۽ مقصد به هڪ آهي ثواب آهي، خدا کي ياد ڪرڻ، گناهه آهي الله تعاليٰ کي وسارڻ، مقصد آهي الله تعاليٰ جو راضي هجڻ.
- 30: پاڻ فرمائيندا هئا ته اسان ٽن شين جو دوڪان رکيو آهي.

1: قرآن مجيد جي تلاوت.

2: نماز پڙهڻ

3: ذڪر ڪرڻ

- 31: پاڻ فرمائيندا هئا ته ”چريا ڪريا به پنهنجا چڱا“.
- 32: پاڻ فرمائيندا هئا ته جڏهن به قبرستان کان گذرو ته انهن کي ختم شريف ضرور بخشيندا ڪريو.
- 33: پاڻ هميشه هيءَ دعا گهرندا هئا:
- ”منهنجا منڙا مالڪ، ڏي تون اسان کي پنهنجي ڪريمي شان تي، اسان کي گهرڻ نه ٿو اچي، رحم ڪر پنهنجي شان تي.“
- 34: پاڻ فرمائيندا هئا ته نماز ڪهڙي به هجي جهنم جي باهه کي وسائيندي

ذڪر جا طريقا

حضرت سائين مير محمد رح جن فرمايو ته ذڪر جا 4 طريقا آهن. نقشبندي قادري چشتي، سهروردي پر وڏو قرب نقشبندي ۽ قادري سان آهي. پاڻ فرمايائون ته جڏهن پاڻ ۾ گڏجي ذڪر ڪريو ته ذڪر ڪرائيندڙ جو آواز بلند هجي، ان کان وڏو آواز نه ڪيو ان کان اڳ ۾ تڪڙ به نه ڪريو ذڪر ناهي ڪريو.

تڪڙو فيض

هڪ فقير حاجي مير محمد رح وٽ آيو ۽ عرض ڪيائين ته مون کي تڪڙو فيض ڏيو. پاڻ فرمايائون ته تاري لاهڻ وقت وڻ جا ڪنڊا وغيره وٺيا آهن پوءِ تاري لاهبي آهي، هتي به جهت، آهن شريعت جي خلاف ڳالهائون پهرين اهي ختم ڪريو پوءِ فيض ايندو.

غربت کان نجات

هڪ شخص عرض ڪيو ته قبله گهر ۾ جهيڙو آهي ۽ پوري به نه ٿي پوي، پاڻ فرمايائون ته مسجد جون نڪون (تڏا) ڇنڊ، بسم الله ۽ الله الصمد پڙه، پاڻ غربت لاءِ هميشه اهوئي فرمائيندا هئا.

اولياءُ الله

پاڻ فرمايائون ته الله جاپانها اهڙا به آهن جيڪي وينا فرش تي آهن پر عرض ٿا ڏسن، پاڻ هڪ دفعي هت جي تري سڌي ڪري فرمايائون ته الله جاپانها اهڙا به آهن جيڪي هيئن زمين اونڌي به ڪري سگهن ٿا پر صبر ۾ ويٺا آهن.

بيماري، سزا ۽ رضا

پاڻ فرمايائون ته هڪ بيماري آهي سزا ۽ ٻي آهي رضا، سزا واري بيماري اها آهي جنهن ۾ ٻانهو رب کي ياد نه ٿو ڪري ۽ رضا واري بيماري اها آهي جنهن ۾ ٻانهو رب کي ياد ڪري ٿو.

لوڻ ڪٽا

هڪ شخص عرض ڪيو ته روزي جي ڳڻتي آهي پاڻ فرمايائون ته ڏمرجي ته به ڏيندو جي راضي آهي ته به ڏيندو. جي لوڻ ڪٽا گهرجن ته رب ڪريم کان گهرو.

محبوب جو ملڪ

پاڻ حج کان واپس آيا ته ڪنهن شخص پڇيو ته اتان ڇا ماڻهو ڪيئن هئا؟ پاڻ فرمايائون ته ڪي غوث هئا ته ڪي قطب هئا.

ڳولھڻ

پاڻ فرمائيندا هئا ته جي پائي ڪري پوي ته به ڳولجي ايتري قدر جو جسم مان پگهر نڪري پوي.

طمع، منع، جمع

حضرت حاجي دلمراد فقير رح فرمايو ته فقير ۾ 3 ڳالهيون نه هجن، 1 طمع، ڪنهن به شخص ۾ لالچ نه رکڻ گهرجي جيڪڏهن

ڪنهن سان به ڀلائي ڪجي ٿي ته اهو به الله جي رضامندي جي لاءِ ڪري. منع مطلب ته جيڪوبه شخص فقير کي خير خيرات ڏئي ٿو ته ان کان منع نه ڪرڻ گهرجي. 3 فرمائيندا هئا ته جيڪي ڪجهه به فقير وٽ هجي ته ان کي خرچ ڪرڻ گهرجي، گهروارن محتاجن مسڪينن وغيره تي.

قيامت ۾ ذڪر ڪرڻ

حاجي دلمراد فقير رح فرمائيندا هئا ته قيامت ۾ اسان جي جماعت لاله جو ذڪر ڪندي اٿندي.

دنيا جون ڪرڻ:

حضرت دلمراد فقير رح پاڻ ڏرو (ڪڏو) کڻي رهيا هئا ته اتان هيراجواهر نڪرڻ لڳا ته پاڻ ٻئي فقير کي سڏ ڪري چيائون ته ڏرو ڪڍ، جڏهن ان فقير ڏرو کنيو ته دنيا نه نڪتي، ته پاڻ فرمايائون ته هاڻي نڪر ته جوان پڄئي!

عالم

هڪ دفعي مولوي ڪريم بخش رح لوڙهي شريف تي آيو ته حاجي دلمراد فقير رح نماز پڙهي، مسجد کان ٻاهر نڪري رهيا هئا ته مولوي صاحب سندن سان گڏ هو سائين دلمراد فقير جن وڏي عمر جا هئا، ان ڪري مولوي صاحب جي ڪلهي تي ٿيڪ ڏئي ڏاڪي تان هيٺ لهڻ لڳا، ۽ فرمايائون ته مولوي صاحب الله تعاليٰ فرمايو آهي ته اياڪ نعبد واياڪ نستعين يعني تنهنجي عبادت ڪريون ٿا ۽ توکان ئي مدد وٺون ٿا، مون توهان جي ڪلهي تي ٿيڪ ڏني آهي اهو ڏوهه ته ناهي، مولوي صاحب چيو ته قبله حضور صلي الله عليه وسلم جن به آخري ڏهاڙن ۾ به ٻن صحابن حضرت علي ۽ حضرت فضل رضي الله

عنهما جن جي ڪلهن تي ٽيڪ ڏئي نماز تي ايندا هئا. پاڻ حاجي دلمراد اها ڳالهه ٻڌي روئي ڏنو ۽ فرمايائون ته جنهن ڳالهه کي اسان ڏوهه پيا سمجهون. عالم ان کي سنت ڪري ڏنو. جي عالم نه هجن ها ته اسان جو حال ڪهڙو ٿئي ها.

فرشتن جهڙي جماعت

هڪ شخص عرض ڪيو قبله اسان جي جماعت ٿوري آهي ۽ ٻيون جماعتون گهڻيون آهن پاڻ فرمايائون ته اسان جي جماعت فرشتن جي جماعت جهڙي آهي ٿوري جو ٿوري آهي.

رب ريجهائڻ

حضرت مير محمد رح جن فرمايو ته ادا پنهنجي رب کان ايئن گهرو جيئن معصوم ٻار پنهنجي جيجل ماءُ کان گهرندو آهي پهريان ڪاشي گهرندو آهي ته ماءُ ان کي اهاشي نه ڏيندي آهي پوءِ ٻار روئندو رڙيون ڪندو آهي پوءِ والده اهاشي به ڏينديس. ٻي شيءِ به ڏينديس ۽ پرچائينديس ۽ ڳوڙها به پاڻ اگهندس. ٻانها به الله تعاليٰ کان ٻار وانگر روئي رڙيون ڪري گهرن ته الله تعاليٰ انهن کي ايترو ڏيندو جو وٺي وٺي ٽڪجي پوندو.

تڪبير اولي

پاڻ فرمايائون ته 7 طبق زمين ۽ 7 طبق آسمان جا تورجن ته به تڪبير اولي جي برابر ناهن.

نفل پڙهائڻ

پاڻ فرمايائون ته ادا اسان وٽ جڏهن به اچو ته پهريان نفل پڙهو جيئن اسان اوهان لاءِ شاهد بڻجون ته توهان سجدو پنهنجي رب ڪريم کي ڪيو آهي.

فرض پڙهو

پاڻ هڪ دفعي سڪندر علي جتوئي کي پيغام ڏنائون ته منهنجي
يار حسن علي جتوئي کي چئجان ته فرض نماز ضرور پڙهي.

مستحب

پاڻ فرمائيندا هئا ته اسان وٽ مستحب به فرض جهڙو آهي يعني
مستحب کي نه ڇڏيندا هئا ان تي عمل ڪندا هئا.

گاڏين ۾ نالا پاڪ

پاڻ فرمايائون ته قرآن ڪريم جا پاڪ نالا گاڏين ۾ نه هئو. اهو
ڏوهه آهي. پهريان ايئن نه هوندو هو جيڪو انهن گاڏين ۾ چڙهيوان بي
ادبي ڪئي.

ڏاڙهي رڪرائڻ

هڪ شخص آيو ۽ عرض ڪيائين ته قبله ڏاڙهي جنت ۾ نه
هوندي. پوءِ هتي چورڪون، پاڻ فرمايائون ته ريل گاڏي لاءِ ٽڪيٽ وٺندو
آهين، جڏهن منزل تي پهچي ويندو آهين ته پوءِ اها واپس ڪري
ڇڏيندو آهين گيت واري کي، ڏاڙهي رڪرائڻ به جنت لاءِ ٽڪيٽ آهي
پوءِ پلي واپس ٿي وڃي هتي ته رک.

قُٽي جدا ڪرڻ

پاڻ فرمايائون ته هڪ ٻئي کي ٽٽي نه ڏيندا ڪريو ان جي ڪري
نفرت ٿيندي آهي ان ڪري ڪنگو جدا رکندا ڪريو.

مسجد ۾ ڳالهائڻ

پاڻ فرمائيندا هئا ته مسجد ۾ اصل نه ڳالهائيندا ڪريو عمل ختم
ٿي ويندا، جيئن باهه ڪائين کي، اڙيندي آهي عمل به ايئن سڙي
ويندا، پاڻ سختيءَ سان منع ڪيائون.

ڏاڳو پڙهڻ

هڪ دفعي هڪ شخص عرض ڪيو ته هي ڏاڳو پڙهي ڳنڍيون ڏئي ڏيو پاڻ فرمايائون ته ڳنڍ مان نه ڏيندس، تون ڏئين ته پلي ڏئي.

يسين شريف پڙهڻ

هڪ شخص عرض ڪيو ڪهڙو وظيفو تهجد نماز کان بعد ۾ پڙهان، پاڻ فرمايائون ته يسين شريف پڙهندو ڪر. 24 ڪلاڪن ۾ 7 دفعاً ضرور يسين شريف پڙهندا ڪريو.

ولي جي اولاد جو ادب

فقير محمد يوسف چنه ٻڌايو ته سائين مير محمد رح جن هڪ دفعي هي ڳالهه ٻڌائي ته هڪ درويش هو جنهن وٽ فقير لنگر جو ڪم ڪرائيندو هو پر اهو درويش ڪنهن به ننڍي ڏاڙهي واري کي (ڪٽيل يا ڪوڙيل) لنگر جو ڪم نه ڪرائيندو هو هڪ دفعي اهو درويش ويٺو هو ته هڪ شخص گهوڙي تي چڙهي آيو ڏاڙهي به ڪٽيل هيس درويش کان سوال ڪيائين ته منهنجي گهوڙي تي خرچين آهي، هڪ پاسو هڪ جنس سان ۽ ٻيو پاسو ٻي جنس سان پري ڏئي، ۽ ڪجهه نشي پتي لاءِ ڏوڪڙ به ڏئي پاڻ ان شخص کي سڄي خرچين سامان سان پري ڏنائون ۽ ڪجهه پئسا به ڏنائون ۽ اهو فقيرن ڏٺو آهي جڏهن اهو شخص هليو ويو ته فقير ڪاوڙيا ته توهان ننڍي ڏاڙهي واري کان ڪم نه ڪرائيندا آهيو هاڻي هن کي سامان ۽ پئس ڇو ڏنو پاڻ فرمايو ته توهان آسمان ڏانهن نهاريو جيئن ئي فقيرن مٿي ڏٺو ته هڪ اچي ڏاڙهي سان نوراني لباس ۾ بزرگ ڏسڻ ۾ آيو پاڻ فرمايائون ته هي بزرگ خواجه معين الدين چشتي رح آهي، اهو گهوڙي وارو شخص ان جي اولاد مان آهي، مون انهي بزرگ کي ڏٺو ان ڪري ان کي سامان وغيره ڏنم.

حافظ کي نصيحت

هڪ حافظ سائين جن وٽ آيو پاڻ ان کي فرمايائون ته شريعت جي پابندي ڪيو دستار پٽڪو ٻڌو ڏاڙهي 4 آڱر رکيو پوءِ پاڻ ان جي کاڌي کان هيٺ 4 آڱر رکي ان کي سمجهايائون، وري سڄي ڳل جي طرف وري ڪٻي ڳل جي طرف 4 آڱريون رکي ان کي سمجهايائون.

آذان ۽ نماز

پاڻ فرمائيندا هئا ته ٻچا جتي به وڃو جهڙي به حال ۾ هجوابانگ صلوات توهان سان گڏ هجي.

يارسول الله ﷺ چوڻ

هڪ شخص سائين مير محمد رح وٽ آيو ۽ عرض ڪيائين ته قبله اسان جي مسجد ۾ هڪ ملو ساماڻو آهي. اهو چوي ٿو ته توهان يارسول الله ﷺ نه چئو توهان مشرڪ آهيو اڳ اسان نماز پڙهون ٿا ته اسان جي پيش امام جي اڳيان مصلو رکي نماز پڙهي ٿو پيش امام صورت فاتحه پڙهي ٿو اهو مولوي به ڏاڍيان الحمد شريف پڙهي ٿو ۽ چوي ٿو پيرن تي نه وڃو لوڙهي شريف تي به نه وڃي سائين منڙي فرمايو ته هن جي چوڻ تي (مطلب ته ان جي چوڻ سان ڪجهه به نه ٿيندو) وري چوڻ لڳو ته اسان سان جهيڙو ڪري ٿو سائين جن فرمايو ته ٻچا تون پنهنجي رب کي پيو راضي ڪري سائين جن مرڪي فرمائو ته ڪڙو ڏي اندر بند ڪري ڇڏيوس، وري فرماين ته ايئن نه ڪجو انهي سبق کي ڀٽائي صاحب رح هن طرح فرمايو آهي.

هو چوڻي، تون م چئو واتان ورائي،

اڳ اڳرائي جو ڪري خطا سو کائي

انهي منجهه آهي، ڪا وانهي ڳالهه اسرار جي

مصيبت جو علاج

هڪ شخص حيدرآباد کان آيو ۽ عرض ڪيائين ته قبله مون کي تڪليفون ۽ مصيبتون وڪوڙي ويون آهن ڪهڙيون بيان ڪري ڪهڙيون بيان ڪريان، پاڻ فرمايون ته ڪير آهيو چيائين ته انصاري آهيان پاڻ فرمايائون ته نماز پڙهه بسم الله جي تسبيح پڙهه الله الصمد جي تسبيح پڙهه ۽ مسجد جون نڪون چنڊيندو ڪر.

جمعہ نماز

6.10.1995 ع سڪندر جتوئي درگاه شريف تي آيو ته اڃ سائين منڙو عمل جي ڳالهه ٻڌائي پوءِ جڏهن سائين جمعي جي نماز پڙهائي ختم ڪئي ته مسجد جي محراب ۾ ويٺي ئي اولهه طرف منهن مبارڪ ڪندي عهد نامون پڙهيائون ۽ دستار مبارڪ لاهي دعا گهريائون پوءِ سائين مير محمد رح فرمايو ته جيڪو شخص هر نماز کان بعد ۾ 11 دفعا قل هو الله پڙهي ٿو ته الله ان پاڙهي لاءِ جنت واجب ڪري ڇڏي ٿو.

عصر نماز

پاڻ فرمايائون ته ٽپهري نماز کان بعد ۾ 22 دفعا صلوات شريف ۽ 12 دفعا قل هو الله شريف پڙهي

جنت

وري فرمايائون ته جيڪو شخص 11 دفعا درود شريف ۽ 12 دفعا قل هو الله شريف پڙهي ۽ 11 دفعا صلوات شريف پڙهي صلي الله عليه و آله ۽ آله ۽ آله پڙهي، اهو عمدو وظيفو آهي صلوات به آهي درود به آهي سڀ ڪجهه اهو ئي آهي. پاڻ فرمايائون ته جيڪو ان تي پابندي ڪندو اهو تيستائين نه مرنندو جيستائين جنت ۽ ان جون نعمتون نه ڏسندو وري فرمايائون ته جڏهن ان تي موت جو وقت اچي ٿو ته اهو

روئندو ۽ چوندو ته مون ته جنت نه ڏئي ۽ هاڻي ملڪ الموت به اچي وينو آهي، وري اهو ٻانهو کلڻ لڳندو ۽ چوندو ته جيڪو حضور جن فرمايو آهي اهو سچ آهي مان پهريان جنت نه پيو ڏسان ان ڪري روٽان پيو هاڻي ان ڪري ڪلان ٿو جو مان جنت، غلمان ۽ حورون ڏسان ٿو پاڻ فرمايائون ته حضور جن ان کي هٿ هٿ ۾ ڏئي ڪچهري ڪندي جنت ۾ وٺي ويندا، هتي سائين مير محمد رح پنهنجا هٿ پاڻ ۾ ملائي فرمايو ته جيئن 2 ماڻهو پاڻ ۾ هٿ هٿ ۾ ڏئي ملندا آهن سائين هڪ هٿ ٻئي هٿ جي مٿان رکي فرمايائون ته هيئن حضور صلي الله عليه وسلم هٿ هٿ ۾ ڏئي جنت ۾ ڏئي وٺي ويندا.

سورة كهف

پاڻ فرمايائون ته جيڪو شخص جمعي ڏينهن سورة كهف پڙهندو اهو گناهن کان ايئن پاڪ ٿي ويندو جيئن ماءُ جي پيٽان ٻار ڄمندو آهي.

سورة دخان

پاڻ فرمايائون ته جمعي جي رات سورة دخان پڙهو ته زمين آسمان جيتريون برايون بخشجي وينديون.

تهجد

پاڻ فرمايائون ته تهجد نماز جو وقت آڏيءَ رات کان وٺي پر هفتي تائين آهي، جيڪو شخص تهجد پڙهي ٿو ته الله تعاليٰ پنهنجي نوراني رحمت واري هٿن سان ڏئي ٿو جيڪو گهري ٿو الله ان کي ڏئي ٿو پاڻ پنهنجي ٻنهي هٿن سان ڏيڻ جو اشارو ڪيائون، وري فرمايائون جيڪو شخص فجر جي فرض کان بعد ۾ ان جاءِ تي ويهي اشراق جا 4 نفل پڙهي ته الله تعاليٰ ان کي مقبول حج ۽ مقبول عمري جو ثواب عطا

فرمائيندو ۽ ان جي سڄي ڏينهن جا ڪم پاڻ پورا ڪندو جو ان ٻانهي
کي خبر به نه هوندي.

جمعي جي رات

پاڻ فرمايائون ته 2 رڪعت نفل واسطي ادائگي حقوق الوالدين
جي پڙهو الحمد شريف کان بعد ۾ هڪ ڀيرو آيت الڪرسي 5 ڀيرا قل
هو الله شريف، 5 ڀيرا سورة الفلق، 5 ڀيرا سورة الناس پڙهو ۽ ان جو ثواب
والدين ۽ ساري اهل اسلام کي بخشو وري فرمايائون ته 4 رڪعتون نفل
2 2 رڪعتون ڪري پڙهو الحمد شريف کان پوءِ ربنا آتنا في الدنيا
حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار 7 دفعا پڙهو.

نماز جو حڪم

پاڻ فرمايائون ته ماڻهن کي نماز جو حڪم ڪندا ڪيو پر منڙي
زبان سان چوڻ الله تعاليٰ به توهان کي منڙي زبان سان مو من ڪري
سڏيو آهي.

قضا نماز نه چئو

پاڻ فرمائيندا هئا ته قضا نماز نه چئجي عيوض چئجي چوڻ قضا
چوڻ سان ٻانهو پاڻ تي جرم ثابت ڪري ٿو پر جڏهن عيوض پڙهي ٿو
ته الله تعاليٰ خوش ٿئي ٿو ته وري به نماز نه پڙهي ٿو.

فضول خرچي

هڪ شخص عرض ڪيو ته دعا ڪيو روزگار ۾ برڪت نه ٿي
پوي فرمايائون ته حلال مان کائو فضول خرچي نه ڪريو نه مومن مان
قري شيطان ٿي پوندو.

رزق

هڪ شخص عرض ڪيو قبله روزي جي تنگي آهي پاڻ فرمايائون ته تون ڪاٺ وارو ڳڻتي نه ڪر، ڏيڻ واري کي ڳڻتي ناهي تون ته ڪاٺ وارو آهين.

ڏاڙهي رڪرائڻ

پاڻ ڏاڙهي رڪرائڻ جو سخت تاڪيد ڪندا هئا ۽ فرمائيندا هئا ته ڏاڙهي جنت جي تڪيٽ آهي حضور ﷺ جن جو باغ آهي ان کان سواءِ عمل ڪهڙو؟

تلاوت

پاڻ فرمائيندا هئا ته نماز پڙهو روزا رکڻ تلاوت ضرور ڪيو پوءِ ڀلي هڪ سورت پڙهو پر تلاوت ضرور ڪندا رهو.

شادي لاءِ

پاڻ فرمائيندا هئا ته ”لکيا 50 هزار سال اڳ پرلڪجي ويا، اگر رشتو ٿيڻو هوندو ته ٿي ويندو.“

دستار

پاڻ فرمائيندا هئا ته دستار ڏي نماز پڙهو 70 نمازون جو ثواب ملندو.

ٽي ڳالهيون

پاڻ فرمائيندا هئا ته انسان 3 ڳالهيون لاءِ پيدا ڪيو ويو آهي. 1. نماز پڙهڻ. 2. قرآن ڪريم پڙهڻ. 3. حلال حرام سڃاڻڻ.

هت ملائڻ

پاڻ فرمائيندا هئا ته جڏهن به مومن پاڻ ۾ هت ملائين ٿا انهن جي والدين جا گناه ختم ٿي وڃن ٿا.

پهريان نماز

هڪ شخص عرض ڪيو ته ماڻهون چون ٿا ته سٺيون (انجڪيشنون) اڳ ۾ هڻ پوءِ نماز پاڻ فرمايائون ته اڳ ۾ فرض نماز ۽ تڪبير اوليٰ ۽ فرض ڪفايه جنازو پڙهو ۽ انهن کي چئو ته منهنجي روزي انجڪشن هڻڻ تي ناهي.

رمضان شريف جي تياري

پاڻ فرمايائون ته رمضان اچڻ کان پهريان شعبان ۾ جيڪي به روزي کائون ۾ رمضان جي نيت ڪري کائو ته الله اڻ ڪٽ روزي عطا فرمائيندو. وري شوال جي پهرين رات عيد جي رات 2 دفعا سورة فتح پڙهو ته مالڪ سائين ان کي پنهنجي شان جيترو عطا ڪندو.

ڪي ويجهائي ڏور ڪي ڏور به اوڏا سپرين

پاڻ هي بيت پڙهي فرمايائون ته ڪي ويجهه به پري آهن جن کي محبت ناهي، پر محبت وارا ڪيترو به پري هجن انهن کي محبت آهي ان ڪري اهي ويجهه آهن. فرمايائون ته جڏهن اسان ڏي ڪو سلام موڪلي ته ان کي جماعت جا سلام چئو ته جماعت سلام چوندي هئي.

جمعي جي نماز

پاڻ فرمايائون ته جيڪو شخص الله جي رضا لاءِ نماز جمع پڙهڻ اچي ٿو ته ان کي هڪ هڪ وڪ تي مقبول حج جو ثواب ملي ٿو ڪن روايتن ۾ هڪ هڪ نفل جو ثواب ملي ٿو.

گنمگهار چوڻ

هڪ شخص عرض ڪيو ته مون گنهگار لاءِ دعا گهرو فرمايائون ته ماڻهن جي سامهون گنهگهار نه چئو هڪ گناهه ڪري پيو اقرار ڪري پيو گناهه رب کان دعا گهرو پوءِ رب ڄاڻي ۽ اهو ٻانهو.

مسجد جي صفائي

ڀاڻ فرمايائون ته مسجد ٺهرايو مسجد ٺهرائڻ هڪ طرف ٻي سڄي دنيا جي ڪمائي هڪ طرف ڀاڻ فرمايائون ته جيڪو مسجد صاف ڪري ٿو اهو جن الله جي عرش جي ڪنگرن کي صاف ڪري ٿو.

مرشد جو حڪم

ڀاڻ فرمايائون ته جيڪو مرشد ڏسي ان تي عمل ڪري، مرشد کان سواءِ ٻئي ڏانهن ڏسڻ کان انڌا ٿيو.

نماز

1 ڏنڊ ڏيڻ 2 وضو ڪرڻ 3 پتڪو ٻڌڻ 4 مسجد ۾ جماعت سان

ادا ڪرڻ

ڀاڻ فرمايائون ته ڏنڊ ڏيڻ جي عيوض 70 نمازن جو ثواب ملندس، پتڪو ٻڌي ته 70 نمازن جو ثواب ملندس، انتظار ڪيائين ته 70 نمازن جو ثواب ملندس، جماعت سان نماز پڙهي ته 70 نماز جو ڪل 280 ٿيا، اگر اڳ ۾ ڪجهه رهيل هوندس ته ثواب گڏي ملندس، جيئن دوڪاندار بچت جو حساب ڪندو آهي توهان به اهڙي طرح نماز جا حساب ڪريو.

تڪليف جو حل

هڪ شخص عرض ڪيو ته مون کي تڪليف آهي ۽ منهنجو ڪم به آهي پاڻ فرمايائون ته 100 پيرا الحمد شريف پڙهي گهر ۾ دعا گهرو ته تڪليف ختم ٿي ويندي

نالارڪڻ

هڪ شخص عرض ڪيو ته منهنجي گهرواري کي 2 جاڙا پٽ ڄاوا آهن انهن جانالا ٻڌايو فرمايائون ته هڪ جو محمد امين ۽ ٻئي جو محمد سليم رکجان.

امام الدين

هڪ شخص سندن وٽ آيو ۽ عرض ڪيائين ته اولاد ٿئي فرمايائون ته امامن جي مهيني ۾ پٽ ڄمندا آهن ته ان جو نالو به امام الدين رکجان. ان کي پٽ ڄائو محرم شريف ۾ ان جو نالو امام الدين رکيائين.

صدقو

ڪي شخص سائين مير محمد کي عرض ڪندا هئا ته اسان کي مصيبت آهي، بيماري آهي، ڪجهه ٻڌايو. پاڻ فرمائيندا هئا ته صدقو ڏيو جيترا به گهر ۾ پاتي آهيو ۽ جانور آهن. هر هڪ جي عيوض 5 ڌوڪڙ ڪڍو. سڀ جوڙ ڪري انهن جو منو پٽ رڌي ننڍڙن ٻارن کي ڪارايو. انشاء الله هر مصيبت ۽ بيماري ختم ٿي ويندي فرمايائون ته اهي ٻارڙا چٽو چٽو ڪن، پوءِ ان بيمار کي ٿورڙو پاڻي هڻن.

والدين کان دعا گهرائڻ

هڪ شخص سائين مير محمد رح کي عرض ڪيو ته قبله منهنجي لاءِ دعا گهرو. فرمايائون ته ”حضور ﷺ جن هڪ شخص کي فرمايو ته والدين کان دعا گهرايو اها قبول پوندي“ ان فقير عرض ڪيو ته سائين

منهنجا والدين فوت ٿي ويا آهن. فرمايائون ته انهن جي قبرن تي وڃي دعا گهرو. ان فقير چيو ته مون کي قبرون معلوم ناهن. پاڻ 3 ليڪا ڪڍيائون اتر ۽ ڏکڻ طرف. فرمايائون ته اولهه طرف بيهي دعا گهر ته قبول پوندي. پاڻ فرمائيندا هئا ته جيڪڏهن اولاد صالح آهي ته ان جي والدين لاءِ وڏا درجا آهن جيڪڏهن اولاد صالح ناهي ته انهن لاءِ دعا گهرندا ڪريو ته اوهان کي به صالح اولاد جي والدين جهڙا درجا ملندا. پاڻ فرمائيندا هئا ته والدين جي قبر تي روزانو وڃجي يا جمعي تي وڃجي يا عيد رات ضرور وڃجي.

ٻين لاءِ دعا گهرڻ

پاڻ فرمايائون ته قيامت ڏينهن الله مومن ٻانهي کي جيڪي ڏاج ڏيندو انهن کي ڏسي نفس پريشان ٿيندو. ته هي عمل مون ڪيا ته ناهن چالاءِ ٿا ملن. نفس هتي به پريشان آهي. الله فرمائيندو ته تو جيڪي ٻين مومن لاءِ دعا گهريون آهن هي انهن جي ڪري عطا ڪيون آهن.

بيماري

هڪ شخص عرض ڪيو ته مون کي بيماري ٿي آهي. فرمايائون ته الله مومن ٻانهي کي سهڻو بڻائڻ چاهي ٿو. جيئن ماءُ جيئڻ پنهجي ٻچي کي آڏي سهڻو بڻائيندي آهي. ايئن الله به بيماري ذريعي پنهجي ٻانهي کي سهڻو بڻائي ٿو ته جيئن توبه ڪري ٻانهو گناهن کان پاڪ ٿي وڃي.

مرشد کي چنبڙو

پاڻ فرمايائون ته مرشد جي دامن ۾ چنبڙي وڃو مضبوطيءَ سان جيئن ٿرهي (ڪڪ وغيره) کي پاڻي ۾ چنبڙيو آهي ترهي مان هٿ نڪري ويندا ته ٻڏڻ لڳندو اگر ڪنهن آفيسر ۾ ڪم هوندو آهي ته

دنيا ۾ ان کي آفيس ۾ ڳوليو آهي ان جي پڇا ڪبي آهي. اهڙي طرح قيامت جي ڏينهن به مريد پنهنجي مرشد جي ڳولا ڪندو پوءِ ملائڪ ان کي وٺي مرشد وٽ ايندا. مريد ان کي چنبري پوندو ۽ ان جي دامن مضبوط جهليندو. مريد جا هٿ مرشد جي دامن ۾ هوندا. مرشد جا هٿ حضور ﷺ جي دامن ۾ هوندا. اهڙي طرح تار ڳنڍيل هوندي ائين مرشد پنهنجي مريد کي جنت ۾ وٺي ويندو جيئن ٿرهو تاري پار پڄائيندو آهي.

حافظ کي وظيفو

هڪ حافظ سندن کان وظيفو گهريو. پاڻ فرمايائون ته روز 5 سيپاره قرآن پاڪ جا پڙهندو ڪر 7 پيرايسين شريف پڙهندو ڪر. 100 دفعا رب زبني علما پڙهندو ڪر. شاگردن کي به پڙهايو. ٻانهڙي کي الله پاڻ ٿوريجهائي ڪنهن مهل ڪلائي ته ڪنهن مهل روئاري ٿو اڳر هڪ حال تي رکي ته انسان ڦاٽي پوي

قرآن شريف پڙهائڻ

فرمايائون ته قرآن شريف پڙهائڻ وارو هڪ هنڌ ڄمي ويهي ڪيڏانهن نه وڃي. پاڻ نقل ڪئي ٻڌائيندا هئا ته هڪ دفعي حضور ﷺ جن کي اصحابي سڳوري عرض ڪيو ته مون کي مبارڪ ڏيو پاڻ ﷺ جن فرمايو ته مبارڪ اٿئي. عرض ڪيائين ته پڇو ته ڇاجي مبارڪ؟ سندن کي ته معلوم هو پر وري به پڇيائون. صحابي عرض ڪيو ته 500 اٺ مال غنيمت جا هڪ مهل خيرات جا ڏئي آيو آهيان ته حضور ﷺ جن فرمايو ته مون سمجهيو ته تون ڪنهن کي قرآن شريف جو سبق ڏئي آيو آهين. قرآن جو سبق ڏيڻ وڏي ڳالهه آهي. اتي سائين روئي ڏنو.

ننڊ مان نه اٿاري

پاڻ رحمة الله عليه فرمائيندا هئا ته اصحابه سڳورا جڏهن ڪنهن
ننڊ واري ماڻهو پيرسان گذرندا هئا ته آهسته هلندا هئا ته متان ڪو
ڪڙڪو ٿئي ۽ ننڊ مان ڪواڻي پوي

دروود تاج

هڪ شخص عرض ڪيو ته 41 دفعا درود تاج پڙهندو آهيان ته
جيئن حضور ﷺ جن جي زيارت ٿئي. پاڻ فرمايائون ته درود شريف
بغير مطلب ۽ لالچ جي پڙهجي.

دشمنن کي به دعا ڏجي

پاڻ فرمايائون ته دشمنن کي به دعا ڪجي. انهن جو پتون ۽ پاراڻا
انهن کي لڳندا. جيڪو غيبت ڪري ان کي ورندي نه ڏجي. غيبت
ڪرڻ واري جون نيڪيون ان ڏي وينديون جنهن جي ڳلا ڪري ٿو. پاڻ
دشمن جي حق ۾ خير جي دعا گهريائون انهن کي نه پڻيائون.
پٽائي صاحب فرمايو

هو چونڻي تون م چٽو واتان ورائي
اڳ اڳرائي جو ڪري خطا سو کائي
انهي منجهه آهي، ڪا اونهي ڳالهه اسرار جي

نوافل

محرم شريف ۾ پاڻ هي نفل ٻڌائيندا هئا. ڪل 59 نفل. هر رڪعت ۾ فاتحه کان بعد سورة قل هو الله شريف هڪ ڀيرو پڙهجي. هي سورتون به پڙهجن سورة اخلاص 712 دفعا، سورة قل اعوذ بالرب الفلق ۽ الناس 2 2 دفعا، ڪافرون هڪ دفعو ۽ سورة بقره هڪ دفعو، سورة انعام هڪ دفعو، يسين شريف هڪ دفعو، تيون ڪلمو 70 دفعا، آيت الڪرسي 12 دفعا ۽ استغفار 280 دفعا.

صفر مهيني جا نفل

سجڻي مهيني ۾ 70 نفل الحمد شريف کان پوءِ هڪ دفعو سورت اخلاص. هي سورتون به پڙهي. الم نشرح 30 دفعا، والتين 30 دفعا، اذا جاء 30 دفعا، سورة الفلق ۽ الناس 3، 3 دفعا، ڪافرون هڪ دفعو، تيون ڪلمو 100 دفعا، استغفار 140 دفعا، صلوات شريف 70 دفعا، سورت اخلاص 50 دفعا.

ربيع الاول (عرس شريف) جا نفل

سجڻي مهيني ۾ 19 نفل. الحمد کان بعد ۾ سورة اخلاص. ان کانسواءِ سورة اخلاص 580 دفعا، سورة محمد، سورة دخان، درود شريف تمام گهڻو پڙهجي ۽ يسين شريف روزانو 7 دفعا پڙهجي.

ربيع الثاني جا نفل

ڪل نفل 8. الحمد کان بعد ۾ سورة اخلاص. سورة اخلاص 200 دفعا، معوذتين 36، 36 دفعا، سورت دخان، يسين، كهف، فتح، روزانو پڙهجي.

جمادي الاول جانفل

ڪل 12 نفل. الحمد کان بعد ۾ قل هو الله هڪ دفعو. سورة اخلاص
40 دفعا، معوذتين 44، 40، استغفار 100، صلوات شريف 100 دفعا
پڙهجي.

جمادي الثاني جانفل

ڪل نفل 30. الحمد کان بعد ۾ سورة اخلاص. سورة اخلاص 520
دفعاً، سورة كهف، سورة دخان ۽ 10 روزا به رڪي.

رجب شريف جا نفل

ڪل 38 نفل. الحمد کان پوءِ قل هو الله، هر رات 2 نفل. الحمد کان
بعد 7 دفعا قل هو الله. اشراق کان بعد ۾ 2 نفل. الحمد کان پوءِ 7 دفعا قل
هو الله. سورة اخلاص 8148، سورة طه، الم سجده، الم تر كيف، سورة
قريش، سورة والضحيٰ هڪ دفعو سورة يسين 4 دفعا، سورة دخان 7 دفعا،
فاتحه 30 دفعا، فلق 30 دفعا، سورة الناس 41 دفعا، الم نشرح 3 دفعا، آية
الكرسي 12 دفعا، سورة حشر جو آخري رڪوع 2 ڀيرا پڙهي.
استغفار هڪ هزار ٽيون ڪلمو سو دفعا، چوٿون ڪلمو 33 دفعا،
صلوات شريف 100 لاهول ولا قوة الا بالله العلي العظيم 40 دفعا، 9 روزا يا
هڪ روزو رڪي قبر جي عذاب کان محفوظ رهندو.

شعبان مهيني جا نفل

ڪل 65 نفل. سورة فتح، سورة اخلاص هڪ هزار اسي دفعا.

رمضان شريف جا وظائف

سائين مير محمد رحمة الله عليه فرمايو ته 2000 ڀيرا سورت
اخلاص، سورت القدر 504 دفعا، 170 نفل، الله الصمد هڪ لک ۽

هڪ قرآن ڪريم جو ختمو هر رات سحري وقت 2 رڪعتون نفل هر رڪعت ۾ فاتحه کان بعد 15 دفعه قل هو الله شريف پڙهو ۽ روز 7 پيرا يسين شريف پڙهو جيڪو هي نفل پڙهندو ان تي جهنم جي باهه حرام آهي، هي ڪمائي جو مهينو آهي ڪڏانهن به ٻاهر سفر تي نه نڪرو هي ثمر جو مهينو آهي سفر جو ناهي، جيڪو رمضان شريف ۾ هڪ دفعو دعا گهري ته ان کي اهڪ هزار دعائن جو ثواب ملندو. جيڪو هڪ ختم پڙهندو ته انهن کي هڪ هزار ختمن جو ثواب ملندو جيڪو هڪ دفعو نفل پڙهي ان کي هڪ هزار نفلن جو ثواب ملندو. جيڪو هڪ دفعو درود پڙهندو ان کي هڪ هزار درودن جو ثواب ملندو پاڻ رمضان کان پهريان روئي جماعت کي چيائون ته ڪليو ڳالهايو مون کي بخشيئو.

شوال مهيني جانفل

سورة اخلاص 272 دفعا، ٽيون ڪلمو 70 دفعا، استغفار 70 دفعا، صلوات 70 دفعا، 6 روزا رکي.

ذي القعد جانفل

ڪل نفل 590. سورة اخلاص 9360، سورة فلق ۽ الناس 360.

ذي الحج جانفل

ڪل 61 نفل. آيت الڪرسي 14 دفعا، سورة ڪوثر 2 پيرا، سورة الناس 18 دفعا، استغفار 70، ٽيون ڪلمو 71 دفعا.

ختمي جي دعا

اي خلقيندڙ اسان جا، جيڪو پڙهيو سين راضي ڪرڻ تنهنجي، نه حتن ادا ٿيڻ عيوض ادي فلاڻي جي، اي خلقيندڙ بخش انهيءَ کي حق

حقوق پنهنجا ۽ پنهنجي مخلوق جا مڙني انهن جا جن کي ڄاڻي ٿو
تون ساڻ رحمت پنهنجي آمين. ٿر آمين.

الحمد لله مون کي خوشي آهي جو هن عاجز اولياءِ ڪرام جي
سوانح حيات جي متعلق ڪجهه لکيو جيڪو هڪ ننڍڙي ڪتاب
جي صورت ۾ توهان جي هٿن ۾ آهي. شال الله تعاليٰ جي بارگاهه الاهي
۾ عاجز لاءِ سرمايو بنجي. (آمين)

www.maktabah.org

Email: info@maktabah.org

0044-1335-505-888

Library & Bookstore

Al-Farooq Islamic Centre

Every Sunday & Wednesday

11 am

www.maktabah.org

Email: info@maktabah.org

0044-1332-505-888

Head Office London

Unit A, Khan Agha

Every Sunday and Wednesday

9 to 11 pm

www.maktabah.org

ليڪ جو تعارف

هن ڪتاب جو ليڪڪ علامہ محمد ساجد المعروف راحب علي گهانگهرو آهي. سندس تعلق ساهتي پرڳڻي جي تاريخي ۽ مرڪزي شهر ڪنڊيارو جي هڪ ڳوٺ ڊگهڙي ۾ 2 جون 1979ع ۾ فقير محمد جمن گهانگهرو جي گهر ۾ جنم ورتو. پاڻ پرائمري جي تعليم پرواري ڳوٺ گورنمينٽ پرائمري اسڪول جيئو خان گهانگهرو ۾ پاس ڪيائين. جڏهن ته ڏهين جماعت 1994ع ۾ هاءِ اسڪول پڪا گهانگهرا ۾ پاس ڪئي. ميٽرڪ جو امتحان پاس ڪرڻ کانپوءِ 17 مئي 1994ع ۾ سندن کي سندن جي والد صاحب ڪنڊيارو باءِ پاس سان لڳولڳ قائم ٿيل قديمي درگاهه الله آباد شريف جي مدرسه جامعہ عربيه غفاريه ۾ ديني تعليم جي حصول لاءِ درس نظامي ۾ داخل ڪرايائون. پاڻ 2003ع ۾ درس نظامي جو ڪورس مڪمل ڪري دستارفضيلت جو شرف حاصل ڪيائون. واضح رهي ته پاڻ هي ڪتاب جيڪو توهان جي هٿن ۾ آهي، اهو پاڻ مدرسي ۾ پڙهڻ دوران لکڻ شروع ڪيائون ۽ طالب علمي واري ڏينهن ۾ لکي ورتائون. سندن کي لکڻ جو تمام گهڻو شوق آهي ۽ سندن لکڻي جو پنهنجو ئي مڙو آهي. پاڻ سنڌي اخبارن ۽ اردو رسالن ۾ به مختلف موضوعن تي ڪوڙسارا مضمون لکندا رهيا آهن. جن ۾ به ماهي الطاهر رسالو شامل آهي. پاڻ هن وقت مدرسه جامعہ عربيه غفاريه الله آباد شريف ۾ ئي ۾ فتويٰ و مدرسو ۽ لائبريري انچارج جي حيثيت سان خدمتون سرانجام ڏئي رهيا آهن. پاڻ پنهنجي ديني تعليم سان گڏوگڏ وقت جي حساب سان انگريزي تعليم به جاري رکيو پيا اچن.

دعا آهي ته شال الله تبارڪ و تعاليٰ سندن جي علم و عمل ۾ ڏينهن ڏينهن اڃان به وڌيڪ ترقي عطا فرمائي (آمين)

وفاندير احمد طاهري

درگاهه الله آباد شريف ڪنڊيارو